

Vi ger fastigheter liv

Årsredovisning 2010

Innehåll

Bravida i korthet 1–3

VD-ord 4

Flerårssammanställning 6

Vision, affärsidé & strategier 8

Erbjudande 10

Fokusområden 14

Marknad 16

Kunder 18

Medarbetare & företagskultur 20

Division Nord 24

Division Stockholm 27

Division Syd 28

Division Norge 31

Division Danmark 32

Förvaltningsberättelse 34

Finansiella rapporter 40

Noter med
redovisningsprinciper 48

Styrelsens underskrift 77

Revisionsberättelse 78

Definitioner 79

Bravidas styrelse 80

Bravidas koncernledning 81

Adresser 82

PASSION

Installation och service inom tre teknikområden

El

Med kompetens inom både stark- och svagström erbjuder Bravida kompletta och energibesparande lösningar för allt från industrier och arenor till kontor och bostäder.

Värme och sanitet (vs)

Bravida utför såväl energieffektiva installationer för processindustrin som löpande reparationer och förebyggande underhåll i till exempel bostadsrättsföreningar.

Ventilation

Bravida erbjuder kundanpassade ventilationslösningar samt all teknik som avser luftbehandling, luftkonditionering och klimatisering vilket skapar ett bra och energisnålt inomhusklimat.

2010 i korthet

NYCKELTAL, MSEK

	2010	2009
Nettoomsättning	10 345	10 831
EBITA	621	545
Rörelseresultat	621	536
Resultat efter finansiella poster	573	511
Kassaflöde från den löpande verksamheten	398	516
Rörelsemarginal, %	6,0	5,0
Avkastning på sysselsatt kapital, %	29,0	24,8
Räntetäckningsgrad, ggr	22,8	13,0
Soliditet, %	27,1	28,2
Orderingång	10 601	10 215
Orderstock	3 840	3 648

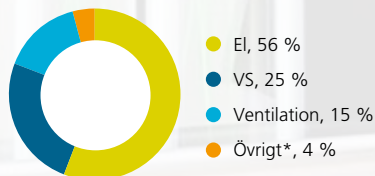

SKANDINAVISK TÄCKNING

Bravida finns på cirka 150 orter i Sverige, Norge och Danmark. Koncernen har cirka 8 000 medarbetare. Huvudkontoret ligger i Stockholm.

TEKNIKOMRÅDEN

ANDEL I PROCENT AV BRAVIDAS OMSÄTTNING

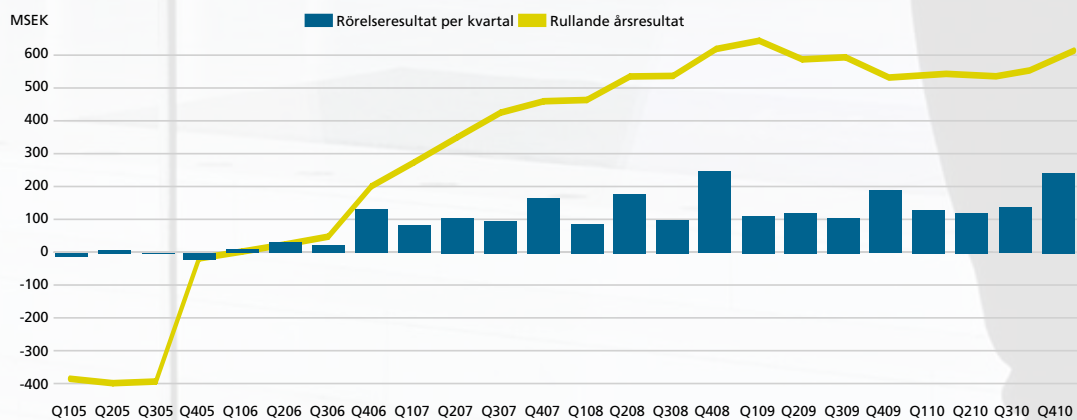
* I kategorin övrigt ingår teknikkonsult, säkerhet och fastighetsdrift.

INSTALLATION / SERVICE

ANDEL I PROCENT AV BRAVIDAS OMSÄTTNING

52 / 48

RESULTATUTVECKLING 2005–2010

Rörelseresultat före 2007 är pro forma.

A modern office interior with glass walls and stairs. The background shows a multi-level building with glass railings and a bright, open space. The text is overlaid on a yellow rectangular background.

”Som Skandinavien's främsta installations- och serviceföretag inom el, vs och ventilation har vi stora ambitioner på flera plan. Tre viktiga målsättningar är att öka våra kunders konkurrenskraft, att värna om miljön genom att erbjuda energibesparande teknik och – inte minst – att få slutanvändarna att trivas bättre i vardagen. Vårt fokus på lokal närvaro med stöd av en stark moderorganisation ligger fast och kommer att vidareutvecklas.”

– Mats O Paulsson, tillträdande VD och koncernchef
(tillträdet sker vid årsstämman den 5 maj 2011)

Ett starkt Bravida möter en ökad efterfrågan

För Bravida blev 2010 ännu ett bra år. Under de tre senaste åren har Bravida nått de bästa resultaten hittills i koncernens historia och detta trots besvärliga marknadsförhållanden.

TORBJÖRN TORELL
VD och koncernchef

”När vi nu går in i en starkare konjunktur, efter genomförda effektiviseringar, är vi redo att växa igen.”

Det är tillfredställande att se hur de förändringar och åtgärder som genomförts över åren skapat ett framgångsrikt Bravida med hög lönsamhet och goda utvecklingsmöjligheter. Rörelseresultatet för 2010 ökade med 16 procent till 621 (536) MSEK, vilket motsvarar en rörelsemarginal om 6,0 (5,0) procent. Det ska ses i ljuset av att nettoomsättningen samtidigt minskade med 4 procent till 10 345 (10 831) MSEK.

Fokus och handlingskraft skapar lönsamhet

De goda resultaten har åstadkommit genom att vi i tid fokuserat på rätt saker:

- Att välja lönsamhet före volym.
- Att undvika riskfyllda projekt.
- Att vara snabba att anpassa produktionskapaciteten till orderingen.
- Att minska andelen administrativa kostnader.
- Att öka andelen serviceintäkter, med högre marginaler.

Eftersom installationsbranschen ligger sent i konjunkturcykeln finns det flera tidiga varningsindikatorer som ger oss möjligheter att i god tid anpassa verksamheten till nya förutsättningar. Denna gång blev ”subprime” krisen en tydlig indikator på att det var dags att bereda sig för tuffare tider. Ett besparingsprogram inleddes tidigt för att sänka de administrativa kostnaderna. Samtidigt satsade vi hårt på att växa i den mer stabila serviceverksamheten samt att kontraktera ett antal större projekt medan priserna var på topp för att genomföra dem senare då priserna på insatsvaror var i nedgång. Senare i konjunkturcykeln intog vi en mer se-

lektiv hållning till större installationsprojekt till låga priser och på ofördelaktiga villkor.

Att förstå och kunna hantera konjunktursvängningar är en utmaning men också en stor möjlighet för ett företag i Bravidas position som klarar att nå ända ut och styra i en decentraliserad organisation med 240 avdelningar. Anpassningsförmåga och beslutsamhet att genomföra de nödvändiga åtgärderna är avgörande.

Plattform för tillväxt

Även om den generella konjunkturen nu vänt uppåt så har de senaste årens lågkonjunktur drabbat såväl Bravida som branschen i övrigt i form av minskad efterfrågan och hård prispress. Under 2010 har efterfrågan på den svenska marknaden successivt stabiliserats, om än på en lägre nivå, medan den har varit fortsatt svag i både Norge och Danmark. Under slutet av året såg vi dock tydliga tecken på återhämtning av efterfrågan, då orderingen översteg omsättningen för Bravidas samtliga divisioner.

När vi nu går in i en starkare konjunktur, efter genomförda effektiviseringar, är vi redo att växa igen. Organisk tillväxt är grunden, men stärkta av vårt lyckade förvärv och integration av Siemens norska installationsverksamhet 2009, ser vi möjligheter att förvärva ytterligare verksamheter. Finland är en marknad där vi ser goda utvecklingsmöjligheter för Bravida.

Som Skandinavien främsta installationsföretag inom el, vs och ventilation har vi höga målsättningar när vi nu ställer in oss för ökad tillväxt. Att leverera lösningar som får människor att trivas och verksamheter att fungera

bättre, är en förutsättning för att öka våra kunders konkurrenskraft och för att värna om miljön.

Spetslösningar och traditionell installation och service

För att stärka vår marknadsledande position utvecklar vi vår affärsmodell mot ett ökat inslag av paketerade och konceptualiserade tjänster samt ökat fokus på energi- och miljöfrågor. Mindre aktörer har inte så ofta den specialistkompetens eller de resurser som krävs för detta. Därmed särskiljer sig våra erbjudanden gentemot vad de flesta av våra konkurrenter kan erbjuda kunderna.

Som ett installationsföretag med alla teknikområden och specialistkompetenser samlade under en hatt i 240 avdelningar på 150 orter har vi en konkurrensfördel gentemot mindre lokala aktörer. Samtidigt ställer det höga krav på vår interna samordning och styrning. Vi arbetar för att ha låga kostnader genom att maximera våra stordriftsfördelar och öka kundnyttan genom att bättre låta Bravidas samlade kompetens komma våra kunder tillgodo.

Bravida växer med sina medarbetare

Bravida verkar i en spännande, attraktiv och växande bransch. Vi tillför byggnader och anläggningars deras intelligens och gör dem "levande". Med moderna metoder arbetar vi med klimat-, energi- och miljöfrågor. Vi jobbar med projektering, försäljning, teknik och produktion. Bravida är en decentraliserad organisation med standardiserade processer. Vi har moderna system och arbetsmetoder. Detta attraherar såväl montörer som civilingenjörer som vill jobba modernt, med ett stort mått av eget beslutsfattande och ansvar samt med goda utvecklingsmöjligheter och karriärvägar i en miljö med ett minimum av byråkrati.

Förmågan att leda och styra en decentraliserad organisation är helt avgörande för verksamhetens utveckling. För att utvecklas vidare måste vi fortsätta att utveckla våra ledningsmodeller och våra ledare. Som ett led i detta har vi inrättat en Talent Manager befattning på koncernnivå. Vi har nu en person med stor närvaro i hela verksamheten och med kunskap om branschen som arbetar dedikerat med ledarförsörjning och ledarutveckling, med att höja andelen civilingenjörer och ingenjörer och samtidigt med att ge skickliga unga medarbetare möjlighet att ta chefsansvar tidigare än vad som hittills varit brukligt.

Med kunden i fokus

Under de senaste sju åren har jag sett en fantastisk utveckling i Bravida, både vad gäller tekniska lösningar och system, men kanske framför allt i sättet som vi arbetar på.

Installationsbranschen är på många sätt en stabil bransch. Efterfrågan varierar med konjunkturen men den finns alltid. Sättet att göra affärer på, är väl etablerat bland aktörerna. Branschen präglas av anbudslämning där pris är den primära konkurrensfördelen snarare än egna förslag, kundanpassning och andra mer kvalitativa faktorer. Vi har betydligt mer att tillföra våra kunder varför vi arbetar med att komma in tidigare i projekten för att därigenom bättre förstå kundens behov och kunna ta ett större ansvar för den slutliga funktionen. Där vi gör detta, ser vi att vi kan erbjuda våra kunder mer funktionella installationer, smidigare arbetsprocesser och ekonomiskt fördelaktigare lösningar.

Med verksamhet på 150 orter i Skandinavien och 8 000 anställda som varje dag har ett stort antal kundmöten har vi en fantastisk distributionskanal för våra tjänster. Som specialister är det vi som ska berätta för våra kunder vad vi har att erbjuda, ingen annan kommer att göra det åt oss.

Det lokala företaget med den stora koncernens kompetens och resurser

2004 hade Bravida ett norskt moderbolag och en bolagiserad struktur med många dotterbolag, vart och ett med en egen kultur och egna system. Detta innebar att vi i stor utsträckning var det lokala företaget med den stora koncernens kostnader. Genom avbolagiseringar och enhetliga system har vi skapat en affärsmässig kultur och en kostnadseffektiv administration. Idag kan vi presentera Bravida som den lokala verksamheten med den stora koncernens kompetens och resurser. Vi har en ändamålsenlig organisation såväl som ett väl utvecklat struktur- och kulturkapital som vi kommer att ha nytta av under lång tid framöver, inte minst när vi nu, med en slimmad och effektiv verksamhet, går in i en högkonjunktur.

Jag lämnar vid årsstämman VD-skabet för Bravida för att fortsätta medverka i bolaget som styrelseledamot. Min efterträdare är erfaren och känner bolaget väl efter att ha suttit i Bravidas styrelse en tid. Jag hälsar Mats O Paulsson välkommen och ser fram emot ett fortsatt gott samarbete.

Förändring och utveckling är inte alltid så lätt, det kräver ofta svåra åtgärder för att anpassa och förbättra verksamheten. Men rätt åtgärder gör verksamheten starkare, mer framgångsrik och är utvecklande för ledare och medarbetare. På ett chefsmöte för några år sedan, satte vi upp ett tuft mål - att gå starka igenom och stärkta ur lågkonjunkturen. Därför är det extra väl på sin plats att avsluta med att tacka samtliga medarbetare för många skickliga insatser.

Torbjörn Torell
VD och koncernchef

Utveckling 2006–2010

Bravida levererar återigen ett starkt resultat, trots en lägre efterfrågan i hela Skandinavien med minskad omsättning som följd. Koncernen har ändå visat stabilitet och stärkta marginaler. Vi har tillsammans bedrivit ett konsekvent arbete att anpassa verksamheten till gällande marknadssituation. Genom att öka fokus på gemensamma processer och system har grunden lagts till en vinstgivande koncern med goda möjligheter att fortsätta växa lönsamt när konjunkturen nu förbättras.

Koncernen har fokuserat på följande områden:

Gemensamma verksamhetssystem – koncernen har utvecklat en stark plattform med gemensamma affärssystem, arbetsprocesser och operativa system för ekonomi- och projektstyrning samt miljö-, kvalitets- och riskhantering. Under 2010 har den förvärvade Siemensverksamheten integrerats fullt ut i Bravida och använder nu den koncerngemensamma plattformen.

Organisation – Bravidas verksamhet är fördelad på fem divisioner i Sverige, Norge och Danmark. För att säkerställa ett kostnadseffektivt stöd till de lokala verksamheterna har gemensamma koncernfunktioner etablerats för inköp, affärsutveckling, IT, information, HR, juridik, ekonomi och finans.

Lönsamhet och kassaflöde – alla nivåer i Bravida har fokus på varje uppdrags lönsamhet och kassaflöde. I syfte att minska rörelsekapitalet och de administrativa kostnaderna arbetar koncernen kontinuerligt med kapitalrationalisering och effektivisering av de administrativa processerna.

Kommentarer till utvecklingen 2006–2010

Nettoomsättning

Nettoomsättningen ökade nio procent under perioden 2006–2010. Samtidigt har ett antal mindre förvärv och avyttringar gjorts och under 2009 genomfördes det stora förvärvet av Siemens installationsverksamhet i Norge. Under 2010 har dock omsättningen minskat, vilket förstärktes av valutaeffekten. Omsättningen per medarbetare ökade med 11 procent under perioden från 1 188 till 1 321 TSEK.

Orderstock

Vid utgången av 2010 var orderstocken 3 840 MSEK. Det var 12 procent högre än vid utgången av 2006, trots att serviceandelen har ökat.

Kostnadsanpassning

Bravida arbetar aktivt med att anpassa kostnadsmassan. Trots den ökade omsättningen var de administrativa kostnaderna lägre 2010 än 2006 i absoluta tal. I relativa tal har de administrativa kostnaderna gått ner 3,5 procentenheter i förhållande till omsättningen. Effektiviseringarna har även påverkat produktionskostnaderna positivt. Sammantaget skapar den låga kostnadsnivån goda förutsättningar för lönsam tillväxt när konjunkturen vänder.

Resultatförbättring

EBITA-resultatet ökade med 420 MSEK till 621 MSEK och EBITA-marginalen har gått från 2,0 procent till 6,0 procent. 2010 stärktes marginalen med 1 procentenhet trots det besvärliga marknadsläget. En minskning av koncernens administrativa kostnader har möjliggjort högre marginaler även om täckningsgraden har sjunkit. Glädjande är att Bravidas norska verksamhet, som med negativt resultat år 2006, nu visar marginaler jämförliga med övriga divisioners.

Stark balansräkning

Balansräkningen har förstärkts under perioden där det egna kapitalet ökat från 628 MSEK till 1 355 MSEK och soliditeten ökat från 15 procent till 27 procent. Under perioden har dessutom 1 190 MSEK lämnats som utdelning och koncernbidrag. Införandet av IFRS och förvärvet av Siemens 2009 förklarar ökningen av goodwill. Övriga balanspostökningar relaterar i huvudsak till omsättningsökningen.

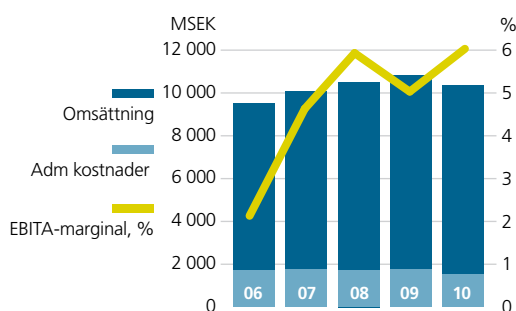
Förbättrat kassaflöde

Den generella resultatförbättringen och kapitaleffektiviseringsåtgärder har fördubblat kassaflödet från den löpande verksamheten under perioden. 2010 var dock kassaflödet märkbart lägre än 2009, vilket främst förklaras av utbetalningar för integrationen i Norge.

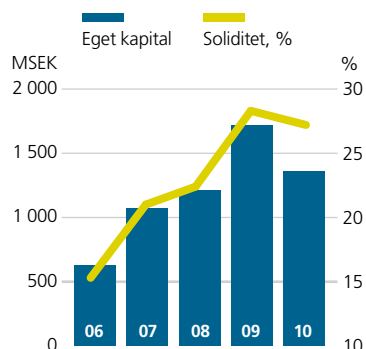

PER LEOPOLDSON
Ekonomi- och finansdirektör

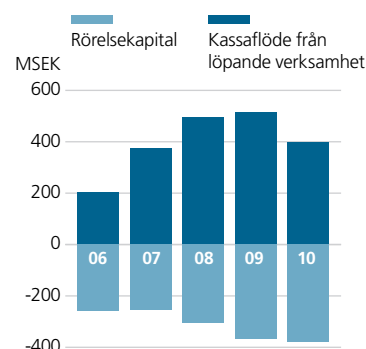
”Vi har tillsammans lagt grunden till ett vinstgivande företag som kan fortsätta växa lönsamt.”

OMSÄTTNING, ADMINISTRATIVA
KOSTNADER & EBITA-MARGINAL

EGET KAPITAL & SOLIDITET

RÖRELSEKAPITAL & KASSAFLÖDE

RESULTATPOSTER, MSEK	2010	2009	2008	2007 ¹	Pro forma ² 2006 ¹
Nettoomsättning	10 345	10 831	10 511	10 062	9 502
Kostnader för produktion	-8 205	-8 507	-8 136	-7 833	-7 575
Administrations- och försäljningskostnader	-1 519	-1 779	-1 756	-1 769	-1 726
Resultat före goodwillavskrivningar (EBITA)	621	545	619	460	201
Av- och nedskrivningar immateriella tillgångar	0	-9	-2	-102	-112
Rörelseresultat (EBIT)	621	536	617	357	89
Finansnetto	-48	-25	-43	-54	-44
Resultat efter finansiella poster (EBT)	573	511	574	304	45
Skatt	-161	35	-148	-110	-70
Årets resultat	412	545	426	193	-25

BALANSPOSTER, MSEK	2010	2009	2008	2007 ¹	Pro forma ² 2006 ¹
Goodwill	2 134	2 149	1 866	1 857	1 117
Övriga anläggningstillgångar	367	477	313	443	551
Omsättningstillgångar	2 501	3 465	3 240	2 846	2 468
Summa tillgångar	5 002	6 091	5 419	5 146	4 136
Eget kapital	1 355	1 720	1 209	1 073	628
Långfristiga skulder	133	963	921	987	512
Kortfristiga skulder	3 515	3 408	3 289	3 086	2 996
Summa eget kapital och skulder	5 002	6 091	5 419	5 146	4 136

KASSAFLÖDE, MSEK	2010	2009	2008	2007 ¹	2006 ¹
Kassaflöde från den löpande verksamheten	398	516	495	375	205
Kassaflöde från investeringsverksamheten	19	-183	-24	-4	-32
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 244	-87	-290	-411	-103
Årets kassaflöde	-827	246	181	-40	70

NYCKELTAL	2010	2009	2008	2007 ¹	2006 ¹
Ebitamarginal, %	6,0	5,0	5,9	4,6	2,1
Vinstmarginal, %	5,5	4,7	5,5	3,0	0,5
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	29,0	24,8	32,4	25,2	8,7
Räntetäckningsgrad, ggr	22,8	13,0	10,1	4,8	2,4
Soliditet, %	27,1	28,2	22,3	20,9	15,2
Orderingång, MSEK	10 601	10 215	10 267	10 664	10 149
Orderstock, MSEK	3 840	3 648	3 647	3 953	3 423
Medelantalet anställda	7 834	8 078	8 050	8 066	7 995
Omsättning per medarbetare, MSEK	1,321	1,341	1,306	1,247	1,188
Administrationskostnader i % av omsättningen	14,7	16,4	16,7	17,6	18,2
Rörelsekapital i % av omsättningen	-3,7	-3,4	-2,9	-2,5	-2,7

1) 2006–2007 är ej omräknade enligt IFRS.

2) Jämförelsetalen som redovisas under 2006 är pro forma-tal som utgörs av uppgifter för Bravida AS-koncernen i vilken jämförbar verksamhet bedrevs.

Ledande inom installation och service i Norden

Bravidas strategiska fokusområden är kunder, lönsamhet, tillväxt och kompetens. Genom att arbeta systematiskt inom dessa områden ska Bravida fortsätta att växa lönsamt.

Vision

Bravida ska bli Nordens ledande affärspartner för att utveckla effektiva tekniska system inom installation och service. Bravidas heltäckande kunskap ska ge kunderna ökad konkurrenskraft.

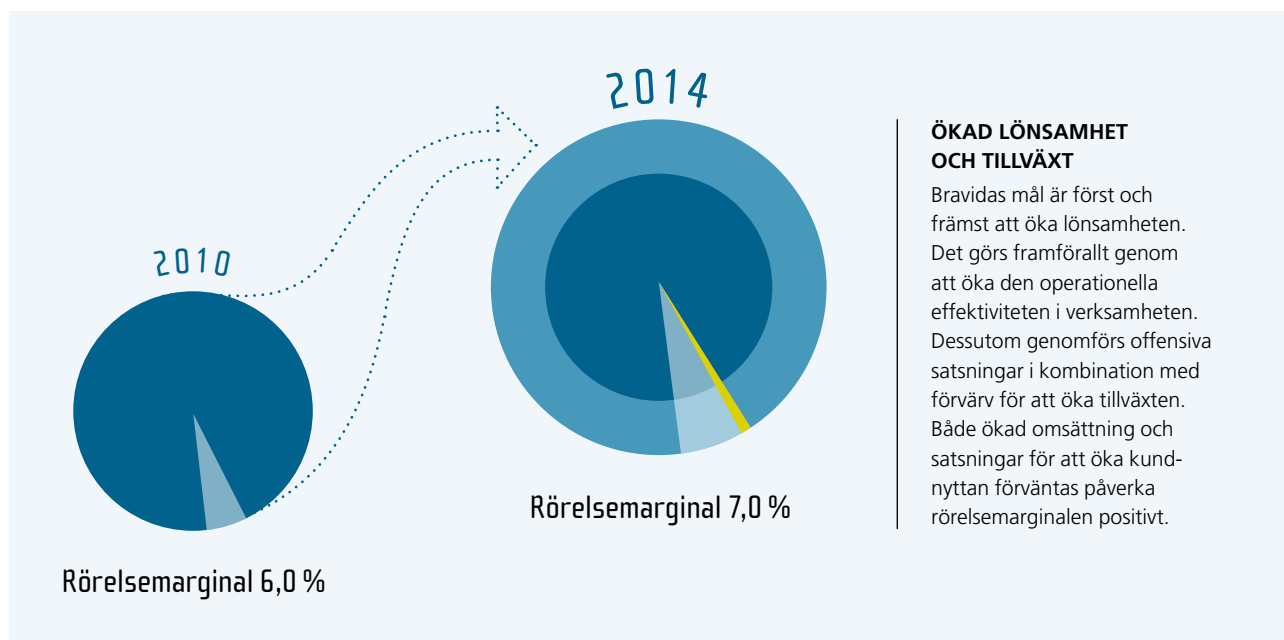
Affärsidé

Bravidas kompetens och effektiva tekniska lösningar inom installation och service tillför våra kunder daglig nytta och mervärde inom el, vs och ventilation. Vi erbjuder både specialistkompetens och helhetslösningar som bygger på lokal närhet kombinerat med det stora företagets inköpsfördelar, resurser och strukturerade processer.

En utvärdering av en etablering i Finland ingår i Bravidas tillväxtstrategi.

MÅL	MÅLNVÅ	KOMMENTAR
FINANSIELLT MÅL	Rörelsemarginal > 7 procent Bravidas långsiktiga mål är att varje avdelning, region och division under en konjunkturcykel ska ha ett rörelseresultat som överstiger 7 procent av omsättningen efter fullfördelade kostnader.	43 procent av avdelningarna och 31 procent av regionerna uppnådde målet om en rörelsemarginal över 7 procent under 2010. En av de fem divisionerna uppnådde målet under året.
KUNDMÅL	Bravida ska vara kundernas förstahandsval. Målet är att uppnå ett nöjd-kund-index (NKI) överstigande 4 på en 5-gradig skala.	Årets NKI-mätningar visar att 4 av 5 kunder är nöjda med Bravida som helhet. NKI för installationsuppdrag uppgick till 4,0 och för serviceuppdrag till 3,8.
MEDARBETARMÅL	Bravida ska vara förstahandsvalet för medarbetarna. Målet är att uppnå ett nöjd-medarbetar-index (NMI) överstigande 3,5 på 5-gradig skala.	Under 2010 har en medarbetarundersökning som omfattar både tjänstemän och montörer i Bravida genomförts. Undersökningen gav ett NMI på 3,6.
POSITIONSMÅL	Bravida ska vara störst eller näst störst inom minst ett teknikområde på de orter där företaget är verksamt. Bravida ska vara den största och mest välkända aktören inom installation och service på våra geografiska marknader; Sverige, Norge och Danmark.	Under 2010 har Bravida med hjälp av det tidigare förvärvet av Siemens installationsverksamhet i Norge konsoliderat sin position som ledande leverantör på den skandinaviska marknaden. Bravida har också genomfört ett antal aktiviteter som har ökat kännedomen om företaget, bland annat sponsrades SVT:s sändningar från OS i Vancouver.
MARKNADSMÅL	En jämn fördelning, 50/50, mellan installations- och serviceverksamheten för att uppnå en jämnare beläggning över en konjunkturcykel.	Under 2010 ökade serviceomsättningen med 3 procent, och andelen service uppgick till 48 procent av omsättningen.

Strategier

Kundstrategi

Nöjda kunder är grundläggande för Bravidas utveckling och en förutsättning för att Bravida ska fortsätta växa. Viktiga strategier för detta är att Bravida:

- kombinerar storlek med lokal närvaro. Med kontor på 150 orter i hela Skandinavien finns Bravida alltid nära kunden.
- arbetar systematiskt i våra leveranser för att öka kundnöjdheten.
- arbetar proaktivt för att identifiera och tillgodose kundernas behov.
- skapar tydliga och attraktiva kunderbjudanden inom respektive teknikområde och som helhetsleverantör inom el, vs och ventilation.

Lönsamhetsstrategi

Bravida prioriterar lönsamhet framför en snabbare expansion. Det sker genom att Bravida:

- ständigt arbetar med att förbättra den operationella effektiviteten. En systematisk projektstyrning och gemensamma arbetsätt ökar effektiviteten samt säkerställer en hög och jämn kvalitet på de tjänster som levereras.
- kontinuerligt anpassar sin produktionskapacitet och sina administrativa kostnader till försäljningsvolymen och efterfrågan.
- enbart åtar sig uppdrag med kalkylerbara risker där företaget kan erbjuda en kompetent bemanning.
- effektiviserar och samordnar sina inköp för att dra nytta av företagets totala inköpsvolym. Det ger tillgång till ett konkurrenskraftigt sortiment av produkter av hög kvalitet.
- fokuserar på kapitalrationalisering för att förbättra kassaflödet och stärka den finansiella ställningen.

Tillväxtstrategi

Under de senaste fem åren, som i huvudsak har präglats av konsolidering, har Bravidas omsättning vuxit med drygt 2 procent per år, både organiskt och genom förvärv. Den fortsatta tillväxten ska komma genom att Bravida:

- stärker verksamheten på utvalda orter organiskt och med förvärv för att skapa ett komplett och starkt erbjudande inom el, vs och ventilation.
- deltar i den konsolidering och omstrukturering som pågår på installationsmarknaden utifrån företagets position som ledande aktör i branschen.
- prioriterar tillväxt inom service samt utveckling av kunderbjudanden för att proaktivt öka försäljningen.
- etablerar sig utanför Skandinavien.

Kompetensstrategi

Det dagliga arbetet bedrivs till stor del i projektform nära de lokala kunderna, vilket kräver ett decentraliserat beslutsfattande. För att kunna ha det bästa kunderbjudandet på marknaden är det viktigt att attrahera, behålla och utveckla företagets medarbetare genom att Bravida:

- erbjuder möjligheter för ingenjörer och tekniker att utvecklas och göra karriär inom varierande områden i olika typer av projekt.
- bedriver en professionell ledarutveckling som vidareutvecklar en decentraliserad ledarskapsmodell.
- kontinuerligt satsar på utbildning av sin personal för att säkra och utveckla kompetensen kring koncernens gemensamma arbetsätt.
- prioriterar rekrytering och vidareutveckling av unga ingenjörer.

Tekniklösningar för ett levande samhälle

Bravidas installationer inom el, vs och ventilation förser byggnader, anläggningar och samhället i sin helhet med energi, värme, vatten, säkerhet och luft – kort sagt möjlighet till ett tryggt liv, utveckling och tillväxt. Här är några av de lösningar där vi utför både installation och service.

Helhetslösningar kontor

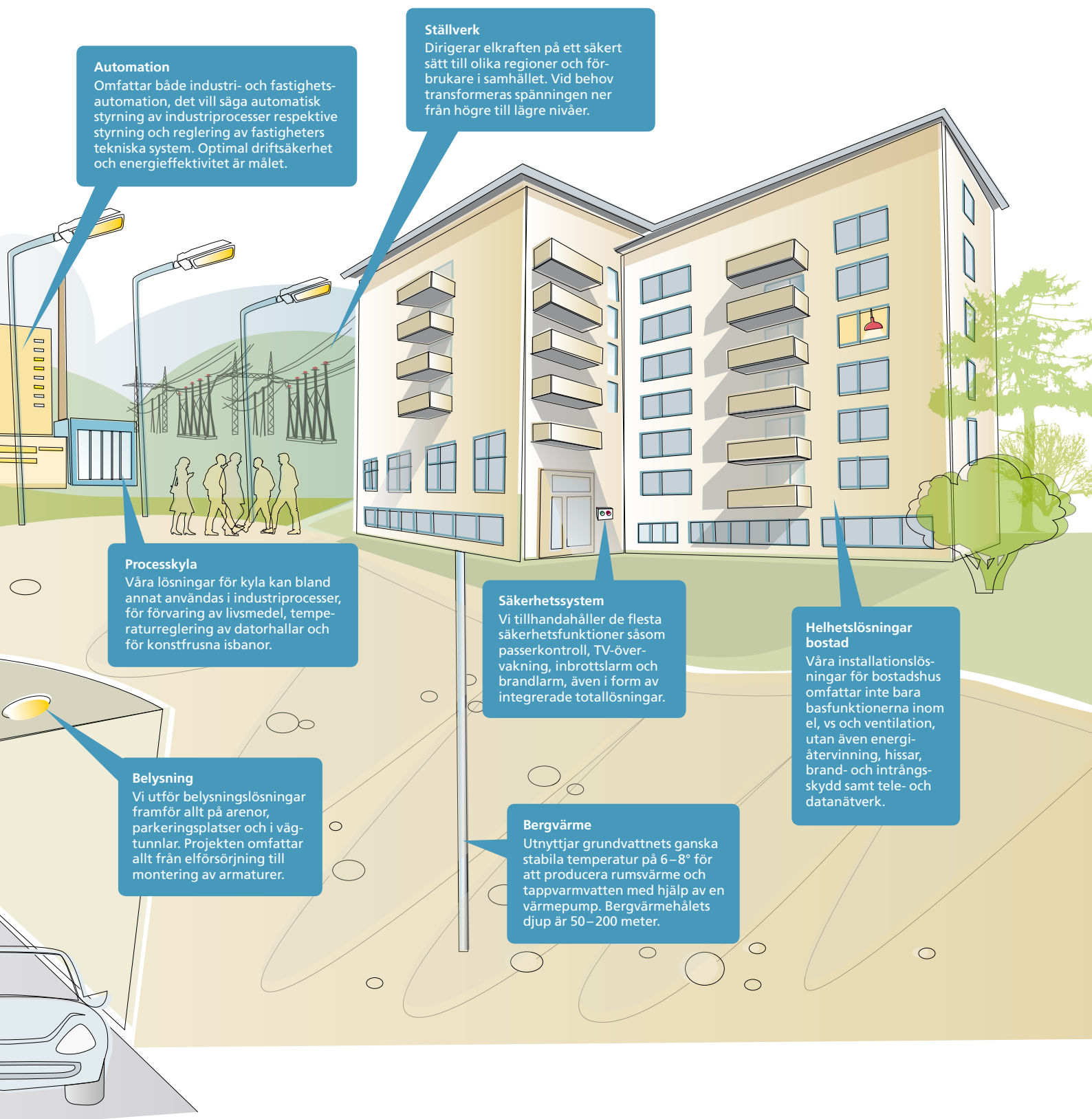
El, vs och ventilation är kärnan i våra tekniklösningar för kontor. Förutom basinstallationerna kan exempelvis komfortkyla, luftrening, kommunikationsnätverk samt brand- och intrångsskydd ingå.

Banströmsförsörjning

Dessa system omfattar bland annat kontaktledningar och omformarstationer där växelspanningen omvandlas till 15 000 volts likspänning för tågtrafik.

Ventilationssystem

I vägtunnlar är det viktigt att luftkvaliteten hålls på en bra nivå vid normala trafikförhållanden, och att man i händelse av brand snabbt kan ventilerar ut giftiga rökgaser.

Automation

Omfattar både industri- och fastighetsautomation, det vill säga automatisk styrning av industriprocesser respektive styrning och reglering av fastigheters tekniska system. Optimal driftsäkerhet och energieffektivitet är målet.

Ställverk

Dirigerar elkraften på ett säkert sätt till olika regioner och förbrukare i samhället. Vid behov transformeras spänningen ner från högre till lägre nivåer.

Processkyla

Våra lösningar för kyla kan bland annat användas i industriprocesser, för förvaring av livsmedel, temperaturreglering av datorhallar och för konstfrusna isbanor.

Belysning

Vi utför belysningslösningar framför allt på arenor, parkeringsplatser och i vägtunnlar. Projekten omfattar allt från elförsörjning till montering av armaturer.

Säkerhetssystem

Vi tillhandahåller de flesta säkerhetsfunktioner såsom passerkontroll, TV-övervakning, inbrottslarm och brandlarm, även i form av integrerade totallösningar.

Bergvärme

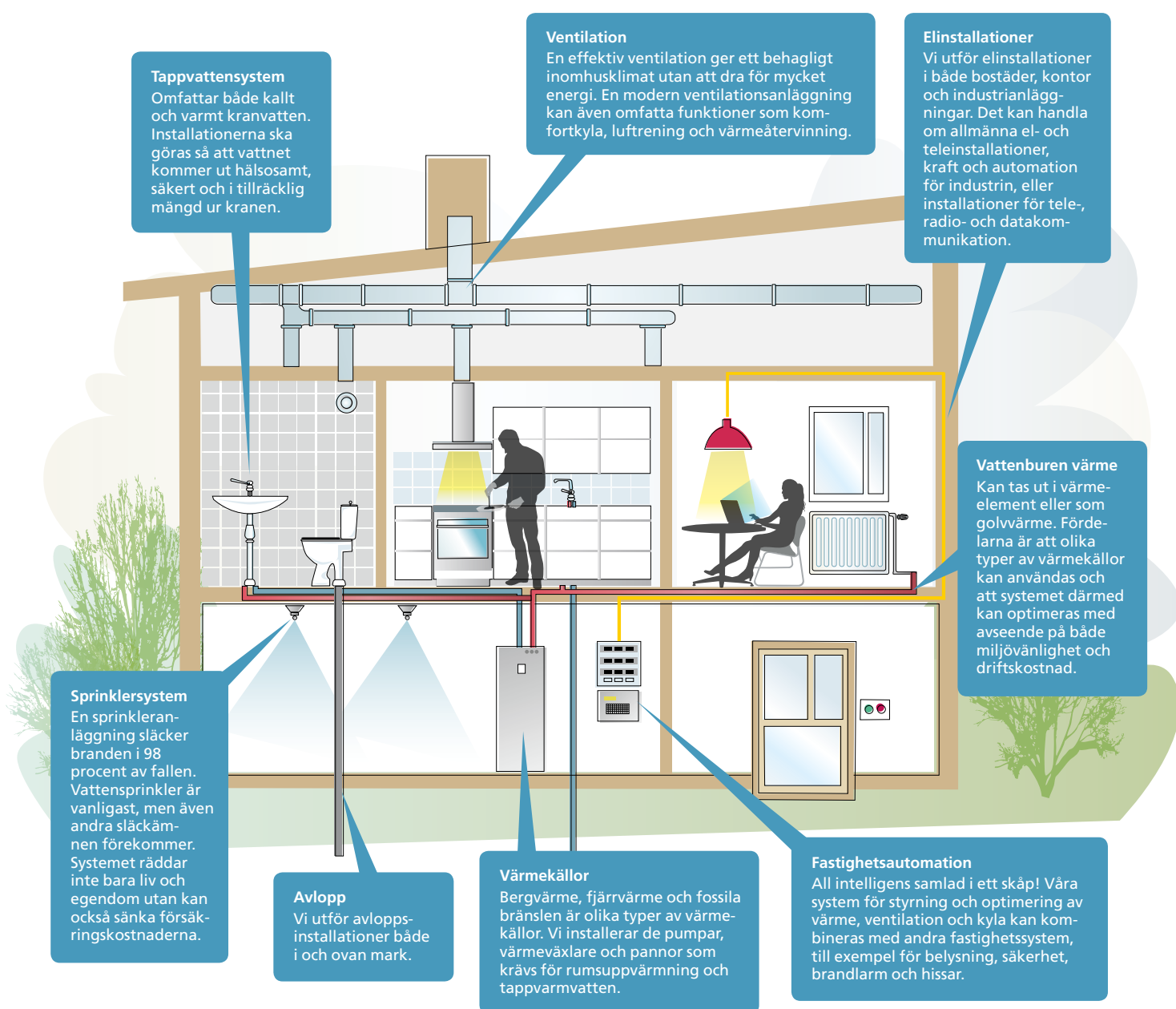
Utnyttjar grundvattnets ganska stabila temperatur på 6–8° för att producera rumsvärme och tappvarmvatten med hjälp av en värmepump. Bergvärmehålens djup är 50–200 meter.

Helhetslösningar bostad

Våra installationslösningar för bostadshus omfattar inte bara basfunktionerna inom el, vs och ventilation, utan även energiåtervinning, hissar, brand- och intrångsskydd samt tele- och datanätverk.

Bravida ger fastigheter liv

Bravida arbetar med fastigheters livgivande funktioner – energi, värme, vatten och luft. Genom effektiva installationer och underhållande service skapas trivsamma miljöer som möjliggör både aktivitet och utveckling. Kort sagt – Bravida ger fastigheter liv.

Moderna teknikininstallationer gör fastigheten till en "intelligent" enhet som balanserar kraven på komfort, säkerhet och maximalt nyttjande av energin. Här är några av de lösningar som bygger på Bravidas kärnområden el, vs och ventilation, där vi utför både installation och service.

Bravidas kompetens och erfarenhet tryggar en långsiktig lösning för kunden, både när det gäller den initiala installationsinvesteringen samt dess framtida drift och underhåll genom regelbunden service. Bravida verkar över hela installationsprocessen – från rådgivning och projektering till installation och service.

Installation – omfattar ny- och ombyggnation av tekniska system i byggnader, anläggningar och infrastruktur. Bravida samordnar tekniker och montörer från olika teknikområden och ger kunden tillgång till en partner som effektivt kan koordinera och ta ansvar för helheten.

Service – utgörs av drift och underhåll samt mindre ombyggnationer av installationer i byggnader och anläggningar. Regelbundna serviceinsatser och ett proaktivt förhållningssätt gör att de olika komponenterna upprätthåller rätt funktion och att driften optimeras.

Helheten är viktig

I Bravida har kunderna en partner som kan ta ett helhetsgrepp och ansvar för hela installations- och serviceprocessen. Med både bredd och djup levererar Bravida alla typer av installations- och servicelösningar inom el, vs och

ventilation samt tar ansvar för att de olika delarna fungerar effektivt tillsammans. Med kompletterande specialiserade verksamheter inom bland annat säkerhet, kyla och sprinkler har Bravida ett fullskaligt erbjudande för allt ifrån komplexa helhetslösningar till mindre renoveringar.

El – Med kompetens inom både stark- och svagström erbjuder Bravida kompletta och energibesparande lösningar för allt från industrier och arenor till kontor och bostäder.

Vs – Bravida utför såväl energieffektiva installationer för processindustrin som löpande reparationer och förebyggande underhåll i till exempel bostadsrättsföreningar.

Ventilation – Bravida erbjuder kundpassade ventilationslösningar samt all teknik som avser luftbehandling, luftkonditionering och klimatisering vilket skapar ett bra och energisnålt inomhusklimat.

Specialområden – För att förse företagets kunder med ett komplett erbjudande finns Bravidas specialområden, till exempel konsulttjänster, fastighetsdrift och säkerhetssystem för larm och passage. Specialområdena kombinerar kompetens och resurser från olika teknikområden.

”Storleken och den lokala närvaron är en förutsättning för Bravidas flexibilitet och kundernas trygghet.”

Storlek och närhet

Bravida har en stark position på den skandinaviska installationsmarknaden. Med lokal närvaro på cirka 150 orter i Sverige, Norge och Danmark arbetar Bravida alltid nära kunden.

Tack vare sin storlek har Bravida också den kapacitet som krävs för att utföra större och mer komplexa projekt utan att vara geografiskt begränsade. En stark inköpsorganisation erbjuder kunderna ett konkurrenskraftigt sortiment med produkter av hög kvalitet. Storleken och den lokala närvaron är en förutsättning för Bravidas flexibilitet och kundernas trygghet.

Hög och jämn kvalitet

Oavsett storlek genomförs alla Bravidas projekt enligt metoder som säkerställer en hög och jämn kvalitet och genom regelbunden service, förebyggande underhåll och tidiga åtgärder skapas långsiktigt framgångsrika och hållbara lösningar för både kund och miljö.

”Med både bredd och djup kan Bravida leverera alla typer av installations- och servicelösningar.”

Hållbara lösningar för en effektiv energianvändning

Fastigheter står för en tredjedel av den totala energiförbrukningen i Skandinavien. Det finns stora möjligheter att skapa ett energisnålare fastighetsbestånd. Koncernens arbete riktar sig mot både nybyggnation och det existerande fastighetsbeståndet.

Med hjälp av gemensamma system underlättas arbetet med att utveckla energieffektiva byggnader.

”Genom att göra rätt från början ökar möjligheterna att göra större energibesparingar samtidigt som nyttan och upplevelsen av fastigheten blir större.”

Nybyggnation – rätt installationer från början

Nya energieffektiva hus med en modern och trivsamt miljö kräver kunskap om hur bra komfort kan skapas på ett energieffektivt sätt med rätt genomförda installationer.

Bravidas erfarenhet och kompetens på området är ett viktigt bidrag när installationsbranschen tillsammans med byggbranschen utvecklar de metoder som används för att skapa de mest energisnåla husen redan på ritbordet.

Byggare och installatörer planerar tillsammans

För att skapa klimatsmarta byggnader krävs en planering som kombinerar information från byggarkitekterna och från leverantörer av inomhusmiljön dvs. el, vs och ventilation.

Tillsammans med Skanska, NCC och Peab driver Bravida ett utvecklingsprojekt för att skapa ett gemensamt system med information från byggarnas och installatörernas olika system. Systemet ska användas av energianalytiker och arkitekter för att skapa klimatsmarta byggnader. Genom att göra rätt från början ökar möjligheterna att göra större energibesparingar samtidigt som nyttan och upplevelsen av fastigheten blir större.

Projektet som färdigställs under våren 2011 stöds av Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond och tanken är att resultatet ska gynna hela branschen och dess kunder.

Bättre effekt och ökad hållbarhet i äldre fastigheter

Äldre fastigheter utgör en mycket stor del av fastighetsbeståndet i Skandinavien. Här finns den största potentialen för ökad hållbarhet och energieffektivisering. Bravidas teknikområden el, vs och ventilation erbjuder var för sig lösningar som har positiv effekt på energiförbrukningen. Genom att ta ett helhetsgrepp över alla teknikområden skapar Bravida nya möjligheter att ytterligare effektivisera en fastighets totala energiförbrukning.

Fastighetsägaren – en självförsörjande energiproducent

Under 2011 lanserar Bravida konceptet Rock Energy. Fastighetsägare erbjuds bli självförsörjande på energi samtidigt som att de får en klimatsmart inomhusmiljö med minskad elförbrukning.

Erbjudandet bygger på att kunderna får en egen hållbar energikälla rakt under den egna fastigheten, ett så kallat geo-energisystem. Energikällan består av lagrad och löpande förnyad solenergi. Från att vara en energikonsument går fastighetsägaren till att bli en självförsörjande energiproducent. Energiförbrukningen kartläggs och energieffektiviseringsåtgärder vidtas. Rock Energy-lösningen minskar energikostnaden med mellan 50–90 procent samtidigt som energileveranserna blir trygga och mer miljövänliga.

Bravida genomför satsningen i samarbete med Züblin, ett europeiskt entreprenadföretag inom bygg och infrastruktur.

Service för ökad tillväxt och lönsamhet

Bravida arbetar målinriktat för att stärka sin serviceverksamhet. Service omfattar uppdrag för drift och underhåll samt mindre ombyggnadsarbeten.

Att växa inom service är viktigt på flera sätt. Kunderna har ett löpande behov av att upphandla servicetjänster, vilket Bravida vill tillgodose. Efterfrågan på service visar också en bättre stabilitet och högre marginaler än installationsverksamheten. Målsättningen är att uppnå en 50/50-relation mellan service- och installation. Serviceverksamheten har också vuxit de senaste åren, både i relation till Bravidas omsättning och i absoluta tal, och utgör idag 48 procent av Bravidas omsättning.

Servicesatsningen står på flera ben. Tidigt anpassades och etablerades arbetsprocesser och metoder för service- och underhållsverksamheten för att garantera en jämn och hög kvalitets-

nivå. Under 2010 och framåt fokuseras arbetet framförallt på att förstärka försäljningsorganisationen.

Med kunden i centrum

Bravida förfogar över en fantastisk kundrelation där 7 000 montörer och projektledare på 150 platser i Skandinavien varje dag möter sina kunder. Ett sätt att växa är att låta medarbetarna aktivt utveckla sina kundrelationer för att skapa merförsäljning som kommer kunderna till gagn. Baserat på gemensamma koncept och marknadsstöd har de lokala verksamheterna stimulerats att proaktivt kontakta existerande och nya kunder. Det har lett till en ökad dialog och en positiv merförsäljning.

En förbättrad uppföljning av säljarbetet skapar ytterligare förutsättningar att vidareutveckla säljarbetet och kundkontakten.

Bravida har också tagit fram olika servicekoncept, till exempel rikstäckande serviceavtal där organisationer med geografiskt spridda etableringar kan upphandla servicetjänster centralt, men där tjänsterna levereras lokalt från någon av Bravidas många kontor. Exempel på rikstäckande avtal är Biltema med 23 anläggningar i Sverige och Varner-Gruppen som ansvarar för ett tusental butiker i hela Norden, bland andra Cubus och Dressman.

SERVICEKAMPANJ SKAPAR NYA AFFÄRER

2010 har Bravida satsat på en omfattande kampanj som bygger på 30 möjligheter till energibesparingar. Dessa idéer har samlats i en tidning som skickats till lokala kunder. Bravidas medarbetare har sedan följt upp utskicket och inlett en dialog för att identifiera förbättringsåtgärder som leder till såväl ökad kundnytta som nya affärer för Bravida.

Satsningen har genererat en mycket positiv merförsäljning i kombination med långsiktigt förbättrade kundrelationer. Särskilt framgångsrik har Bravida varit på Själland i Danmark där satsningen gav mångfald tillbaka. "Kampanjen visar att vi inte behöver gå så långt för att hitta nya affärer. De finns ofta hos de mest lojala kunderna som vill att vi tar oss tid, kommer ut och besöker dem och lyssnar till deras behov.", berättar Björn Rolighed Michaelsen, säljchef i Bravida Danmark.

Kundtidningen "30 idéer som spar pengar och energi" har under 2010 skickats ut till cirka 3 000 befintliga och potentiella kunder i Sverige, Norge och Danmark.

Energifrågan i fokus på en växande marknad

Högre komfortkrav och energieffektiva lösningar driver utvecklingen på installations- och servicemarknaden samtidigt som driftstjänster och förebyggande underhåll blir allt viktigare. Med en hög kompetens och ett brett erbjudande är Bravida väl positionerat på en växande marknad.

Installationstjänster och relaterad service står för en allt större andel av investeringarna i ny- och ombyggnationer av fastigheter och anläggningar. Bravida har etablerat sig som en ledande installationsleverantör på den skandinaviska marknaden och fortsätter att stärka sin position.

Komfort och energibesparingar driver marknaden

Investeringar i installationer ökar i andel av den totala byggkostnaden. Det beror framför allt på två faktorer; ökade krav på komfort och på energibesparande lösningar.

Funktion och känsla

Dagens krav på bättre komfort och ökad funktionalitet i våra hem, arbetsplatser och offentliga miljöer har påverkat hela installationsmarknaden. Från att ha karaktäriserats av en relativt långsam utveckling och en produktfokuserad försäljning ökar nu efterfrågan på attraktiva och effektiva funktionslösningar. Dagens kunder köper inte bara en produkt eller tjänst utan är mer intresserade av dess faktis-

ka resultat. Funktion, känsla och miljö har med andra ord blivit viktigare än produkten i sig.

Energi, estetik och effektivitet

Energikostnaden är den tyngsta posten i en fastighets ekonomi och utgör cirka 70 procent av den totala driftskostnaden. Den stora efterfrågan på energieffektiva byggnader kombinerat med en allt större efterfrågan på komfort, ljus och rymd ställer högre krav på installationerna. Möjligheten att skapa effektiva installationslösningar som gör byggnader och anläggningar mer energieffektiva samtidigt som de förblir trivsamma och estetiskt tilltalande har påverkat efterfrågan på installationstjänster positivt.

Branschutvecklande helhetslösningar

Moderna inomhusmiljöer kombinerar ofta installationslösningar inom flera teknikområden. Rätt utförda installa-

tioner kan få stor effekt på fastigheternas ekonomi samtidigt som de bidrar till en hållbar utveckling. Motsatsen kan innebära stor energiåtgång och höga kostnader över tid. Hållbara och energibesparande lösningar kräver ett helhetsperspektiv som omfattar såväl el, vs som ventilation i installatörsledet. För att uppnå bästa möjliga resultat

bör installationslösningarna även vara en integrerad del av byggprocessen, vilket ökar kraven på samarbete mellan byggherre, byggtreprenör och installatör.

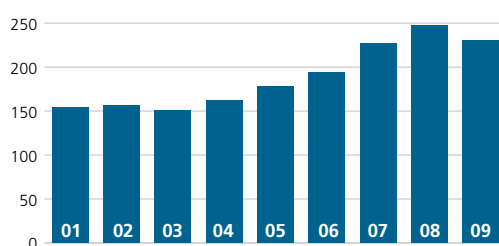
”Från att ha karaktäriserats av en relativt långsam utveckling och en produktfokuserad försäljning ökar nu efterfrågan på attraktiva och effektiva funktionslösningar.”

Service – en investering för framtiden

Komplexiteten i installationslösningarna medför också ett ökat behov av service och underhåll. Från att ha varit en marknad som präglats av bristande framförhållning och reaktiva serviceåtgärder har servicemarknaden för installationer blivit allt mer proaktiv. Att en större initial investering och en tydlig plan för underhåll och service

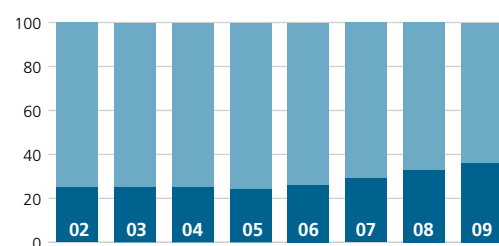
INSTALLATIONSMARKNADENS UTVECKLING¹

SKANDINAVIEN, MILJARDER SEK

ANDEL INSTALLATIONER²

AV DEN TOTALA BYGGKOSTNADEN I SKANDINAVIEN, %

leder till minskade kostnader över tid är också något som allt fler kunder idag har förstått och tagit till sig.

Energibesiktningar och -deklARATIONER, CE-märkning av installationer i byggnader och obligatoriska ventilationskontroller (OVK) är ytterligare faktorer som kontinuerligt ökar efterfrågan av servicetjänster.

Fortsatt svag marknadsutveckling

Efterfrågan på tekniska nyinstallationer speglar relativt väl husbyggnadsinvesteringar, med en förskjutning på cirka 6–12 månader. Installationsbranschen är dock mindre konjunkturkänslig än byggbranschen eftersom renoveringar och ombyggnationer generellt sett ökar när nybyggnationen minskar. Andelen installationer är också större vid renovering och ombyggnation. Dessutom finns ett relativt konstant behov av servicetjänster. I Sverige har konjunkturen förbättrats under 2010 medan de norska och danska marknaderna varit fortsatt svaga.

Ökad konsolidering på en fragmenterad marknad

Installationsmarknaden i Skandinavien uppgick 2009 till cirka 230 miljarder SEK fördelat på cirka 35 000 installationsföretag, varav cirka 30 000 hade färre än 10 anställda och de allra flesta fokuserade på ett enskilt teknikområde. För att kunna möta marknadens efterfrågan på komplexa helhetslös-

ningar och ett bredare tjänsteutbud syns dock en tydlig konsolideringstrend då mindre lokala företag köps upp av större koncerner samtidigt som internationella aktörer expanderar. Bravidas förvärv av Siemens Installation under 2009 och det holländska installationsföretaget Imtechs förvärv av svenska NVS (2008) och NEA (2010) är två exempel på detta.

Bravida är marknadsledande

Bravida är tillsammans med finska YIT störst och marknadsledande i Skandinavien. Båda företagen levererar helhetslösningar som spänner över flera teknikområden på flera geografiska marknader. På enskilda marknader finns dock starka konkurrenter inom olika teknikområden, till exempel NVS och NEA i Sverige, Kemp & Lauritzen i Danmark och GK i Norge.

Bravida är en av de två största leverantörerna på alla de skandinaviska marknaderna:

- I Sverige är Bravida den största aktören med en marknadsandel på cirka 7 procent.
- I Norge är Bravida nummer två på marknaden med en marknadsandel på cirka 3 procent. Inom el är Bravida marknadsledande.
- I Danmark är Bravida den största aktören på marknaden tillsammans med en jämnstor konkurrent. Marknadsandelen är cirka 3 procent.

MILJÖKLASSNING DRIVER MARKNADEN

Driften av fastigheter står för en tredjedel av den totala energianvändningen i Skandinavien. Med ett ökat miljöfokus i samhället har intresset för bygg- och fastighetsbranschens påverkan på miljön ökat markant, vilket Bravida märker i sin verksamhet. Men det är inte bara miljöhänsyn som ligger till grund för det allt mer energieffektiva byggandet. Samtidigt som fastigheternas miljöprofil stärks kan fastighetsägarna också sänka sina kostnader när byggnaderna blir billigare i drift. Det gör dem mer attraktiva både för investerare och för hyresgäster. I takt med den ökade efterfrågan på energieffektiva och miljövänliga byggnader stiger även intresset för miljömärkningar av byggnader. För den nordiska marknaden anses fyra olika märkningar vara några av de mest relevanta:

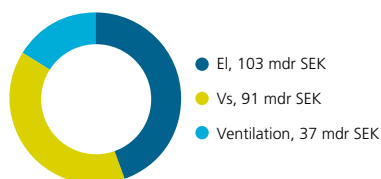
LEED (Leadership in Energy & Environmental Design) är ett av Europas mest använda miljöcertifikat och det mest spridda i världen. LEED används oftast för att certifiera kommersiella fastigheter i områdena: närmiljö, vattenanvändning, energianvändning, material samt inomhusklimat.

BREEAM (BRE Environmental Assessment Method) är världens första och största miljöklassningssystem för byggnader. Det utvärderar bland annat energianvändning, projekledning, transporter, inomhusklimat, vattenhantering, byggmaterial och avfall. BREEAM är välkänt i Europa och passar de flesta byggnadstyper.

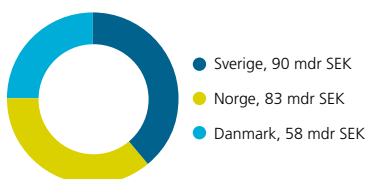
Green Building är ett EU-program som lanserades av EU-kommissionen och endast fokuserar på energianvändning. Det krävs 25 procent lägre energianvändning än Boverkets byggregler för att certifieras som Green Building.

Miljöklassad byggnad är en svensk märkning, anpassad för den svenska marknaden som är enklare och billigare än BREEAM och LEED. Klassningen som betygsätter 16 indikatorer på områdena energi, inomhusklimat och kemiska ämnen, är främst framtaget för befintliga byggnader men kan även användas vid projektering av nyproduktion.

DEN SKANDINAVISKA
INSTALLATIONSMARKNADEN¹
PER TEKNIKOMRÅDE, 2009

DEN SKANDINAVISKA
INSTALLATIONSMARKNADEN²
PER LAND, 2009

1) Källor: Prognoscentret och Industrifakta, Sverige samt Exportrådet i Norge och Danmark.

2) Källor: Industrifakta, Sverige samt Exportrådet, Norge och Danmark.

Kundernas behov i centrum

Bravida strävar efter att vara en aktiv partner till sina kunder. Med en öppen dialog och ett stort intresse för kundens behov ska Bravida vara det självklara valet för sina kunder.

I det gamla posthuset i Göteborg, som förvandlas till ett toppmodernt hotell, har Bravida ett helhetsansvar för el, vs och ventilation samt sprinkler.

”Genom att göra rätt från början ökar möjligheterna att göra större energibesparingar samtidigt som nyttan och upplevelsen av fastigheten ökar.”

Bravidas kunder kan delas in i två huvudgrupper; slutkunder och byggtreprenörer. Bravidas kundbas finns bland tusentals små och stora kunder i olika branscher i hela Skandinavien. Med ett starkt erbjudande, proaktiv försäljning och närmare kundkontakt vill Bravida stärka sin profil som kundernas förstahandsval ytterligare.

Bred och diversifierad kundportfölj

Den största kundgruppen utgörs av byggtreprenörer som köper upp installationstjänster som en del i en byggtreprenad, därefter följer kunder inom offentlig sektor. Ingen enskild kund står för mer än 6 procent av Bravidas omsättning. Intäkter från kunder inom offentlig sektor har ökat i betydelse under lågkonjunkturen.

Bravida anlitas för installation och service i alla typer av anläggningar och byggnader, allt från industriella fastigheter, infrastrukturprojekt, arenor och sjukhus till kontor, köpcentrum, skolor och bostäder.

Både små och stora projekt är viktiga

Bravidas omsättning utgörs till stor del av ett stort antal små och medelstora projekt såsom mindre anpassningar av kontorsytor samt om- och tillbyggnad av fastigheter och relaterad service.

Därutöver har Bravida under 2010 även utfört installationer i ett antal större projekt och nybyggnationer, till exempel i Malmös nya shoppingcenter Emporia och i den nya sänktunneln under Bjørvika i Oslo.

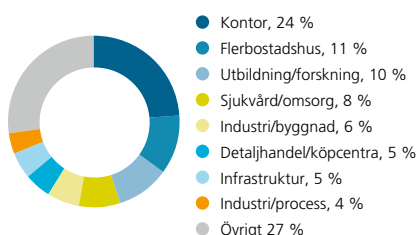
Kundernas och projektens karaktär har en stor spännvidd, men vissa typkunder och projekt är återkommande. Ett typiskt installationsuppdrag har en genomförandetid till slutleverans på sex månader, men projekten kan också sträcka sig över flera år. Serviceuppdragen omfattar allt från akut felhjälpning på 1–2 timmar till långa underhållsavtal. Under 2010 hade Bravida drygt 27 000 aktiva projekt inom installation och service. Ett snittuppdrag uppgår till cirka 380 000 kronor. Kundrelationen är ofta långvarig och flertalet kunder återkommer för att köpa nya tjänster.

Fastighetsägare ändrar beteende

Installationsbranschen är en prispresad bransch där kundernas upphandlingar ofta styrs mot lägsta pris. I de flesta fall upphandlas separata lösningar för el, vs och ventilation och leverantörer av installationstjänster tas ofta med i ett senare skede när ett byggprojekt har inletts och huvudentreprenören utsetts.

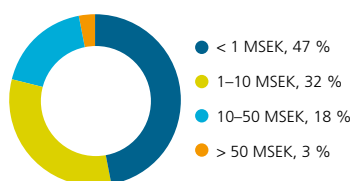
ANLÄGGNINGSTYPERNAS ANDEL

AV BRAVIDAS TOTALA OMSÄTTNING 2010

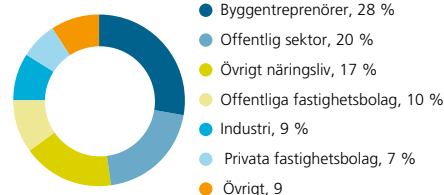
OMSÄTTNINGENS FÖRDELNING

PER UPPDRAGSSTORLEK 2010

OMSÄTTNINGENS FÖRDELNING

PER KUNDGRUPP 2010

I takt med att investeringar i installationer blir en mer betydelsefull del i arbetet med att skapa effektiva och aktiva fastigheter väljer dock allt fler fastighetsutvecklare att göra upphandlingar av installationstjänster direkt av installatören utan att gå via ett byggbolag. Genom att ge ett helhetsansvar för att integrera alla installationer inom el, vs och ventilation till en skicklig installatör som behärskar alla teknikområdena kan stora samordningsfördelar realiseras, både vad gäller lösningens prestanda och ekonomi. Exempel på projekt där Bravida arbetat med hel-

hetslösningar som spänner över flera teknikområden under 2010 är Clarion Hotel Post i Göteborg och Umeå Experimental Research Center.

Ökad kundkontakt och närmare relationer

Bravidas lokala närvaro och goda kundrelationer är viktiga komponenter för att få vara med och delta i upphandlingar som initieras av kunderna. Bravida satsar också på att vara mer offensiv i sina kundrelationer och komma närmare kunden för att proaktivt identifiera och erbjuda sina tjänster. Genom

en tätare dialog ska Bravida öka förståelsen för kundernas behov och deras kännedom om vad Bravida erbjuder. En mer proaktiv hållning i alla kundkontakter och aktiv merförsäljning är viktiga komponenter i företagets målsättning för tillväxt.

Bravidas profil som ett företag med hög servicegrad och kvalitet i leveranserna har till stor del befasts under året, vilket framgår av Bravidas NKI-mätning för 2010. Undersökningen visar att 4 av 5 kunder är nöjda med Bravida som helhet och att andelen missnöjda kunder är mycket låg.

SJUKHUS ÄR ETT PRIORITERAT OMRÅDE

Moderna sjukhus har en hög installationstäthet och stora krav på funktionalitet, säkerhet och koordination. Under de senaste tre åren har Bravida arbetat med ett 10-tal stora sjukhus i Skandinavien. Två av dem finns i Norge.

ELINSTALLATIONER I NORSKA SJUKHUS

Ahus är ett nytt sjukhus i Akershus. Här fick Bravida sitt hittills största uppdrag för elarbeten på den norska marknaden med ansvar för projektledning, el-installation samt IT-kablage. Sjukhuset färdigställdes 2011.

På **St. Olavs sjukhus** i Trondheim levererade Bravida alla elinstallationer inom såväl stark- som svagström samt installationer för sjukhusets datanätverk. Sjukhuset färdigställdes 2009 och Bravida har därefter ett löpande serviceuppdrag.

SAMORDNADE INSTALLATIONER UNDERLÄTTAR FÖR KUND

Konceptet Bravida+ vänder sig till fastighetsägare med komplexa och installationstäta projekt t.ex. sportanläggningar, sjukhus eller hotell. Med en stor leveranskapacitet och bred kompetens kan Bravida erbjuda helhetslösningar med totalansvar för alla leveranser inom el, vs och ventilation. Kunden får en leverantör med ett ansvar, ett kontrakt och en tidplan för samtliga installationer.

TYRESÖ SIMHALL

I Tyresö utanför Stockholm byggs ett nytt badhus, Aquaarena, av NCC Construction. Hög luftfuktighet ställer stora krav på såväl el, vs som ventilation. "Vi skapar en funktionell helhetslösning till fastighetsägarna utan glapp med bra ekonomi, funktion och drift", berättar Anders Ahlquist, marknadschef i Bravida. Bravida har under de senaste åren levererat installationer till ett 20-tal badhus runt om i Skandinavien.

NÖJD-KUND-INDEX (NKI)	NKI-värde Installation	NKI-värde Service
2010	4,0	3,8
2009	4,0	3,9
2008	3,8	3,9
2007	3,9	4,0

NKI 2010 = 4,0 RESPEKTIVE 3,8 MÅL 4,0

Bravida bedömer fortlöpande kvaliteten på företagets arbete i nöjd-kund-mätningar (NKI). Sedan 2007 har över 1 000 projekt och serviceuppdrag i den svenska verksamheten utvärderats. Bravidas övergripande kvalitetsmål är att uppnå ett genomsnittligt NKI-värde på minst 4 (skala 0–5) samt att varje år överträffa föregående års värde. 2010 års undersökningar visar att Bravida befast sina kundrelationer på installationssidan. I serviceuppdragen ligger koncernen något under sin målsättning.

Gemensamma värderingar ger lokal framgång

Bravidas projekt och leveranser bygger på stor samverkan med kunder och leverantörer. Företagets gemensamma kultur, värderingar och arbetssätt ska avspeglas i medarbetarnas sätt att arbeta och företagets kunder ska uppleva Bravida som en trygg och framgångsrik samarbetspartner oberoende av var ett uppdrag genomförs.

Bravidas medarbetare jobbar i projekt

Bravidas affär handlar om att tillgodose kundens behov av en anpassad installations- och servicelösning. Bravidas leveranser sker oftast lokalt nära kunden i olika former av installations- och serviceprojekt som planeras, drivs och genomförs av bolagets alla montörer och projektledare. Idag finns det cirka 7 000 Bravida-medarbetare som dagligen arbetar i allt från korta serviceuppdrag till stora komplexa entreprenadprojekt med flera års löptid.

Decentraliserat beslutsfattande

Att arbeta i projektform nära kunden innebär att lokala chefer och projektledare måste kunna fatta egna beslut. För Bravida betyder det att företaget arbetar med en decentraliserad ledarskapsmodell där lokala avdelningschefer har ett eget resultatansvar och svarar för sin egen försäljning och beläggning. Till sitt stöd har de olika avdelningarna välutvecklade administrativa processer och gemensamma stödfunktioner.

Ledarskap och nya förmågor tar Bravida framåt

När Bravida växer och stärker sin position som den ledande leverantören av installations- och servicetjänster är ledarskapsutveckling samt rekrytering nyckelfrågor inom personalområdet.

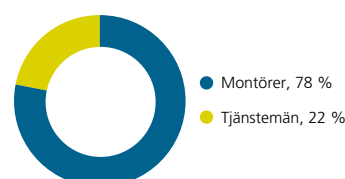
Ledarskapsutveckling och succession

Bravidas ambition är att till stor del kunna internrekrytera ledare. Bravida arbetar med koncernövergripande ledarutvecklingsprogram för att lyfta fram och utbilda företagets nuvarande och blivande chefer. Det sker i samverkan med de lokala avdelningarna som uppmuntras att planera för succession och lyfta fram och sparra nya chefer. Sedan 2007 har drygt hälften av Bravidas chefer påbörjat eller avslutat programmet som löper under 18 månader och leder till en intern diplomering.

Bravidas organisation erbjuder flera olika karriärmöjligheter och vägar till personlig utveckling. Det dagliga arbetet bedrivs till stor del i projektform, vilket ger företagets ingenjörer och tekniker möjlighet att utvecklas inom varierade områden i både små och stora uppdrag. Erfarenhet och exponering mot många olika kompetensområden gör det möjligt att på sikt ta sig an allt mer krävande och ledande roller inom Bravida.

BRAVIDAS MEDARBETARE
PER YRKESROLL 2010, %

Rekrytering

Bravida står inför en utmaning att rekrytera yngre medarbetare, såväl tjänstemän som montörer. På sikt växer installationsbranschen och den tekniska utvecklingen kräver ännu flera kompetenta medarbetare. Framförallt ökar kraven på projektledarnas tekniska och affärsmässiga kompetens. Därför har Bravida ökat aktiviteten på högskolor för att attrahera fler ingenjörer till företaget. Personalens åldersstruktur visar på ett generellt behov att få in yngre välutbildade medarbetare.

Bravida strävar efter att erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för sina medarbetare. Medarbetarnas personliga utveckling främjas och internrekrytering prioriteras framför extern rekrytering. På grund av lågkonjunkturen och minskad efterfrågan har företaget samtidigt tvingats säga upp personal i flera delar av företaget och nyrekrytering av personal har skett i begränsad omfattning under året.

BRAVIDA UTVECKLAR LEDARSKAPET

Under 2010 tog Anders Meldalen plats i Bravidas koncernledning som Talent Manager. Det är ett nytt och viktigt uppdrag med syfte att utöka Bravidas fokus på ledarskapsfrågor.

”Bravidas tillväxt är helt beroende av de ledare vi har idag och i morgon. Mitt jobb är att se till att vi ger våra nuvarande ledare stöd i att bygga ett starkt lokalt ledarskap. Samtidigt lägger vi stor kraft på att ta fram och utveckla morgondagens ledare”, berättar Anders Meldalen.

Många av morgondagens ledare vill Bravida hitta i programmet ”Bra Ingenjörer” som kommer att erbjuda cirka 300 unga ingenjörer anställning i Bravida under de kommande åren.

ANTAL MEDARBETARE*	2010	2009	ÅLDERSSTRUKTUR, %	2010	2009
Totalt i koncernen	7 834	8 078	Över 60 år	7,6	8,4
Varav kvinnor	453	477	51–60 år	19,2	18,7
Sverige	4 664	5 024	41–50 år	25,6	25,1
Norge	1 878	1 527	31–40 år	22,4	23,0
Danmark	1 292	1 527	21–30 år	20,9	21,2
			Under 20 år	4,3	3,6

* Medelantal medarbetare under året.

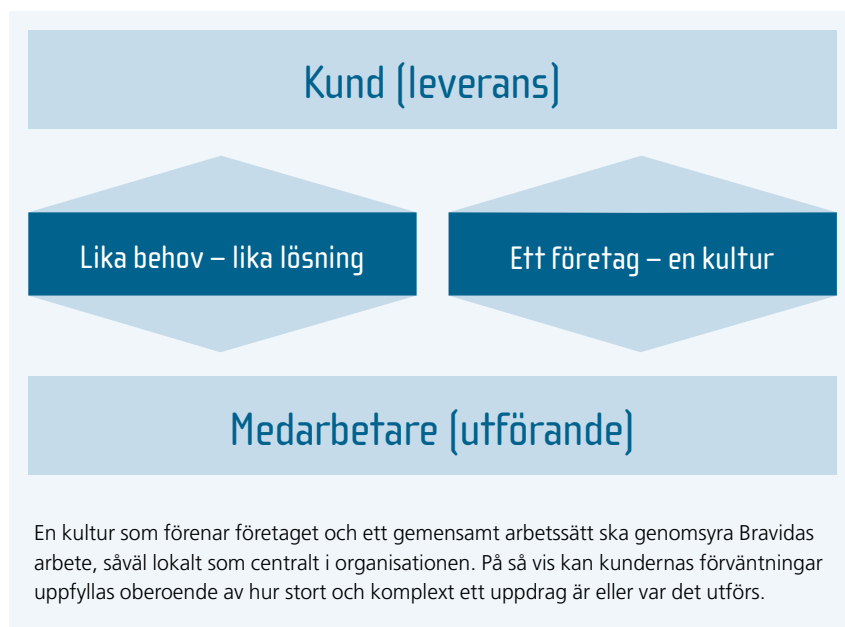
Ett företag – en kultur

I en decentraliserad organisation med många projekt är företagskulturen och ett väletablerat och strukturerat arbets-sätt avgörande för att lyckas.

I ett installations- och serviceföretag som Bravida där projekten bygger på samverkan med andra projekt och leveranser är medarbetarnas förhållnings-sätt till sin yrkesroll viktig. Företagets kunder och samarbetspartners ska uppleva Bravida som ett tryggt och framgångsrikt företag oberoende var ett uppdrag genomförs. Bravidas målsättning "ett företag – en kultur" bygger på fyra centrala värderingar: affärsmässighet, enkelhet, kompetens och stil. Värderingarna är grundläggande för att skapa en långsiktigt framgångsrik installations- och servicekoncern, både lokalt och centralt.

Lika behov – lika lösning

Bravida strävar efter att garantera en hög och jämn kvalitet i alla leveranser "lika behov – lika lösning" oberoende av var och vem kunden är. Bravida arbetar med flera olika verksamhets-system (t.ex. projektstyrnings-, kvalitets-, och inköpssystem) för att uppnå detta. Det är en viktig konkurrensfaktor i enskilda projekt, men också för att garantera företagets långsiktiga effektivitet och lönsamhet.

I det enskilda projektet ger verksamhetssystemen tillgång till handledning och verktyg för en effektiv projektstyrning och -uppföljning. Här finns tydliga rutiner för allt från anbuds-givning till slutleverans. Alla uppdrag kvalitetssäkras för att infria kundernas krav och förväntningar, men också för att proaktivt identifiera, förebygga och prissätta risker.

Genom kontinuerlig uppföljning och utvärdering av hur organisationen arbetar säkerställs ett gemensamt arbetssätt samt en hög och jämn kvalitet i leveranserna. Bravida strävar också efter att stärka företagskulturen och öka medarbetarnas vilja och förmåga att konsekvent använda de gemensamma verksamhetssystemen i alla projekt.

BRAVIDAS VÄRDERINGAR

AFFÄRSMÄSSIGHET – Tydligt ansvar för ekonomin

I alla delar av verksamheten ses möjligheter och vägar som leder företaget framåt. Varje medarbetare har personligt engagemang för företagets ekonomi, genom alla faser i ett projekt.

ENKELHET – Enhetligt och okomplicerat agerande

Genom enkla och okomplicerade rutiner och arbetsprocesser blir den dagliga verksamheten smidig och effektiv. Med hjälp av en enhetlig syn löser varje Bravida-kontor liknande frågor på samma sätt. Mottot är "lika behov – lika lösning".

KOMPETENS – Kunskap, vilja och förmåga

Bravida ser alltid till att rätt kompetens finns på rätt plats för varje uppdrag. Kompetensen är organiserad för både företagets och kundens bästa. Bravida ligger steget före och tänker i nya banor. Medarbetarna samarbetar både mellan kontor och teknikområden.

STIL – Pålitlighet och uppträdande

Bravida har en tydlig affärsstil som bygger på pålitlighet och rätt uppträdande. Medarbetarna tar personligt ansvar och håller vad de lovar. I alla möten är ett vänligt och tillmötesgående sätt en självklarhet.

En god arbetsmiljö

Att utföra arbete i kundernas fastigheter och anläggningar innebär ett stort ansvar såväl gentemot Bravidas anställda som gentemot kunderna. Ambitionen är att det ska vara tryggt och säkert att arbeta med Bravida. En god arbetsmiljö på de platser där företagets anställda utför uppdrag är viktigt från konkurrenssynpunkt för att skapa nya uppdrag och behålla nöjda medarbetare.

Bravidas arbetsmiljöarbete är en del i Bravidas koncernövergripande verksamhetssystem. I praktiken betyder detta att Bravida lägger stora resurser på att utbilda och informera för att förebygga de risker som finns i verksamheten. Arbetsmiljöarbetet omfattar bland annat:

- **Säkerhet** – säkerhet prioriteras i Bravida. Kvalitetsarbetet hanterar viktiga frågor som rör arbete med miljöfarliga material, arbete på hög höjd, liftar etc.
- **Arbetsredskap** – en viktig del som bidrar till en bra arbetsmiljö är att arbetsredskap som kläder, bilar och verktyg håller en hög kvalitet. Det är betydelsefullt för att företagets medarbetare ska kunna utföra sitt arbete på ett effektivt och säkert sätt samtidigt som rätt utrustning också förmedlar arbetsglädje, känsla av stil och affärsmässighet.

- **Minskad sjukfrånvaro och sjukskrivningar** – stor vikt läggs vid att förebygga arbetsskador, till exempel genom utbildning inom belastningsergonomi. Dessutom har arbetet med att utreda olika rapporteringsmodeller för tillbud påbörjats.
- **Rehabilitering** – Bravida har etablerade rehabiliteringsprogram för långtidssjuka med handlingsplaner och åtgärder för att få så många som möjligt tillbaka i arbete.
- **Uppföljning** – för att säkerställa uppföljningen och bibehålla fokus på arbetsmiljön ingår ett antal arbetsmiljöpunkter vid de interna revisionerna.

Kompetensutveckling

Löpande kompetensutveckling i det dagliga arbetet är grundläggande för att personalen ska utvecklas i sina yrkesroller och kunna hantera Bravidas arbetssätt och policier. Genom företagets utbildningsprogram Bravidaskolan drivs specialutbildningar för att förmedla kunskap inom särskilda områden, till exempel projektledning och verksamhetssystem eller BAM-utbildning (Bättre Arbetsmiljö). Utbildningsprogrammet är ett viktigt verktyg för att medarbetarna alltid ska ha en modern och uppdaterad kompetens. Under året har skolan erbjudit 190 utbildningsdagar av olika typ för personalen.

HÅLLBARHET

Genom att utveckla hållbara installationslösningar som sparar både energi och pengar åt kunderna skapar Bravidas medarbetare möjligheter till en hållbar utveckling. Även i sin egen verksamhet ser Bravida till att minimera den egna miljöpåverkan.

INTERNT ENGAGEMANG

Bravida arbetar för att minimera företagets miljöpåverkan och säkerställa en långsiktigt hållbar verksamhet. Företaget identifierar, undersöker och utvärderar kontinuerligt hur företagets verksamhet påverkar miljön. Det handlar framförallt om medarbetarnas resor och transporter samt avfall och energiförbrukning vid installationer.

FOSSILA BRÄNSLEN

Bravidas största miljöpåverkan är åtgången av fossila bränslen för verksamhetens 3 500 servicebilar i Skandinavien. Det är därför ett övergripande miljömål att minska förbrukningen av fossila bränslen för egna fordon med 3 procent jämfört med föregående år. Målet uppfylldes under 2010.

AVFALL

Bravidas verksamhet är fri från miljöfarliga processer som föreskriver anmälningsplikt. De medarbetare som har arbetsuppgifter vilka kan ge upphov till betydande miljöpåverkan får lämplig utbildning.

SJUKDOM OCH OLYCKSFALL	Arbets- skadefrekvens*			
	Sjukfrånvaro 2010	2009	2010	2009
Sverige	4,1	4,4	8,6	9,5
Norge	6,9	7,0	14,5	8,5
Danmark	3,7	4,2	36,1	34,4

* Arbetsolyckor som leder till minst 1 dags sjukfrånvaro per miljon arbetstimmar.

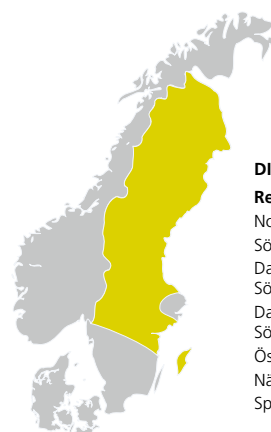
NMI 2010 = 3,6 MÅL 3,5

Bravida ska vara en attraktiv arbetsgivare. För att mäta detta har en undersökning bland alla medarbetare i koncernen genomförts under 2010. Målet är att uppnå en NMI (Nöjd-Medarbetar-Index) överstigande 3,5 på en 5-gradig skala. Resultatet av 2010 års undersökning blev ett NMI på 3,6.

På grund av förbättrad rapportering i Norge har den rapporterade arbetsskadefrekvensen ökat 2010.

Ökad lönsamhet i Division Nord

Division Nord fortsätter att växa på servicesidan och har lyckats förbättra sin lönsamhet trots minskad omsättning. Ett starkare industrisegment och investeringar från offentlig sektor ger förhoppning om en ökad tillväxt.

DIVISION NORD

Regioner:

Norra Norrland
Södra Norrland
Dalarna, Västmanland,
Södermanland – VVS
Dalarna, Västmanland,
Södermanland – El
Östergötland, Gotland
Närke, Värmland
Specialbolag

”Satsningen på en ökad serviceverksamhet har visat sig framgångsrik och kommer att fortsätta.”

ANDEL INSTALLATION / SERVICE

Av divisionens omsättning, %

Resultatutveckling

Resultatet utvecklades mycket väl jämfört med föregående år för divisionen. Trots en lägre omsättning så ökade rörelseresultatet till 133 MSEK (120), vilket innebar en rörelsemarginal om starka 7,3 (6,5) procent. Omsättningen uppgick till 1 830 MSEK (1 848).

Orderingången ökade med 6 procent och uppgick till 1 809 MSEK (1 712). Orderstocken vid utgången av perioden uppgick till 557 MSEK (579), en minskning med 4 procent jämfört med föregående år. Förklaringen till orderstockens minskning ligger i den ökande andelen service för divisionen.

Marknadsutveckling

I Division Nord visade efterfrågan inom industrisegmentet överlag tecken på förbättring under 2010, om än från svaga nivåer. Inom den offentliga sektorn var efterfrågan fortsatt god i form av renovering och modernisering av skolor, vård och omsorgsbyggnader. Service- och underhållsmarknaden var stabil, med en god efterfrågan inom energiområdet.

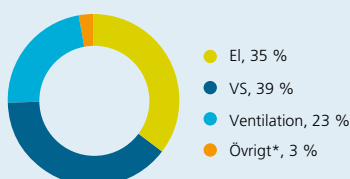
Det finns en förhoppning om en ökad efterfrågan. Det baseras på att industrisegmentet åter ökar sin efterfrågan och att satsningar från offentlig sektor väntas påverka marknaden för både service och nyinstallation positivt. Även om prisbilden stabiliserats väntas priserna dock ligga kvar på relativt låga nivåer även under 2011.

Projekt och fokusområden

Under året har Division Nord bland annat fått uppdragen att utföra samtliga installationer i Sollefteås nya badhus och det 10 000 kvm stora Umeå Experimental Research Center. Divisionen har också fått flera större uppdrag inom energieffektivisering och service i Skellefteå, Luleå och Umeå.

Satsningen på en ökad serviceverksamhet har visat sig framgångsrik och kommer att fortsätta samtidigt som divisionen arbetar vidare med utvecklingen och försäljningen av energieffektiva lösningar.

TEKNIKOMRÅDENAS ANDEL

DIVISIONSÖVERSIKT

Omsättning	Rörelsemarginal
1 830	7,3 %
Orderingång	Orderstock
1 809	557

ANDEL AV KONCERNEN

18 %	1 830 MSEK omsättning
23 %	133 MSEK rörelseresultat
18 %	1 402 medelantal medarbetare

* I kategorin övrigt ingår teknikkonsult, säkerhet och fastighetsdrift.

Perfekt is och flera hundra på läktarna.
3-0 redan i andra perioden.

Vill du veta vad Bravida kan göra inom kyla?
Gå in på www.bravida.se

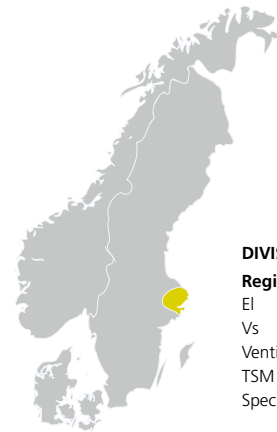
Svalt och skönt på kontoret. Och huvudet kallt inför mötet.

Vill du veta vad Bravida kan göra för arbetsplatsen?
Gå in på www.bravida.se

Offensiv satsning i Division Stockholm

Division Stockholm har breddat sitt erbjudande och höjt ambitionsnivån inom flera områden under året. Ökad bostadsproduktion tillsammans med en fortsatt stark serviceverksamhet väntas stärka divisionen.

DIVISION STOCKHOLM

Regioner:

- El
- Vs
- Ventilation
- TSM
- Specialbolag

"I divisionen pågår en prioriterad satsning inom vs- och ventilationservice där det finns en potential för god tillväxt."

Resultatutveckling

Division Stockholms omsättning uppgick under året till 1 840 MSEK (1 974), en minskning med 7 procent. Rörelseresultatet ökade med 14 procent till 115 MSEK (101), vilket innebar att rörelsemarginalen ökade till 6,3 (5,1) procent. Resultatutvecklingen är positiv inom flertalet regioner och beläggningsen har generellt varit god.

Periodens ordergång uppgick till 1 953 MSEK (1 946). Vid årets slut uppgick orderstocken till 855 MSEK (742) vilket var en ökning med 15 procent jämfört med föregående årsskifte.

riktigt stora projekt som har skjutits fram i tiden och planeras för att upphandlas i början av 2011. Konkurrensen från aktörer som normalt inte verkar på marknaden kan dock medföra att prisnivån hålls tillbaka. Marknaden för serviceavtal är fortsatt stabil och trenden är positiv.

Projekt och fokusområden

Under året har Division Stockholm bland annat fått uppdragen att utföra samtliga vs-installationer vid uppförandet av Clarion Hotel Arlanda, projektera och leverera ställverk till kraftförsörjningen på Danderyds sjukhus samt fått förnyat förtroende att sköta den tekniska fastighetsdriften på Sunderby Sjukhus utanför Luleå.

Divisionen har under året lanserat en omfattande satsning som spänner över områdena *medarbetare, kund, process* och *ekonomi*. Syftet är att förbättra det interna samarbetet och att stärka kundrelationerna. I divisionen pågår också en prioriterad satsning inom vs- och ventilationservice där det finns en potential för god tillväxt.

ANDEL INSTALLATION / SERVICE

Av divisionens omsättning, %

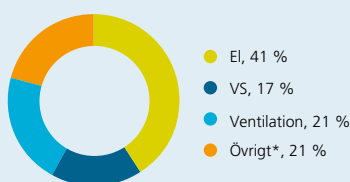

Marknadsutveckling

I Stockholm har bostadsbristen gjort att bostadsproduktionen kommit igång igen från mycket låga nivåer och husbyggnadsinvesteringarna inom den offentliga sektorn har ökat kraftigt. Bakom ökningen ligger bland annat stora satsningar inom idrott och fritid. Dessa faktorer samverkar till att byggstartsindex för Stockholm ökat jämfört med föregående år, medan byggstartsindex exklusive bostäder minskat.

I Stockholmsområdet finns ett antal

TEKNIKOMRÅDENAS ANDEL

DIVISIONSÖVERSIKT

Omsättning	Rörelsemarginal
1 840	6,3 %
Ordergång	Orderstock
1 953	855

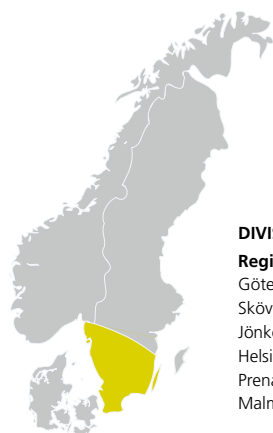
ANDEL AV KONCERNEN

18 %	1 840 MSEK omsättning
20 %	115 MSEK rörelseresultat
15 %	1 145 medelantal medarbetare

* I kategorin övrigt ingår teknikkonsult, säkerhet och fastighetsdrift.

Fortsatt framgångsrika i Division Syd

Division Syd fortsätter att växa och har ökat både omsättning och marginal trots den svaga marknaden. Med en växande efterfrågan har divisionen stor potential att fortsätta växa med god lönsamhetsutveckling.

DIVISION SYD

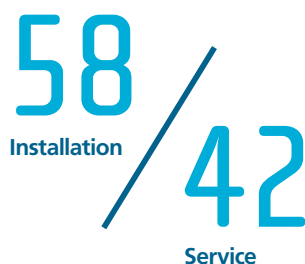
Regioner:

Göteborg
Skövde, Trollhättan
Jönköping
Helsingborg
Prenad Nord
Malmö

”Divisionen har under året arbetat aktivt med att öka andelen service för att kompensera en minskad entreprenadvolym.”

ANDEL INSTALLATION / SERVICE

Av divisionens omsättning, %

Resultatutveckling

Division Syd hade en stabil utveckling med en hög beläggning och en god orderingång. Omsättningen ökade till 2 931 MSEK (2 909). Rörelseresultatet ökade med 11 procent jämfört med föregående år och uppgick till 184 MSEK (166). Marginalen förbättrades till 6,3 (5,7) procent.

Årets orderingång uppgick till 3 057 MSEK (3 048). Orderstocken ökade med 10 procent och uppgick vid periodens slut till 1 415 MSEK (1 289).

Marknadsutveckling

Den svaga efterfrågan i divisionens storstadsregioner förväntas vända då byggstartsvolymer ökat kraftigt under året och orderingången har vänt uppåt. Utvecklingen drivs främst av infrastruktur och bostäder, men även kontor/handel visar en positiv utveckling jämfört med föregående år. Västra Götaland med Göteborg i spetsen har efter en volymnedgång börjat återhämta sig medan övriga delar av divisionen har haft en god efterfrågan även om priserna varit pressade. Den

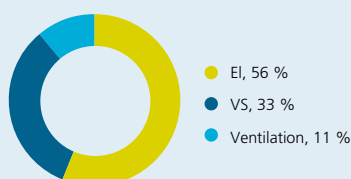
allt starkare konjunkturen och en ökad efterfrågan väntas påverka prisbilden positivt under det kommande året.

Projekt och fokusområden

Under året har Division Syd bland annat inlett ett uppdrag att utföra samtliga installationer i det nya häktet i Helsingborg. Divisionen har också fått uppdragen att utföra samtliga installationer när det gamla posthuset i Göteborg byggs om till det 36 000 kvm stora Clarion Hotel Post, vs och ventilationsinstallationer i det nya köpcentret Emporia i Malmö samt elmontage och projektledning på Nordens största kärnkraftverk Ringhals.

Divisionen har under året arbetat aktivt med att öka andelen service för att kompensera en minskad entreprenadvolym. Divisionen arbetar också för att bredda kompetensen inom vs och ventilation i Göteborg. En omorganisation som genomförts i region Malmö väntas ge positiva synergieffekter och en starkare ställning i den expansiva Öresundsregionen.

TEKNIKOMRÅDENAS ANDEL

DIVISIONSÖVERSIKT

Omsättning	Rörelsemarginal
2 931	6,3 %
Orderingång	Orderstock
3 057	1 415

ANDEL AV KONCERNEN

28 %	2 931 MSEK omsättning
31 %	184 MSEK rörelseresultat
26 %	2 053 medelantal medarbetare

18° kallt ute. 21° varmt inne.
Lekfullt i vinterkylan, lugnt och
skönt i hemmavärmen.

Vill du veta vad Bravida kan göra för bostaden?
Gå in på www.bravida.se

En väg mot säkerhet och hållbarhet.
Både under och ovan jord.

Vill du veta vad Bravida kan göra inom anläggning och infrastruktur?
Gå in på www.bravida.se

Starkare position i Division Norge

Division Norge har genom den lyckade integrationen av Siemens Installation AS fördubblat sin verksamhet och stärkt sin position på den norska marknaden.

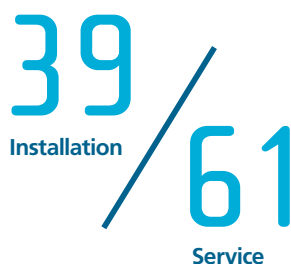
DIVISION NORGE

Regioner:
Nord
Øst
Sør & Vest
Midt

”Divisionen fördubblade sin verksamhet förra året då Siemens Installation AS förvärvades.”

ANDEL INSTALLATION / SERVICE

Av divisionens omsättning, %

Resultatutveckling

Division Norges nettoomsättning ökade till 2 291 MSEK (2 073) under året, en ökning med 11 procent i lokal valuta. För jämförbara enheter är nedgången dock nära 25 procent, vilket motsvarar marknadsutvecklingen i stort. Botten tros nu vara nådd och orderingången ökar igen. Rörelseresultatet ökade med 71 procent jämfört med föregående år och uppgick till 135 MSEK (79), vilket innebar en marginal på 5,9 (3,8) procent. Marginalförbättringen var relaterad till den förvärvade verksamheten.

Orderingången uppgick till 2 246 MSEK (1 722), i lokal valuta innebar det en ökning med 33 procent. Orderstocken minskade med 6 procent i lokal valuta till 460 MSEK (516).

Marknadsutveckling

Efterfrågan för kontor och andra kommersiella lokaler var fortsatt låg i Norge under 2010, medan marknaden var bättre för energispar- och infrastrukturprojekt. Efterfrågan på service- och ROT-tjänster var relativt stabil under året och marknaden börjar präglas av en större aktivitet och optimism, även om prisbilden fortfarande är låg.

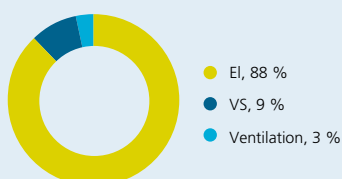
Satsningar inom infrastruktur och offentlig sektor kan ge möjligheter för en ökad tillväxt framöver.

Projekt och fokusområden

Under året har Division Norge bland annat fått uppdragen att utföra elinstallationerna vid utbyggnaden och moderniseringen av färgtillverkaren Jotuns fabrik i Sandefjord, projektering och installation av vs och sprinkler i Hadeland Videregående skole samt uppdraget att utföra samtliga installationer vid nybyggnationen av Hatlane Omsorgscenter.

Divisionen fördubblade sin verksamhet förra året i och med förvärvet av Siemens Installation AS. Verksamheterna är nu fullt integrerade. Under 2010 har hela divisionen gått över till koncernens gemensamma affärssystem. Bytet har initialt varit resurskrävande och tagit kapacitet från andra aktiviteter men på sikt möjliggör övergången bättre styrningsmöjligheter och att synergier tillvaratas, såsom skalfördelar och kunskapsöverföring. Under året har även de rörelsedrivande bolagen fusionerats till ett bolag.

TEKNIKOMRÅDENAS ANDEL

DIVISIONSÖVERSIKT

Omsättning	Rörelsemarginal
2 291	5,9 %
Orderingång	Orderstock
2 246	460

ANDEL AV KONCERNEN

22 %	2 291 MSEK omsättning
23 %	135 MSEK rörelseresultat
24 %	1 871 medelantal medarbetare

Tuff marknad för Division Danmark

Division Danmark har drabbats hårt av den svaga konjunkturen med en kraftigt minskad omsättning som följd. En fortsatt anpassning av verksamheten för ökad lönsamhet står därför i fokus.

DIVISION DANMARK

Regioner:

Fyn
Jylland
Sjælland
Infrastruktur

”Divisionen har anpassat verksamheten efter efterfrågan och vidtagit åtgärder för att öka lönsamheten under 2011.”

ANDEL INSTALLATION / SERVICE

Av divisionens omsättning, %

Resultatutveckling

Division Danmark hade en kraftig omsättningsminskning jämfört med 2009. Omsättningen uppgick till 1 519 MSEK (2 102). Rensat för valutaomräkningar var det en minskning med 20 procent, vilket motsvarar marknadsutvecklingen i stort. Rörelseresultatet uppgick till 17 MSEK (35), vilket innebar en marginal på 1,1 (1,7) procent. Det svaga resultatet förklaras framförallt av den kraftiga omsättningsminskningen.

Orderingången uppgick till 1 604 MSEK (1 861). Orderstocken har haft en positiv utveckling och uppgick vid utgången av perioden till 553 MSEK (521), en ökning med 25 procent i lokal valuta.

Marknadsutveckling

Installationsmarknaden i Danmark präglades fortsatt av en svag efterfrågan med stor prispress som följd under 2010. Dessa faktorer ledde till en ökad selektering framför allt av större entreprenaduppdrag. Även servicemarknaden var svag under året. Regeringens hjälppaket mot offentlig sektor i form

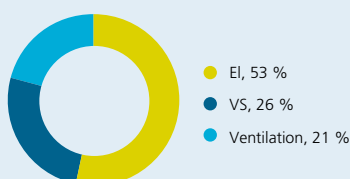
av stimulanser och skattelättnader har inte gett effekter som kompenserar fallet i övrig efterfrågan även om en större aktivitet började märkas i slutet av året inom både offentlig sektor och industrin.

Projekt och fokusområden

Under året har Division Danmark bland annat fått ett elinstallationsuppdrag för Stora Bälts broar och tunnlar, divisionen har också fått uppdraget att byta ut alla klockor på samtliga tågstationer i landet, att utföra nyinstallationer i världens största bioenergi-processanläggning samt att utföra alla elarbeten i samband med uppförandet av ett 48 000 kvm stort distributions- och logistikcenter utanför Haderslev.

Divisionen har anpassat verksamheten efter efterfrågan och vidtagit åtgärder för att öka lönsamheten under 2011. Med ökade säljinsatser inom framför allt service och energioptimering vill divisionen försöka kompensera den svaga marknadsutvecklingen i väntan på att investeringar inom nybyggnation återigen tar fart.

TEKNIKOMRÅDENAS ANDEL

DIVISIONSÖVERSIKT

Omsättning	Rörelsemarginal
1 519	1,1 %
Orderingång	Orderstock
1 604	553

ANDEL AV KONCERNEN

15 %	1 519 MSEK omsättning
3 %	17 MSEK rörelseresultat
16 %	1 285 medelantal medarbetare

Stabilt klimat och full kontroll över processen.

Vill du veta vad Bravida kan göra för industrin?
Gå in på www.bravida.se

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Bravida AB, organisationsnummer 556713-6535, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2010.

Verksamheten

Bravida är Skandinaviens ledande installations- och serviceföretag med nära 8 000 medarbetare på cirka 150 platser i Sverige, Norge och Danmark. Bravida levererar såväl specialisttjänster som helhetslösningar inom tre övergripande teknikområden: el, vs (värme och sanitet) samt ventilation.

Inom elinstallation erbjuder Bravida kompletta lösningar för belysning, uppvärmning och energiförsörjning. Larm, övervaknings- och säkerhetssystem är snabbt växande segment som utgör ett viktigt komplement till traditionell starkströmsinstallation.

Verksamheten inom vs (värme & sanitet) omfattar kompletta lösningar för vatten, avlopp, energi, värme och kyla. Specialistkompetens finns även för sprinklersystem, där Bravida har särskild certifiering.

Inom ventilation erbjuds behovsanpassade ventilationslösningar samt all teknik som avser luftbehandling, luftkonditionering och klimatisering. Kraven på energieffektiv ventilation ökar snabbt och Bravida utför även energideklarationer och projekt inom energiinventering och energieffektivisering.

Bravida har även kompetens inom vissa specialområden. Bravida Säkerhet är verksamma inom brand- och säkerhetsteknik. Bravida Technical Service Management (TSM) erbjuder teknisk fastighetsservice med tillsyn, underhåll och jourverksamhet. Erfator Projektledning erbjuder projektledningstjänster inom bygg- och fastighetsbranschen.

Verksamheten är organiserad i fem divisioner: division Nord, division Stockholm och division Syd i Sverige samt division Norge och division Danmark. Den operativa ledningen och administrationen sker lokalt.

Koncernens huvudkontor är placerat i Stockholm med stödfunktioner som inköp, affärsutveckling, IT, information, HR, juridik, ekonomi och finans.

Verksamheten under året

Bravida redovisade 2010 det hittills starkaste rörelseresultatet i koncernens historia. Omsättningen minskade med 4 procent medan rörelseresultatet förbättrades med 16 procent trots att marknadsläget fortfarande präglades av prispress. Efterfrågan i Sverige ökade under perioden. I Norge var efterfrågan varierad och i Danmark var den fortsatt svag.

Bravida fortsätter sin satsning på service och har minskat de administrativa kostnaderna för att möta en dämpad marknad. Bravida prioriterar marginal framför volym genom att undvika entreprenadprojekt med hög risk och svag lönsamhet. Genomförda resursanpassningar har gjort att rörelsemarginalen har kunnat stärkas.

Nettoomsättning

Koncernens nettoomsättning uppgick till 10 345 (10 831). Justerat för valutaomräkningar var det en minskning med 2 procent. Av omsättningen svarade serviceverksamheten för 48 procent och entreprenadverksamheten för resterande del. Serviceomsättningen ökade med 3 procent jämfört med föregående år. I Sverige minskade omsättningen med 2 procent till 6 532 (6 656). I Danmark var omsättningen 1 519 (2 102), vilket i lokal valuta var en minskning med 20 procent. Omsättningen i Norge ökade till 2 291 (2 073). Rensat för valutaomräkningar var detta en ökning med 13 procent jämfört med föregående år. Ökningen i Norge var hänförlig till förvärvet av Siemens Installation AS i juli 2009.

Förvärv av Siemens Installation AS

Bravida Norge genomförde den 1 juli 2009 ett strategiskt viktigt förvärv av elinstallationsföretaget Siemens Installation AS med cirka 1 300 medarbetare och en omsättning under andra halvåret 2009 om 785 miljoner NOK (995 MSEK). På grund av förvärvets storlek är tidigare år inte jämförbara.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet förbättrades med 16 procent till 621 (536), vilket innebar en rörelsemarginal på 6,0 (5,0) procent. I den svenska verksamheten uppgick marginalen till 7,0 (6,1) procent. I Danmark var marginalen 1,1 (1,7) procent och i Norge 5,9 (3,8) procent. EBITA (det vill säga rörelseresultat justerat för nedskrivningar av goodwill) uppgick till 621 (545), EBITA-marginalen var därmed 6,0 (5,0) procent.

Resultat efter finansnetto

Finansnettot uppgick till -48 (-25). Ökningen var relaterad till kostnader för refinansiering om 22. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 573 (511).

Resultat efter skatt

Årets skattekostnad uppgick till -161 (+35). Föregående års positiva skattekostnad förklaras av en aktivering av uppskjuten skattefordran i Norge om 153. Av skattekostnaden var -69 (+60) uppskjuten skattekostnad och resterande del betalbar. Periodens resultat efter skatt uppgick därmed till 412 (545).

Periodens totalresultat

Periodens omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter uppgick till -54 (21) på grund av en starkt svensk krona. Periodens totalresultat uppgick till 358 (567).

Orderingång och orderstock

Den övergripande trenden var att efterfrågan ökade från en låg nivå. De lokala variationerna var dock stora och vissa orter hade en svag marknad med kraftig prispress som följd, medan det på andra orter visades tydliga tecken på ökad efterfrågan. Generellt var efterfrågan starkast i Sverige. Efterfrågan från industrisektorn och nyproduktion av kommersiella lokaler var svagt stigande. Offentliga investeringar och framförallt ökad bostadsproduktion, från låga nivåer, är de segment som höll efterfrågan uppe. Servicemarknaden var fortsatt relativt stabil.

Orderingången uppgick till 10 601 (10 215), vilket rensat för valutaomräkningar var en ökning med 6 procent jämfört med föregående år. I Sverige ökade orderingången med 2 procent. I Norge var ökningen 33 procent, medan orderingången i Danmark minskade med 4 procent i lokala valutor.

Orderstocken uppgick till 3 840 (3 648), vilket rensat för valutaomräkningar var en ökning med 8 procent jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år. I Sverige ökade orderstocken med 8 procent. I Norge var minskningen 6 procent, medan orderstocken ökade med 25 procent i Danmark, allt i lokala valutor. Bravidas serviceverksamhet ingår inte i orderstocken.

Förvärv och avyttringar.

Bravida genomförde under perioden följande mindre inkrämsförvärv:

Division	Enhet	Antal anställda	Förvärvsmånad
Danmark	elinstallation, Fyn	10	september
Norge	elinstallation, Narvik	20	oktober
Syd	el- och datakom., Malmö	25	december

Om förvärven hade inträffat per den 1 januari hade koncernens omsättning och rörelseresultat stigit med mindre än 1 procent. För ytterligare information om förvärven se även Not 4.

Under perioden har en mindre verksamhet med 24 anställda avyttrats i Helgeland i Norge med en realisationsvinst om 0,4. Verksamheten omsatte ca 30 MSEK på årsbasis med ett något negativt rörelseresultat.

Regionala marknader

Verksamheten i Sverige

Verksamheten i Sverige bedrivs i tre divisioner: Nord, Stockholm och Syd. Omsättningen uppgick till 6 532 (6 656), en minskning med 2 procent jämfört med föregående år. Rörelseresultatet uppgick till 458 (403), vilket innebar en rörelsemarginal på 7,0 (6,1) procent. Antalet medarbetare uppgick till 4 640 (4 999), en minskning med 7 procent. Kapacitetsutnyttjandet ökade jämfört med föregående år i samtliga svenska divisioner.

För **Division Nord** utvecklades resultatet mycket väl jämfört med föregående år. Trots att divisionen hade en lägre omsättning ökade rörelseresultatet till 133 (120), vilket innebar en rörelsemarginal om 7,3 (6,5) procent. Omsättningen uppgick till 1 830 (1 848), vilket innebar en minskning om 1 procent. Resultatutvecklingen var positiv inom flertalet regioner. Efterfrågan inom industrisegmentet visade överlag tecken på förbättring från svaga nivåer. Inom den offentliga sektorn var efterfrågan fortsatt god i form av renovering och modernisering av skolor, vård och omsorgsbyggnader. Service- och underhållsmarknaden var stabil, med en god efterfrågan inom energiområdet. Orderingången ökade med 6 procent och uppgick till 1 809 (1 712). Orderstocken vid utgången av perioden uppgick till 557 (579), en minskning med 4 procent jämfört med föregående år. Förklaringen till orderstockens minskning ligger i den ökande andelen service för divisionen.

Det genomsnittliga antalet medarbetare minskade under perioden med 5 procent till 1 402 (1 480).

Division Stockholms omsättning under året uppgick till 1 840 (1 974), en minskning med 7 procent. Rörelseresultatet ökade med 14 procent till 115 (101), vilket innebar att rörelsemarginalen ökade till 6,3 (5,1) procent. Resultatutvecklingen var positiv inom flertalet regioner och beläggningen har generellt varit god. Bostadsproduktionen har i och med bostadsbristen kommit i gång från mycket låga nivåer. Husbyggnadsinvesteringar inom den offentliga sektorn har ökat kraftigt. Bakom ökningen ligger bland annat stora satsningar inom idrott och fritid. Dessa faktorer samverkar till att byggstartsindex för Stockholm ökade jämfört med föregående år, medan byggstartsindex exklusive bostäder visade på en minskning. I Stockholmsområdet finns ett antal riktigt stora projekt som har skjutits fram i tiden och planeras för att upphandlas i början av 2011. Divisionen mötte konkurrens från aktörer som söker sig till huvudstaden från såväl andra delar av landet som internationellt. Marknaden för serviceavtal var fortsatt stabil i Stockholm. Periodens orderingång uppgick till 1 953 (1 946). Vid årets slut uppgick orderstocken till 855 (742) vilket var en ökning med 15 procent jämfört med föregående årsskifte.

Det genomsnittliga antalet medarbetare uppgick till 1 145 (1 243), en minskning med 8 procent.

Division Syd hade en stabil utveckling med en hög beläggning och en god orderingång. Omsättningen ökade till 2 931 (2 909). Västra Götaland hade en volymnedgång medan övriga delar av divisionen har haft en god efterfrågan. Divisionen arbetade under året aktivt med att öka andelen service för att kompensera en minskad entreprenadvolym. Rörelseresultatet ökade med 11 procent jämfört med föregående år och uppgick till 184 (166). Marginalen förbättrades till 6,3 (5,7) procent. Den svaga efterfrågan som funnits i storstadsregionerna förväntas vända då byggstartsvolymer ökat kraftigt, och orderingången har

Belopp i MSEK om inget annat anges.

vänt uppåt. Utvecklingen drivs främst av infrastruktur och bostäder, men även kontor/handel visar en positiv utveckling jämfört med föregående år. Årets ordergång uppgick till 3 057 (3 048).

Orderstocken ökade med 10 procent och uppgick vid periodens slut till 1 415 (1 289). Det genomsnittliga antalet medarbetare minskade med 8 procent till 2 053 (2 229).

Verksamheten i Norge

Division Norge fördubblade sin verksamhet förra året då Siemens Installation AS förvärvades. Verksamheterna är nu fullt integrerade efter en lyckad integrationsprocess. Under perioden har hela divisionen gått över till koncernens gemensamma affärssystem. Bytet har initialt varit mycket resurskrävande och tagit kapacitet från andra aktiviteter. På sikt möjliggör övergången bättre styrningsmöjligheter och att synergier tillvaratas. Under perioden har även de rörelsedrivande bolagen fusionerats till ett bolag. Årets nettoomsättning ökade till 2 291 (2 073), en ökning med 11 procent i lokal valuta. För jämförbara enheter är nedgången nära 25 procent, vilket motsvarar marknadsutvecklingen i stort. Botten tros nu vara nådd och ordergången ökar igen. Rörelseresultatet ökade med 71 procent jämfört med föregående år och uppgick till 135 (79), vilket innebar en marginal på 5,9 (3,8) procent. Marginalförbättringen var relaterad till den förvärvade verksamheten. Efterfrågan för kontor och andra kommersiella lokaler var fortsatt låg, medan marknaden var bättre för energispar- och infrastrukturprojekt. Service- och ROT-marknaden var relativt stabil. Marknaden börjar präglas av en större optimism, men prisbildningen är fortfarande låg. Ordergången uppgick till 2 246 (1 722), vilket i lokal valuta innebar en ökning med 33 procent. Orderstocken minskade med 6 procent i lokal valuta till 460 (516).

Det genomsnittliga antalet medarbetare ökade med 23 procent till 1 871 (1 523). Däremot minskade antalet anställda vid periodens utgång med 16 procent jämfört med föregående år.

Verksamheten i Danmark

Division Danmark hade en kraftig omsättningsminskning jämfört med föregående år. Omsättningen uppgick till 1 519 (2 102). Rensat för valutaomräkningar var det en minskning med 20 procent, vilket motsvarade marknadsutvecklingen i stort. Rörelseresultatet uppgick till 17 (35), vilket innebar en marginal på 1,1 (1,7) procent. Det svaga resultatet förklaras framförallt av den kraftiga omsättningsminskningen. Installationsmarknaden präglades fortsatt av en svag efterfrågan med följden att prispressen var stor. Dessa faktorer ledde till en ökad selektering framför allt av större entreprenaduppdrag. Även servicemarknaden var svag under perioden. Regeringens hjälppaket i form av stimulanser mot offentlig sektor och skattelättnader har inte gett effekter som kompenserar fallet i övrig efterfrågan. Ordergången uppgick till 1 604 (1 861).

I lokal valuta innebar detta en minskning med 4 procent. Orderstocken hade en positiv utveckling och uppgick vid utgången av perioden till 553 (521), en ökning med 25 procent i lokal valuta.

Det genomsnittliga antalet medarbetare uppgick under perioden till 1 285 (1 527), en minskning med 16 procent.

Kassaflöde och investeringar

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 398 (516). Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till 19 (-183). Kassaflödet före finansiering ökade till 417 (333). Under perioden utbetalades skuldförda koncernbidrag om 213 (0) samt utdelning om 700 (0). Vidare genomfördes refinansiering vilket medförde att Bravida netto amorterade 600 samtidigt som outnyttjade kreditfaciliteter ökade med 282. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -1 244 (-87) och periodens kassaflöde uppgick därmed till -827 (246).

Finansiell ställning

Koncernens likvida medel uppgick den 31 december till 35 (905). I tillägg förfogade Bravida över outnyttjade kreditfaciliteter om 881 (599). De räntebärande skulderna uppgick den 31 december till 469 (800). Vid periodens slut uppgick det egna kapitalet till 1 355 (1 720), vilket innebar en soliditet på 27,1 (28,2) procent.

Medarbetare

Det genomsnittliga antalet medarbetare minskade under perioden med 3 procent till 7 834 (8 078). I Sverige minskade antalet medarbetare med 7 procent och i Danmark med 16 procent. I Norge ökade antalet medarbetare med 23 procent som en följd av förvärvade föregående år. Bravida följer marknadsutvecklingen mycket noga via sina lokala etableringar och har en hög beredskap för att anpassa resurserna till efterfrågan. På flera delmarknader i Sverige och Norge sker nu nyrekryteringar för att möta en ökad efterfrågan. Tecken på resursbrist börjar synas inom vissa områden.

Kompetensutveckling

Sedan 2007 har drygt hälften av Bravidas chefer påbörjat eller avslutat Bravidas ledarutvecklingsprogram som löper under 18 månader och leder till en intern diplomering.

Bravidas framgång bygger på medarbetarnas kompetens, pålitlighet och förmåga att leverera de lösningar som kunderna efterfrågar. Kontinuerlig utbildning är grunden för att höja effektiviteten och kvaliteten i samtliga processer och leveranser. Som ett led i utvecklingsarbetet etablerades under året Bravidaskolan som samlar de viktiga utbildningarna för medarbetarna.

Rekrytering

Bravida arbetar i varje rekrytering med att identifiera rätt kompetens och utvecklingspotential bland de sökande.

För att kunna erbjuda goda karriärmöjligheter inom företaget, eftersträvas även internrekrytering och personlig utveckling. Koncernens ålderstruktur visar att det finns ett behov av att attrahera yngre välutbildade medarbetare. Ett antal civil- och högskoleingenjörer anställdes under året.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljön på Bravidas arbetsplatser är ett viktigt konkurrensmedel både ur ett medarbetar- och försäljningsperspektiv. Arbetsmiljöarbetet är en integrerad del i koncernens övergripande verksamhetssystem.

En god arbetsmiljö bidrar till bättre hälsa, ett större engagemang och en ökad trivsel. För att minska antalet sjukskrivningar och förebygga arbetsskador satsar Bravida på att öka medarbetarnas kunskaper om belastningsergonomi. Samtliga montörer utbildas i tunga lyft, riskfyllda arbetsställningar, bra hjälpmedel och alternativa arbetsmetoder. Årligen genomgår 150–200 anställda en BAM-utbildning (Bättre Arbetsmiljö). Utbildningen är en obligatorisk utbildning om arbetsmiljö inom ramen för Bravidaskolan.

Likabehandling

Bravida har tagit fram en likabehandlingsplan som främjar lika möjligheter och rättigheter för alla medarbetare och för dem som söker anställning i företaget.

Bravida arbetar aktivt med frågor som trakasserier och likabehandling och har löpande kontakter med arbetsgivarorganisationer och yrkesnämnder för att öka andelen yrkesutbildade kvinnor inom branschen. Bravida arbetar också aktivt mot varje form av diskriminering i enlighet med den nya diskrimineringslagen.

Kvalitetsmål 2010

Övergripande mål är att uppnå genomsnittligt NMI-värde (Nöjd-Medarbetar-Index) på minst 3,5 hos de anställda. Under 2010 genomfördes medarbetarundersökning bland samtliga medarbetare med ett resultat på 3,6.

Kvalitet och miljö

Kvalitets- och miljöarbetet för verksamheten styrs ytterst av de policys som företagsledningen satt upp.

Kvalitets- och miljöledningssystemen stödjer våra processer i olika skeden av produktionen och med strävan om ständig förbättring innebär det att Bravida aktivt arbetar med övergripande och detaljerade kvalitets- och miljömål, verksamhetsplaner och avstämningar för att mäta förbättringsresultatet.

Bravida har rutiner för att identifiera, undersöka och utvärdera vilka miljöaspekter som påverkas av vår verksamhet. De mest betydande miljöaspekterna finns inom områden som resor, transporter, energiförbrukning i installationer samt avfall.

Den verksamhet som bedrivs inom Bravida är för närvarande inte av den omfattning eller av sådan art att tillstånds- och anmälningsplikt för miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalkens 9 kapitel 6 § föreligger. Verksamheten

bedrivs på sådant sätt att den inte medför risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljö.

Kvalitetsmål 2010

Övergripande mål är att på avdelningsnivå uppnå genomsnittligt NKI-värde (Nöjd-Kund-Index) på minst 4,0 på årsbasis.

För att fortlöpande bedöma och mäta kvalitén på våra tjänster och produkter genomförs regelbundet nöjd kundmätningar. Definitionen för en "nöjd kund" för Bravida är att kunden genererar ett NKI-värde över 4,0 på en 5-gradig skala. I senaste mätningen erhöll Bravida ett NKI-värde på 4,0 för installationsuppdrag och 3,8 för serviceuppdrag i Sverige.

Miljömål 2010

Övergripande mål är att aktivt arbeta för att minska energianvändning och övrig miljöbelastning i utförda uppdrag. Bravida utvärderar kontinuerligt transporternas påverkan på miljön i syfte att minska miljöbelastningen. Målet med att minska förbrukningen av fossila bränslen för företagets drygt 3 000 fordon visar på en fortsatt nedåtgående trend och att förbrukningen totalt sett minskar per mil och att andelen miljöbilar ökar.

Aktiviteter pågår för att utbilda erforderligt antal medarbetare till certifierad energiexpert för att utföra energideklarationer.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Bravida utsätts för olika typer av risker i sin verksamhet, både operativa och finansiella. De operativa riskerna är relaterade till den dagliga verksamheten såsom konjunktur, anbudsgivning, kapacitetsutnyttjande, prisrisker och vinstavräkning. De finansiella riskerna är kopplade till verksamhetens kapitalbindning och kapitalbehov. I Bravida är de operativa riskerna högre än de finansiella riskerna.

Riskhantering

I Bravidas installationsverksamhet är risken asymmetrisk. Ett projekt har normalt en begränsad möjlighet till förbättring av förväntat utfall under ett projekts löptid samtidigt som det finns risk för stora förluster i relation till det aktuella projektets storlek. En väl fungerande hantering av de operativa riskerna i varje enskilt projekt är därför av stor vikt. Hanteringen av de operativa riskerna är en ständigt pågående process som omfattar ett stort antal pågående projekt och serviceuppdrag. Det är därför av stor vikt att medarbetare i Bravida systematiskt följer standardiserade metoder och arbetssätt för att säkerställa att de operativa riskerna är under kontroll. Riskhanteringen är tydligt definierad i Bravidas ledningssystem vilket förebygger risk och minskar företagets riskexponering. Företagets systematiska arbete med kvalitets- och miljöfrågor samt arbets-

Belopp i MSEK om inget annat anges.

miljö är viktiga byggstenar som utgör ryggraden i ledningssystemet. Koncernens finansiella risker hanteras centralt i syfte att minimera och kontrollera riskexponeringen. Kreditrisker i affärsverksamheten hanteras däremot lokalt.

Operativa risker

Konjunktur

Svängningar i konjunkturläget påverkar installationsbranschen som är känslig för marknadssvängningar och politiska beslut som kan påverka efterfrågan på nyproduktion av bostäder och lokaler samt investeringar från industri och offentlig verksamhet. Efterfrågan på service- och underhållsarbeten påverkas inte i lika hög grad av konjunktursvängningar. Cirka 48 procent av Bravidas omsättning kommer från serviceverksamheten och resterande del från installationsprojekt.

Anbudsgivning

En installationsverksamhet utsätts för kommersiella och produktionsmässiga risker som ska identifieras och hanteras under anbudsskedet. För att säkerställa att så sker har Bravida upprättat processbeskrivningar och checklistor som syftar till att riskerna identifieras och prissätts i de kalkyler som upprättas och i de anbud som lämnas.

Kapacitetsutnyttjande

Kapacitetsutnyttjandet påverkas i hög grad av efterfrågan på de lokala marknaderna. En oförutsedd nedgång i kapacitetsutnyttjandet medför oftast ett intäktsbortfall som på kort sikt inte kan kompenseras med en motsvarande kostnadsminskning. Bravida motverkar dessa risker genom löpande resursplanering samt nyttjande av underentreprenörer för att kapa produktionstopparna.

Prisrisker

Oförutsedda variationer i priser på insatsmaterial och underentreprenörer utgör en risk. Bravidas risk för stigande priser motverkas med för uppdraget lämplig kontraktsform, indexuppräknning vid fastprisavtal och effektiva inköpsrutiner.

Vinstavräkning

Bravida tillämpar successiv vinstavräkning i projekten. Vinstavräkningen baseras på projektens färdigställandegrad samt slutprognos. Bravida tillämpar fortlöpande uppföljning av projektens ekonomiska status för att begränsa risken för felaktiga prognoser och därmed felaktig vinstavräkning. Bravidas kvalitetssystem anvisar processer från projektens början till slut, för att säkerställa en effektiv produktion. För större projekt genomförs även projektsäkringar i syfte att säkerställa en hög kvalitet i projektgenomförandet.

Försäkringar

Bravida har ett för verksamheten fullgott försäkringsskydd omfattande bland annat ansvars-, entreprenad- och egendomsförsäkring.

Finansiella risker

Bravida är exponerad för finansiella risker, exempelvis genom förändring i skuldsättning och räntenivå. För information om finansiella risker, såsom ränte-, valuta-, finansierings- och kreditrisker se not 28.

Känslighetsanalys

	Förändring i %	Resultateffekt före skatt +/- MSEK
Omsättning	1%	6
Rörelsemarginal	1%-enhet	103
Lönekostnader	1%	46
Material- och underentreprenörer	1%	44
Andel produktiv montörstid	1%-enhet	55
Låneränta	1%-enhet	4
Valutakurs	1%-enhet	1

Väsentliga tvister

Det föreligger ett mindre antal tvister i koncernen. Tvisterna är till sin karaktär och omfattning inte avvikande i förhållande till vad som kan förväntas med hänsyn till verksamhetens art och omfattning. Tvisterna är således relaterade till verksamheten och avser i huvudsak ford-ringsanspråk för utfört arbete. Undantaget är en tvist i Danmark där en beställare har stämt Bravida för att ett bolag som Bravida förvärvade 2003 påstås ha varit inblandat i en samordnad budgivning under 2002. Ett avgörande i målet förväntas under 2011.

Framtidsutsikter

Bravida är etablerat på cirka 150 orter i Skandinavien med lokala marknadsbetingelser. Den skandinaviska installationsmarknaden som helhet har försvagats de senaste åren med sjunkande marknadspriser som följd. Efterfrågeminskningen var relaterad till rådande lågkonjunktur.

Den generella konjunkturen har vänt uppåt. För Bravida som ligger sent i konjunkturcykeln bedöms att tillväxt ska uppnås under 2011. Orderingången har under 2010 överstigit omsättningen för första gången sedan 2007, vilket är ett tydligt tecken på en vändning i utvecklingen. Bedömningen är att den danska verksamheten kommer att ha en förbättrad men svårare marknadssituation än verksamheterna i Sverige och Norge under den närmaste tiden. Ytterligare ett positivt tecken är den tydliga ökningen av byggstartar i Sverige under året framförallt drivet av bostadsbyggandet, vilket påverkar installationsbranschen på två till fyra kvartals sikt.

Nybyggnation av kommersiella lokaler förväntas vara svag som en följd av höga vakansgrader i befintliga fastighetsbestånd. Bostadsbyggandet kommer att fortsätta öka framöver från en låg nivå i alla tre länderna. Offentliga investeringar i form av sjukhus, skolor, omsorgsbyggnader och infrastruktur, förväntas ligga på en förhållandevis hög nivå under 2011. Behov av energieffektivisering och sänkta driftskostnader är faktorer som väntas bli allt viktigare drivkrafter för installationsinvesteringar i befintliga byggnadsbestånd. Med kompletterande specialiserade verksamheter inom bland annat säkerhet, kyla och sprinkler har Bravida ett fullskaligt erbjudande som möjliggör god tillväxt. Den ökning vi har sett av serviceomsättningen under året förväntas fortsätta 2011.

Under de senaste åren har Bravida strukturerat och effektiviserat verksamheten inom försäljning, inköp, produktion och administration. Omfattande åtgärder har vidtagits för att anpassa produktionskapaciteten till efterfrågan på marknaden och att effektivisera för att uppnå lägre administrativa kostnader. Detta arbete har fortsatt under 2010 samtidigt som satsningen för att öka serviceverksamheten fortgår tillsammans med ett förnyat fokus på tillväxt. Under senare tid har ett antal mindre förvärv genomförts i Sverige, Norge och Danmark. Förvärvet av Siemens installationsverksamhet i Norge 2009 var en strategisk satsning som innebar att Bravida blev den ledande aktören också på den norska elinstallationsmarknaden. Samgåendet innebar en väsentlig förstärkning av Bravidas norska verksamhet. Mot bakgrund av ovanstående åtgärder står Bravida starkt rustat inför 2011.

Ägarförhållande

Bravida AB är sedan december 2006 ett helägt dotterbolag till Scandinavian Installation Acquisition AB, organisationsnummer 556713-6519.

Styrelsens arbete

Under 2010 hölls sju styrelsesammanträden, fem ordinarie och två extra sammanträden. Ett av de extra mötena hölls per telefon. De extrainkallade mötena avhandlade frågor kring refinansiering, samt en styrelseförändring. De ordinarie mötena hålls normalt på Bravidas huvudkontor i Stockholm men 2010 hölls ett möte i Oslo och ett i Köpenhamn. Medlemmar av koncernledningen och koncernstaben har varit föredragande vid styrelsesammanträdena. Vid mötena i Oslo respektive Köpenhamn närvarade även representanter för den norska respektive danska verksamheten.

Bravidas huvudansvarige revisor har närvarat vid ett av styrelsesammanträdena.

Styrelsens arbete har följt arbetsordningen för styrelsen, som antogs vid styrelsemötet i maj 2010. Arbetet har avsett strategiska frågor, affärsplaner, bokslut, förvärv och försäljningar samt andra händelser av betydelse. Redovisningen

av utvecklingen för bolagets och koncernens verksamhet och ekonomi har varit en stående punkt på dagordningen.

Styrelsens arbete har fortsatt varit inriktat på att nå ännu bättre lönsamhet i verksamheten. I takt med att många av de beslutade åtgärder för att anpassa verksamheten till lågkonjunkturen har genomförts och då konjunkturen förbättrats har fokus istället riktats mot ökad omsättning. Styrelsen har föreslagit åtgärder för en ökad tillväxt. Styrelsen har löpande följt upp ledningens arbete med att genomföra dessa åtgärder och att nå satta mål.

Moderbolaget

Under året har koncernen gjort en refinansiering varefter moderbolaget är bankens motpart i koncernkontosystemet och kreditfaciliteterna är samlade i koncernens huvudbank. Bravida AB:s nettoomsättning uppgick under perioden till 1 (3). Resultatet efter finansiella poster var 843 (-19). Moderbolaget erhöll utdelning om 862 från dotterbolag. Kostnader för refinansiering belastade resultatet med 22 (0). De likvida medlen uppgick till 2 (7). Eget kapital uppgick till 1 505 (1 250), vilket gav en soliditet på 43 (63) procent, efter lämnad utdelning om 700. Moderbolaget hade inga anställda.

Händelser efter balansdagen

Efter rapportperiodens slut har division Stockholm förvärvat Ferax Projektstyrning AB samt division Norge förvärvat VS-installationsfirman A Halvorsen & Sønn AS i Oslo. Förvärven är i linje med Bravidas strategi för tillväxt inom prioriterade marknader. Förvärven förväntas öka Bravidas omsättning med cirka en procent.

Vidare har beslutats att Torbjörn Torell efter flera framgångsrika år slutar som VD för Bravida och ersätts av Mats O Paulsson. Mats är idag VD för Strabag Scandinavia AB, var vice VD i PEAB 2000–2007 och VD i PEAB Industri 2007–2009. Under tiden på PEAB Industri ledde Mats bl. a. den lyckade börsnoteringen av bolaget. Mats är styrelseledamot i Bravida sedan 2009. VD-bytet kommer att ske i samband med ordinarie årsstämma den 5 maj. Torbjörn Torell är föreslagen att kvarstå i Bravidas styrelse.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att moderbolagets fria egna kapital om 1 495 060 773 kronor disponeras enligt följande:

Utdelning	150 000 000 SEK
Balanseras i ny räkning	1 345 060 773 SEK
Summa	1 495 060 773 SEK

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning och rapport över totalresultatet för koncernen

BELOPP I MSEK	NOT	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
Nettoomsättning	2	10 345	10 831
Kostnader för produktion		-8 205	-8 522
Bruttoresultat		2 139	2 309
Övriga rörelseintäkter	5	0	6
Administrations- och försäljningskostnader		-1 519	-1 779
Rörelseresultat	3, 6, 7, 8, 31	621	536
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER			
Finansiella intäkter		12	23
Finansiella kostnader		-60	-48
Finansnetto	9	-48	-25
Resultat före skatt		573	511
Skatt på årets resultat	10	-161	35
Årets resultat		412	545
ÖVRIGT TOTALRESULTAT			
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter		-54	21
Årets totalresultat		358	567

Balansräkning för koncernen

BELOPP I MSEK	NOT	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	11	2 134	2 151
Materiella anläggningstillgångar	12	34	48
Andelar i intresseföretag	13	0	0
Pensionstillgångar	14	168	162
Andra långfristiga värdepappersinnehav	15	47	62
Långfristiga fordringar	16	23	27
Uppskjuten skattefordran	10	94	177
Summa anläggningstillgångar		2 501	2 627
Varulager		65	65
Skattefordringar		3	28
Kundfordringar	17	1 652	1 744
Upparbetad men ej fakturerad intäkt	18	544	543
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	154	114
Övriga fordringar	16	41	55
Kortfristiga placeringar och spärrade medel	20	8	11
Likvida medel		35	905
Summa omsättningstillgångar		2 501	3 465
SUMMA TILLGÅNGAR	27	5 002	6 091
EGET KAPITAL			
Aktiekapital	21	10	10
Reserver		-5	49
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		1 350	1 661
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare		1 355	1 720
SKULDER			
Långfristiga räntebärande skulder	22	-	750
Avsättningar till pensioner	14	97	159
Övriga avsättningar	23	36	54
Summa långfristiga skulder		133	963
Kortfristiga räntebärande skulder	22	200	50
Checkräkningskredit	22	269	-
Leverantörsskulder		852	883
Skatteskulder		51	9
Fakturerad men ej upparbetad intäkt	24	797	796
Skulder till moderföretag		29	210
Övriga skulder	25	276	297
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	870	940
Avsättningar	23	171	222
Summa kortfristiga skulder		3 515	3 408
Summa skulder		3 647	4 371
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	27	5 002	6 091

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser för koncernen

BELOPP I MSEK	NOT	2010-12-31	2009-12-31
Ställda säkerheter	22, 30	6 170	4 447
Eventalförpliktelser	22, 30	20	17

Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen

BELOPP I MSEK	AKTIE- KAPITAL	OMRÄKNINGS- RESERV	BALANSERADE VINSTMEDEL INKL ÅRETS RESULTAT	TOTALT EGET KAPITAL
Ingående balans enligt balansräkning eget kapital den 1 januari 2009	10	28	1 171	1 209
Justering för retroaktiv tillämpning/ändring	–	–	-9	-9
Justerat eget kapital 1 januari 2009	10	28	1 163	1 201
Årets totalresultat	–	21	545	567
Koncernbidrag	–	–	-64	-64
Skatteeffekt på koncernbidrag	–	–	17	17
Eget kapital 2009-12-31	10	49	1 661	1 720
Ingående balans enligt balansräkning				
Eget kapital den 1 januari 2010	10	49	1 661	1 720
Årets totalresultat	–	-54	412	358
Utdelning	–	–	-700	-700
Koncernbidrag	–	–	-32	-32
Skatteeffekt på koncernbidrag	–	–	8	8
Eget kapital 2010-12-31	10	-5	1 350	1 355

I not 21 på sidan 64 framgår ytterligare information om det egna kapitalet.

Kassaflödesanalys för koncernen

BELOPP I MSEK	NOT	2010-01-01 -2010-12-31	2009-01-01 -2009-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat före skatt		573	511
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	33	-106	21
Betald skatt		-8	-2
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		459	529
KASSAFLÖDE FRÅN FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager		-3	-1
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		-17	448
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		-42	-461
Kassaflöde från den löpande verksamheten		398	516
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av dotterföretag	32	-2	-167
Avyttring av dotterföretag		10	-
Förvärv av inkråm		-3	-3
Avyttring av inkråm		6	-
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	11	-	-2
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	12	-4	-11
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar		12	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		19	-183
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Amortering av låneskulder		-600	-50
Ändrat utnyttjande på checkräkning och kassakrediter		269	-37
Utbetald utdelning		-700	-
Utbetalda koncernbidrag		-213	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 244	-87
Årets kassaflöde		-827	246
Likvida medel vid årets början		905	650
Kursdifferens i likvida medel		-42	9
Likvida medel vid årets slut		35	905

Resultaträkning för moderbolaget

BELOPP I MSEK	NOT	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
Övriga rörelseintäkter	5	1	3
Administrations- och försäljningskostnader	6, 7, 8	-1	-2
Rörelseresultat		0	1
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER			
Resultat från andelar i koncernföretag		862	0
Ränteintäkter och liknande resultatposter		38	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		-56	-19
Finansnetto	9	843	-19
BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Avsättning till periodiseringsfond		-36	–
Resultat före skatt		807	-19
Skatt på årets resultat	10	14	5
Årets resultat¹⁾		822	-14

1) Årets resultat överensstämmer med periodens totalresultat.

Balansräkning för moderbolaget

BELOPP I MSEK	NOT	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	32	1 958	1 958
Uppskjuten skattefordran	10	–	5
Summa anläggningstillgångar		1 958	1 963
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar hos koncernföretag		1 552	–
Övriga fordringar		–	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	0	–
Kassa och bank		2	7
Summa omsättningstillgångar		1 555	7
SUMMA TILLGÅNGAR	27	3 513	1 971
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (51 313 833 aktier)		10	10
Summa bundet eget kapital		10	10
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		673	1 254
Årets resultat		822	-14
Summa fritt eget kapital		1 495	1 240
Summa eget kapital		1 505	1 250
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfonder		36	–
Summa obeskattade reserver		36	–
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	22	–	508
Summa långfristiga skulder		–	508
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	22, 25	200	–
Checkräkningskredit	22, 25	269	–
Leverantörsskulder		1	0
Skulder till koncernföretag	25	1 427	–
Skulder till moderföretag	25	29	210
Skatteskulder		28	–
Övriga skulder	25	16	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	2	1
Summa kortfristiga skulder		1 972	212
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	27	3 513	1 971

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser för moderbolaget

BELOPP I MSEK	NOT	2010-12-31	2009-12-31
Ställda säkerheter	30	1 958	Inga
Eventalförpliktelser	30	16	17

Rapport över förändringar i eget kapital för moderbolaget

BELOPP I MSEK	AKTIE- KAPITAL	FRITT EGET KAPITAL		TOTALT
		BALANSERAD VINST	ÅRETS RESULTAT	
Ingående balans enligt balansräkning				
Eget kapital den 1 januari 2009	10	1 010	230	1 250
Årets resultat	-	-	-14	-14
Vinstdisposition	-	230	-230	-
Koncernbidrag	-	19	-	19
Skatteeffekt på koncernbidrag	-	-5	-	-5
Eget kapital 2009-12-31	10	1 254	-14	1 250
Ingående balans enligt balansräkning				
Eget kapital den 1 januari 2010	10	1 254	-14	1 250
Årets resultat	-		822	822
Vinstdisposition	-	-14	14	-
Koncernbidrag	-	181	-	181
Skatteeffekt på koncernbidrag	-	-48	-	-48
Utdelning	-	-700	-	-700
Eget kapital 2010-12-31	10	673	822	1 505

I not 21 framgår ytterligare information om det egna kapitalet.

Kassaflödesanalys för moderbolaget

BELOPP I MSEK	NOT	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat före skatt ¹⁾		-19	-19
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	33	–	18
Betald skatt		–	–
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-19	–
KASSAFLÖDE FRÅN FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL			
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		-65	0
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		177	-1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		93	-1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Lämnade aktieägartillskott	32	–	-273
Kassaflöde från investeringsverksamheten		–	-273
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Upptagna lån	22	200	273
Amortering av låneskulder		-599	-1
Ändrat utnyttjande på checkräkning och kassakrediter		269	–
Erhållen utdelning		862	–
Utbetald utdelning		-700	–
Utbetalda koncernbidrag		-213	–
Erhållna koncernbidrag		83	–
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-99	273
Årets kassaflöde		-5	-2
Likvida medel vid årets början		7	9
Likvida medel vid årets slut		2	7

1) Exklusive utdelning som redovisas under finansieringsverksamheten.

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Noter Innehåll

Not 1 Redovisningsprinciper	Not 11 Immateriella anläggningstillgångar	Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 28 Finansiella risker och finanspolicy
Not 2 Intäkternas fördelning	Not 12 Materiella anläggningstillgångar	Not 20 Kortfristiga placeringar och spärrade medel	Not 29 Leasingavgifter avseende operationell leasing
Not 3 Segmentsrapportering	Not 13 Andelar i intresseföretag	Not 21 Eget kapital	Not 30 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser
Not 4 Förvärv av rörelse	Not 14 Pensionstillgångar och avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 22 Räntebärande skulder	Not 31 Närstående
Not 5 Övriga rörelseintäkter	Not 15 Andra långfristiga värdepappersinnehav	Not 23 Avsättningar	Not 32 Andelar i koncernföretag
Not 6 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar	Not 16 Långfristiga fordringar och övriga fordringar	Not 24 Fakturerad men ej upparbetad intäkt	Not 33 Rapport över kassaflöden
Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer	Not 17 Kundfordringar	Not 25 Övriga skulder	Not 34 Händelser efter balansdagen
Not 8 Rörelsens kostnader fördelade på kostnadsdrag	Not 18 Upparbetad men ej fakturerad intäkt	Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 35 Viktiga uppskattningar och bedömningar
Not 9 Finansnetto		Not 27 Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde	Not 36 Uppgifter om moderbolaget
Not 10 Skatter			

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Koncernredovisningen upprättas från och med 1 januari 2009 i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU. Vidare tillämpas enligt svensk lag, Rådet för finansiell rapportering, RFR 1, kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolaget tillämpar Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer. I de fall moderbolaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen anges detta i slutet av denna not.

Bolagets säte mm

Bolaget bedriver verksamhet i associationsformen aktieföretag och har sitt säte i Stockholm i Sverige. Huvudkontorets adress är Mikrofonvägen 28, 126 81 STOCKHOLM.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderats till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderats till verkligt värde består av finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller som finansiella tillgångar som kan säljas.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs närmare i not 35.

Ändrade redovisningsprinciper

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2010. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2010 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

IFRS 3 (omarbetad), "Rörelseförvärv" (gäller från 1 juli 2009). Tillämpningen innebär en förändring i hur framtida förvärv redovisas, bl.a. vad

avser redovisning av transaktionskostnader, eventuella villkorade köpeskillingar och successiva förvärv. Koncernen tillämpar IFRS 3 (omarbetad) framåttriktat för alla rörelseförvärv från den 1 januari 2010. Ändringen av standarden bedöms inte att innebära någon effekt på tidigare gjorda förvärv men kommer att påverka redovisningen av framtida transaktioner.

IAS 27 (ändrad), Koncernredovisning och separata finansiella rapporter (gäller från den 1 juli 2009). Ändringen innebär bl a att resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande alltid ska redovisas även om det innebär att minoritetsandelen är negativ, att transaktioner med aktieägare utan bestämmande inflytande alltid ska redovisas i eget kapital, samt att i de fall ett moderföretag mister det bestämmande inflytandet ska den eventuella kvarvarande andelen omvärderas till verkligt värde. Ändringen av standarden påverkar redovisningen av framtida transaktioner.

Nya eller ändrade relevanta IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Koncernen har valt att inte för tidigt tillämpa några nya standarder eller tolkningsuttalanden vid upprättandet av dessa finansiella rapporter och planerar för närvarande ingen för tidigt tillämpning under kommande år.

Rörelsesegmentrapportering

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs vidare upp av företagets högste verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Se not 3 för ytterligare beskrivning av indelningen och presentationen av rörelsesegment.

Koncernredovisning

Dotterföretag

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderbolaget direkt, eller indirekt innehar mer än 50 % av rösterna.

Dotterföretag är företag i vilka moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av röstetalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över den driftmässiga och finansiella styrningen. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens förvärv av dotterbolag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen. Transaktionsutgifter kostnadsförs direkt. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventalförpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen, oavsett omfattning på eventuellt innehav utan bestämmande inflytande. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan

Belopp i TSEK om inget annat anges.

bestämmande inflytande och verkligt värde på tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, sk förvärv till lågt pris redovisas skillnaden i årets resultat.

Koncernintern transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernbolag elimineras. Även orealiserade förluster elimineras men eventuella förluster betraktas som indikation på att ett nedskrivningsbehov kan föreligga. Redovisningsprinciperna för dotterbolag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

Intresseföretag

Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 % och 50 % av rösterna. Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde.

Omräkning av utländsk valuta

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksam (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor (SEK) som är moderbolagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Valutakursdifferenser på upplåning redovisas under finansiella poster, medan övriga kursdifferenser ingår i rörelseresultatet.

Utländska verksameters finansiella rapporter

Resultat och finansiell ställning för alla utländska verksamheter som konsolideras i koncernredovisningen som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapporteringsvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagskurs
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs
- alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas via övrigt totalresultat som en separat del av eget kapital (omräkningsreserven)

Vid konsolidering förs valutakursdifferenser, som uppstår till följd av omräkning av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter via övrigt totalresultat till eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet, helt eller delvis, förs de kursdifferenser som redovisats i eget kapital via övrigt totalresultat till att redovisas bland årets resultat. Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden varvid justering sker för transaktioner som inte medför in- eller utbetalningar.

Intäkter

Intäkter redovisas i resultaträkningen när det är möjligt att beräkna inkomsten på ett tillförlitligt sätt och det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillfalla koncernen. Bolagets intäkter består primärt av intäkter från entreprenadavtal. Vid intäktsredovisningen tillämpas successiv vinstavräkning. Denna princip beskrivs nedan under avsnitt "Entreprenadavtal". Ränteintäkter intäktsredovisas över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden. Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla betalning har fastställts.

Entreprenaduppdrag

Bravida använder metoden för successiv vinstavräkning. Vid tillämpning av successiv vinstavräkning redovisas resultatet i takt med projektets färdigställandegrad. För bestämning av det resultat som vid en given tidpunkt har upparbetats krävs uppgifter om följande komponenter:

- Projektintäkt - värdet av samtliga till entreprenaduppdraget hänförliga intäkter.

- Projektkostnad samtliga mot projektintäkten svarande kostnader som är hänförliga till det enskilda projektet.
- Färdigställandegrad (upparbetningsgrad) - bokförda kostnader i förhållande till beräknade totala projektkostnader.

Utgifter som har uppstått under året men som avser framtida arbete inräknas inte i nedlagda projektkostnader när färdigställandegraden fastställs. Dessa redovisas som material- och varulager, förskott eller övriga tillgångar beroende på deras karaktär. Ändringar i omfattningen av uppdraget, anspråk och incitamentsersättningar inkluderas i projektintäkten i den utsträckning de har överenskommit med kunden och kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Som grundläggande villkor för successiv vinstavräkning gäller att projektintäkt och projektkostnad ska kunna storleksbestämmas på ett tillförlitligt sätt och att upparbetningsgraden fastställs på ett sätt som är relevant med avseende på kravet på tillförlitlighet.

För projekt där intäkter och kostnader inte tillförlitligt kan bestämmas vid bokslutstillfället tillämpas nollavräkning. Det innebär att projektet redovisas med en intäkt som motsvarar upparbetad kostnad, det vill säga resultatet tas upp till noll kronor i avvaktan på att en resultatbestämning kan göras. Så snart det är möjligt sker övergång till successiv vinstavräkning. Reservationer görs för beräknade förluster, det vill säga när projektkostnaderna beräknas överstiga den totala projektintäkten, och dessa belopp belastar årets resultat.

Bravida-koncernen redovisar som tillgång fordringar (balansposten "Upparbetade ej fakturerade intäkter") på beställare av entreprenaduppdrag för vilka projektkostnader och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster) överstiger fakturerade belopp. Delfakturerade belopp som ännu inte betalats av kunden och av beställaren innehållna belopp ingår i posten Kundfordringar. Bravida redovisar som skuld (balansposten "fakturerade ej upparbetade intäkter") alla skulder till beställare av entreprenaduppdrag för pågående uppdrag för vilka fakturerade belopp överstiger projektkostnader och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster).

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärv och det verkliga värdet på koncernens andel av den förvärvade verksamhetens identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av verksamhet redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar avyttrad del av redovisat värde på goodwill. Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Aktivering av räntekostnader sker i enlighet med IAS 23, vid de tillfällen som tillgången tar betydande tid i anspråk att färdigställa.

Fördelningen görs på de kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av det rörelseförvärv som gett upphov till goodwillposten.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för en immateriell tillgång läggs till anskaffningsvärdet endast om de ökar de framtida ekonomiska fördelarna och utgifterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivningar baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med eventuella restvärden. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Avskrivning sker från det datum då tillgångarna är tillgängliga för användning. Övriga immateriella tillgångar skrivs av enligt plan på 5 år. Nyttjandeperioderna omprövas minst årligen.

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen lager och kontor. Alla materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde på den ersatta delen tas bort från balansräkningen. Alla andra

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Aktivering av räntekostnader sker i enlighet med IAS 23, vid de tillfällen som tillgången tar betydande tid i anspråk att färdigställas.

Inga avskrivningar sker för mark. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden görs linjärt enligt följande:

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

	Nyttjandeperiod
Byggnader	20 år
Nedlagda kostnader på annans fastighet	Under återstående hyresperiod
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3–5 år
Inventarier, verktyg och installationer	3–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder prövas varje balansdag och justeras vid behov. Vinst eller förlust från avyttringen fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkter och det redovisade värdet och redovisas i övriga rörelseintäkter respektive rörelsekostnader i resultaträkningen.

Nedskrivningar av icke-finansiella tillgångar

För goodwill och andra immateriella tillgångar med en obestämd nyttjandeperiod görs årligen en prövning för att utvärdera om återvinningsvärdet, dvs. det högre av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärdet, överstiger redovisat värde. För andra icke-finansiella tillgångar görs en liknande prövning så snart det finns en indikation på att det redovisade värdet är för högt. Tillgångens värde skrivs ned till återvinningsvärdet så snart det visats att detta är lägre än redovisat värde.

Leasing

Anläggningstillgångar som disponeras via leasing klassificeras i enlighet med leasingavtalets ekonomiska innebörd. Leasing av anläggningstillgångar, där koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska riskerna och fördelar förknippade med ägandet, klassificeras som finansiell leasing. Finansiell leasing redovisas som anläggningstillgång vid leasingperiodens början till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna. Motsvarande betalningsförpliktelser redovisas som skuld i balansräkningen. Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader för att uppnå en fast räntesats för den redovisade skulden.

Den redovisade skulden ingår i balansräkningen post "Skuld avseende finansiell leasing". Räntedelen i de finansiella kostnaderna redovisas i resultaträkningen fördelat över leasingperioden så att varje leasingperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Anläggningstillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal skrivs av över den beräknade nyttjandeperioden. De finansiella leasingavtalen avser Bravida-koncernens person- och servicebilar. Övriga leasingavtal klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingtiden kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Finansiella tillgångar

Bravida klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, finansiella tillgångar som kan säljas samt lånefordringar och kundfordringar. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen av de finansiella tillgångarna vid det första redovisningstillfället.

Allmänna principer

Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen - det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången.

Finansiella instrument redovisas första gången till anskaffningskostnad plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella tillgångar som kan säljas och finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via

resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Lånefordringar och kundfordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Koncernen bedömer per varje balansdag om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar t.ex. att det ej är troligt att gäldenären kan uppfylla sina åtaganden. Nedskrivningsprövning av kundfordringar beskrivs nedan. Exempel på objektiva bevis är betydande finansiella svårigheter hos gäldenär, ett avtalsbrott såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp eller att det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella tillgångar som innehas för handel. En finansiell tillgång klassificeras i denna kategori om den förvärvades huvudsakligen i syfte att säljas inom kort. Derivat klassificeras som att de innehas för handel om de inte är identifierade som säkringar. En ränteswap värderas till verkligt värde med utgångspunkt från framtida diskonterade kassaflöden, vilket innebär att värdet varierar med ränteläget. Bravida uppfyller inte förutsättningarna för att tillämpa säkringsredovisning enligt IAS 39, varför värdeförändringen redovisas över resultaträkningen.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Denna klass av finansiella instrument inom koncernen innehåller tillgångar som inte är derivat men som kan säljas. Tillgångar inom denna kategori klassificeras som anläggningstillgångar om ledningen inte har för avsikt att avyttra tillgången inom 12 månader efter balansdagen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat. De har fastställda eller fastställbara betalningar och är inte noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfalldag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Kundfordringar och lånefordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reserv för värdeminskning. En reserv bokförs för värdeminskning av kundfordringar när det finns objektiva bevis för att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Reservens storlek utgörs av skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av bedömda framtida kassaflöden. En nedskrivning av kundfordringar redovisas i resultaträkningen i funktionen "övriga rörelsekostnader" och en nedskrivning av lånefordringar redovisas som finansiell post.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivning av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut-principen (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. I egentillverkade halv- och helfabrikat består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skälig andel av indirekta tillverkningskostnader. Vid värdering har hänsyn tagits till normalt kapacitetsutnyttjande.

Likvida medel

I likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och övriga kortfristiga placeringar med förfalldag inom tre månader från anskaffningstidpunkten.

Finansiella skulder

Bravida-koncernens finansiella skulder är indelade i följande kategorier:

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Derivatinstrument med negativa verkliga värden som inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning värderas till verkligt värde via resultaträkningen. För information om vilka derivatinstrument Bravida-koncernen redovisar hänvisas till avsnittet "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen".

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder ingår i denna kategori. Finansiella skulder värderas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Finansiella skulder värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden med tillämpning av effektivräntemetoden. Ränteskillnadsersättningar vid förtidsinlösen av lån redovisas i resultaträkningen vid lösentidpunkten. Lånekostnader belastar resultatet för den period till vilken de hänförs. Lämnade utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

Upplåning samt övriga finansiella skulder klassificeras som kortfristiga skulder om inte koncernen har en ovillkorlig rätt att skjuta upp betalning av skulden i åtminstone 12 månader efter balansdagen.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter på bankmedel, fordringar och räntebärande värdepapper, räntekostnader på lån, utdelningsintäkter, orealiserade och realiserade vinster och förluster på finansiella tillgångar och skulder. Räntekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs utom till den del de ingår i en tillgångs anskaffningsvärde. En tillgång för vilken ränta kan inräknas i anskaffningsvärdet är en tillgång som med nödvändigheter tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning. Aktivering av räntekostnader sker i enlighet med IAS 23, Låneutgifter. Fram till idag finns inga räntekostnader aktiverade i balansräkningen.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhålls avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt och förändringar i uppskjuten skatt. Värdering av samtliga skatteskulder/-fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är troligt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda redovisas i koncernredovisningen enligt IAS 19, Ersättningar till anställda.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

I Danmark omfattas alla anställda av avgiftsbestämda planer. I Sverige omfattas huvuddelen av de anställda av en avgiftsbestämd plan men många omfattas av en förmånsbestämd pensionsplan. I Norge omfattas i stort sett alla anställda av en förmånsbestämd pensionsplan.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

I förmånsbestämda pensionsplaner utgår ersättningar till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringen och antalet tjänsteår. Koncernen bär risken för att planen ska ge den utlovade ersättningen.

De förmånsbestämda pensionsplanerna är både fonderade och ofonderade. I de fall planerna är fonderade har tillgångar avskiljts i främst pensionsstiftelser. Dessa förvaltningstillgångar kan bara användas för att betala ersättningar enligt pensionsavtalen.

I balansräkningen redovisas nettot av beräknat nuvärde av förpliktelse och verkligt värde på förvaltningstillgångarna som antingen en avsättning eller en långfristig finansiell fordran.

Pensionskostnaden och pensionsförpliktelsen för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas årligen av oberoende aktuarier. Åtagandet utgörs av nuvärdet av de förväntade framtida utbetalningarna. Diskonteringsräntan som används motsvarar räntan för förstklassiga företagsobligationer alternativt statsobligationer med en löptid som motsvarar den genomsnittliga löptiden för förpliktelse och valutan.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångarna kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller att antaganden ändras. Den del av de ackumulerade aktuariella vinsterna och förlusterna, vid föregående

års utgång, som överstiger 10 % av det största av förpliktelseernas nuvärde och förvaltningstillgångarnas verkliga värde redovisas i resultatet över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen.

Den beskrivna redovisningsprincipen ovan tillämpas för koncernredovisningen. Moderföretaget och dotterföretagen redovisar förmånsbestämda pensionsplaner enligt lokala regler och föreskrifter i respektive land.

En avsättning (fordran) redovisas för särskild löneskatt i de fall att pensionskostnaden som fastställts enligt IAS 19 är högre (lägre) än den pensionskostnad som fastställs i juridisk person. Avsättningen (fordran) baseras på mellanskillnaden mellan dessa belopp. Avsättningen (fordran) nuvärdesberäknas ej.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägningar av personal endast om företaget är bevisligen förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I de fall företaget säger upp personal upprättas en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningarna för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har ett legalt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Garantireserv

En avsättning redovisas när den underliggande produkten eller tjänsten har sålts. Efter slutförd installation löper en garantiperiod normalt 24 månader. Garantiansättningen är beräknad utifrån tidigare års garantitidutgifter och en beräkning av framtida garantirisik.

Omstruktureringsreserv

En avsättning redovisas när en detaljerad omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen har antingen påbörjats eller annonserats offentligt. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Eventualförpliktelser [ansvarsförbindelser]

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffande händelser och vars förekomst bekräfts endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget upprättar sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering, RFR 2.2 Redovisning för juridisk person. RFR 2.2 innebär att moderbolagets årsredovisning för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa har intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värden.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Moderbolaget redovisar aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Redovisningsrådets akutgrupp. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 1 Forts.

Koncernbidrag som kan jämföras med utdelning redovisas som en minskning av det egna kapitalet hos givaren och som finansiell intäkt hos mottagaren. Ett koncernbidrag som kan jämföras med aktieägar-tillskott redovisas på samma sätt.

Goodwill

Goodwill i moderbolaget redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Detta innebär även en avskrivning på goodwill med nyttjandeperiod på 5-10 år.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Uppställningsform för resultat- och balansräkningen

Moderbolaget följer ÅRLs uppställningsform för resultat och balansräkning, vilket bland annat innebär en annan uppställningsform för eget kapital och att avsättningsarna redovisas som en egen huvudrubrik i balansräkningen.

Koncernuppgifter

Företaget är ett helägt dotterföretag till Scandinavian Installation Acquisition AB (org.nr 556713-6519) med säte i Stockholm. Det högsta bolag som i koncernen upprättar koncernredovisning är Bravida HoldCo S.å

r.l., (registreringsnr B-122.235) med säte i Luxemburg. Den koncernredovisningen finns att tillgå hos Bravida AB.

Av moderföretagets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0 (0) % av inköpen och 100 (100) % av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som företaget tillhör.

Not 2 Intäkternas fördelning

Koncernen	2010-01-01 -2010-12-31	2009-01-01 -2009-12-31
Fakturerering	10 352 649	10 699 488
Förändring pågående arbete för annans räkning	-7 794	131 558
Nettoomsättning	10 344 855	10 831 046

Intäkter per väsentligt intäktslag

Koncernen	2010-01-01 -2010-12-31	2009-01-01 -2009-12-31
Entreprenader	5 393 111	6 011 620
Service	4 951 744	4 819 426
Nettoomsättning	10 344 855	10 831 046

Not 3 Segmentsrapportering

Koncernens verksamhet styrs och följs upp per geografisk marknad av högsta verkställande beslutsfattaren. Bravida är operativt uppbyggt av divisioner som motsvarar dessa geografiska marknader. Internpris mellan koncernens olika segment är satta utifrån principen om "armlängds avstånd" d v s mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och med ett intresse av att transaktionerna genomförs. Ingen av bolagens kunder genererar mer än 6 % av koncernens totala intäkter. För uppgift om anläggningstillgångar per segment se Not 11 avseende goodwill.

Geografiska marknader

Geografiska marknader utgör bolagets rörelsesegment. Koncernens geografiska marknader omfattar divisionerna Nord, Stockholm och Syd i Sverige samt Norge och Danmark. Inom de geografiska marknaderna bedrivs verksamhet inom el, vs, ventilation och övrigt.

2010	Nord	Sverige Stockholm	Syd	Norge	Danmark	Koncern- gemensamt	Eliminering och övrigt	Summa
INTÄKTER								
Extern nettoomsättning	1 819 990	1 787 516	2 923 797	2 289 008	1 519 248	5 296	-	10 344 855
Intern nettoomsättning	10 234	52 338	7 403	2 403	73	175 804	-248 255	-
Nettoomsättning¹⁾	1 830 224	1 839 854	2 931 200	2 291 411	1 519 321	181 100	-248 255	10 344 855
Rörelsekostnader	-1 696 947	-1 724 189	-2 747 360	-2 156 325	-1 502 238	-138 928	242 042	-9 723 945
Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar	-	-400	-	-	-	-	-	-400
Rörelseresultat	133 277	115 265	183 840	135 086	17 083	42 172	-6 213	620 510

1) Extern nettoomsättning i Sverige uppgick till 6 536 600 TSEK.

2009	Nord	Sverige Stockholm	Syd	Norge	Danmark	Koncern- gemensamt	Eliminering och övrigt	Summa
INTÄKTER								
Extern nettoomsättning	1 816 947	1 939 831	2 899 207	2 073 008	2 101 792	261	-	10 831 046
Intern nettoomsättning	30 624	33 839	9 771	-	-153	186 785	-260 866	-
Nettoomsättning¹⁾	1 847 571	1 973 670	2 908 978	2 073 008	2 101 639	187 046	-260 866	10 831 046
Rörelsekostnader	-1 727 735	-1 872 028	-2 743 244	-1 989 483	-2 062 307	-169 782	278 409	-10 286 170
Av- och nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar ²⁾	-	-400	-	-4 557	-4 258	-	-	-9 215
Rörelseresultat	119 836	101 242	165 734	78 968	35 074	17 264	17 543	535 661

1) Extern nettoomsättning i Sverige uppgick till 6 656 246 TSEK.

2) Varav nedskrivning av goodwill -2 145 i OK Klima Vest AS och -4 258 i Baneteknik.

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Teknikområden

Koncernen består av teknikområdena el, vs, ventilation och övrigt.

2010	El	VS	Ventilation	Övrigt	Summa
Extern försäljning	5 872 169	2 586 962	1 517 447	368 277	10 344 855

2009	El	VS	Ventilation	Övrigt	Summa
Extern försäljning	5 870 349	2 859 140	1 726 838	374 719	10 831 046

Not 4 Förvärv av rörelse

Bravida genomförde under 2010 följande mindre inkråmsförvärv:

Förvärvad enhet	Division	Förvärvstidpunkt	Antal anställda	Beräknad årsomsättning
Elinstallationsverksamhet Fyn	Danmark	1-sep	10	11
Elinstallationsverksamhet Narvik	Norge	1-okt	20	25
El- och datakommunikation Malmö	Syd	1-dec	25	30

Om förvärven hade inträffat per den 1 januari hade koncernens omsättning och rörelseresultat ökat med mindre än 1 procent.

Under året har en mindre verksamhet med 24 anställda avyttrats i Helgeland i Norge, vilket gav en realisationsvinst om 0,4 MSEK. Verksamheten omsatte ca 30 MSEK på årsbasis med ett litet negativt rörelseresultat.

Effekter av förvärv 2010

Förvärvet har följande effekter på koncernens tillgångar och skulder.

	Redovisat värde i Bolaget AB före förvärvet	Verkligt värde, justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella tillgångar	-	-	-
Övriga anläggningstillgångar	1 079	-	1 079
Övriga omsättningstillgångar	592	-	592
Likvida medel	-	-	-
Långfristiga skulder	-	-	-
Kortfristiga skulder	-	-	-
Netto identifierbara tillgångar och skulder	1 671	-	1 671
Koncerngoodwill			1 533
Anskaffningsvärde			3 204
Skuldförd köpeskilling	-	-	200
Likvida medel (förvärvad)	-	-	0
Nettoeffekt på likvida medel			-3 004
Beräkning av anskaffningsvärde			
Erlagd köpeskilling, kontant	-	-	3 004
Skuldförd köpeskilling	-	-	200
Anskaffningsvärde			3 204

2009

Den 1 juli 2009 förvärvade koncernen 100 % av aktierna i Siemens Installation AS. Det förvärvade företaget, som var ett av Norges största företag inom elinstallation, fanns på ett 20-tal orter i Norge. Företaget hade cirka 1 300 medarbetare och en omsättning under det senaste verksamhetsåret motsvarande cirka 2 000. Under de sex månader som följde efter förvärvet bidrog dotterföretaget med 46 till koncernens resultat efter skatt under 2009. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2009, skulle koncernens intäkter ha blivit cirka 11 860 och årets resultat skulle ha påverkats positivt.

Effekter av förvärv 2009

Förvärvet har följande effekter på koncernens tillgångar och skulder.

	Redovisat värde i Siemens Installation AS före förvärvet	Verkligt värde, justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella tillgångar	-	69 519	69 519
Övriga anläggningstillgångar	19 711	-3 306	16 406
Övriga omsättningstillgångar	392 060	-7 907	384 152
Likvida medel	330 567	-	330 567
Långfristiga skulder	-94 790	45 048	-49 741
Kortfristiga skulder	-477 967	-54 618	-532 585
Netto identifierbara tillgångar och skulder	169 581	48 737	218 318
Koncerngoodwill			266 575
Anskaffningsvärde			484 893
Likvida medel (förvärvad)			330 567
Nettoeffekt på likvida medel			-154 326
Beräkning av anskaffningsvärde			
Erlagd köpeskilling, kontant			480 800
Förvärvskostnader			4 093
Anskaffningsvärde			484 893

I goodwillvärdet ingår värdet av en förbättrad marknadsposition på viktiga delmarknader, synergieffekter samt personalens tekniska kompetens. Den 1 maj förvärvades Appelgrens El i Mölndal AB. Företaget har 30 anställda och omsätter drygt 30 MSEK på årsbasis.

Den 1 januari förvärvades Juhl Air Control AB i Löddeköpinge. Företaget har 13 anställda och omsätter ca 45 MSEK på årsbasis.

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 4 Forts.

Effekter av övriga förvärv 2009

Förvärven har följande effekter på koncernens tillgångar och skulder.

	Redovisat värde i de förvärvade företagen före förvärven	Verkligt värde, justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella tillgångar	483	–	483
Övriga anläggningstillgångar	1 557	–	1 557
Övriga omsättningstillgångar	10 208	–	10 208
Likvida medel	6 400	–	6 400
Kortfristiga skulder	-10 273	–	-10 273
Netto identifierbara tillgångar och skulder	8 375	–	8 375
Koncerngoodwill		–	14 181
Anskaffningsvärde		–	22 556
Skuldförd köpeskilling		–	2 750
Likvida medel (förvärvad)		–	6 400
Netto effekt på likvida medel			-13 406
Beräkning av anskaffningsvärde		–	
Erlagd köpeskilling, kontant		–	19 806
Skuldförd köpeskilling		–	2 750
Anskaffningsvärde		–	22 556

Not 5 Övriga rörelseintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
Vinst vid försäljning av aktier i dotterbolag	325	5 760	–	–
Övrigt	–	–	1 204	3 139
	325	5 760	1 204	3 139

Not 6 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar

Medelantal medarbetare	2010-01-01 –2010-12-31	varav kvinnor	2009-01-01 –2009-12-31	varav kvinnor
MODERBOLAGET				
Sverige	–	0,0%	–	0,0%
Totalt i moderbolaget	–	0,0%	–	0,0%
DOTTERBOLAGEN				
Sverige	4 658	5,6%	5 024	5,1%
Danmark	1 292	7,0%	1 527	7,0%
Norge	1 878	5,7%	1 527	6,2%
Slovakien	6	0,0%	–	0,0%
Totalt i dotterbolagen	7 834	5,9%	8 078	5,6%
Koncernen totalt	7 834	5,9%	8 078	5,6%

Könsfördelning i företagsledningen	2010-12-31	2009-12-31
	Andel kvinnor	
MODERBOLAGET		
Styrelsen	0,0%	0,0%
Övriga ledande befattningshavare	0,0%	0,0%
KONCERNEN TOTALT		
Styrelsen	0,0%	0,0%
Övriga ledande befattningshavare	0,0%	0,0%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2010-01-01 –2010-12-31		2009-01-01 –2009-12-31	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
MODERBOLAGET	300	31	233	73
(varav pensionskostnad)	(–)	(–)	(–)	(–)
DOTTERBOLAGEN	3 842 247	744 532	4 059 004	747 610
(varav pensionskostnad)	(239 241)	(35 898)	(234 663)	(32 404)
Koncernen totalt	3 842 547	744 563	4 059 237	747 683
(varav pensionskostnad)	(239 241) ¹⁾	(35 898)	(234 663) ¹⁾	(32 404)

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Löner och andra ersättningar förde- lade per land och mellan styrelsele- damöter m.fl. och övriga anställda	2010-01-01 –2010-12-31		2009-01-01 –2009-12-31	
	Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
MODERBOLAGET				
Sverige	300	–	233	–
(varav tantiem o.d.)	(–)	(–)	(–)	(–)
DOTTERBOLAGEN				
Sverige	12 149	1 878 644	9 267	2 191 623
(varav tantiem o.d.)	(3 440)	(49 417)	(2 429)	(57 105)
Danmark	2 846	661 740	3 499	998 005
(varav tantiem o.d.)	(–)	(2 173)	(–)	(2 448)
Norge	3 097	958 153	6 650	849 960
(varav tantiem o.d.)	(1 041)	(15 955)	(2 603)	(5 608)
Slovakien	–	2 381	–	–
(varav tantiem o.d.)	(–)	(–)	(–)	(–)
Dotterbolag totalt	18 092	3 500 918	19 416	4 039 588
(varav tantiem o.d.)	(4 481)	(67 545)	(5 032)	(65 161)
Koncernen totalt	18 392	3 500 918	19 649	4 039 588
(varav tantiem o.d.)	(4 481)	(67 545)	(5 032)	(65 161)

Ledande befattningshavares förmåner

Arvodet till moderbolagets styrelse, fastställt på 2010 års årsstämma uppgick till 300 TSEK, varav 0 till styrelsens ordförande och 100 TSEK till övriga externa bolagsstämموvalda ledamöter.

Ersättningen till ledande befattningshavare har till största del bestått av fast lön och rörlig ersättning. För verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning har VD rätt till avgångsvederlag motsvarande 18 månaders lön. Övriga ledande befattningshavare har en uppsägningstid om sex månader. VD har en individuell tjänstepensionsförsäkring med en pensionspremie på 35 procent av grundlönen.

Övriga ledande befattningshavare har rätt till tjänstepension enligt avtal.

Ersättningar och övriga förmåner under 2010	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande, Jan Åkesson	–	–	–	–	–
Styrelseledamot Lars-Ove Håkansson	100	–	–	–	100
Styrelseledamot Thomas Erséus	100	–	–	–	100
Styrelseledamot Thomas Tarnowski	–	–	–	–	–
Styrelseledamot Magnus Lindquist	–	–	–	–	–
Styrelseledamot Mats O Paulsson	100	–	–	–	100
Styrelseledamot Kjell Åkesson	–	–	–	–	–
Verkställande direktör, Torbjörn Torell	3 287	1 642	184	1 294	6 407
Övriga ledande befattningshavare ¹⁾	13 488	5 256	332	3 265	22 341
	17 075	6 898	516	4 559	29 048

1) Gruppen övriga ledande befattningshavare bestod under året av 7 personer

Ersättningar och övriga förmåner under 2009	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande, Jan Åkesson	–	–	–	–	–
Styrelseledamot Lars-Ove Håkansson	100	–	–	–	100
Styrelseledamot Thomas Erséus	100	–	–	–	100
Styrelseledamot Thomas Tarnowski	–	–	–	–	–
Styrelseledamot Magnus Lindquist	–	–	–	–	–
Styrelseledamot Mats O Paulsson	33	–	–	–	33
Verkställande direktör, Torbjörn Torell	3 096	1 641	161	1 051	5 949
Övriga ledande befattningshavare ¹⁾	12 550	5 386	147	3 638	21 721
	15 879	7 027	308	4 689	27 903

1) Gruppen övriga ledande befattningshavare bestod under året av 6 personer

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
KPMG				
Revisionsuppdrag	3 352	5 121	290	905
Revisionsuppdrag utöver revisionsuppdraget	31	55	–	–
Skatterådgivning	294	342	–	2
Andra uppdrag	367	946	40	245
ÖVRIGA				
Andra uppdrag	–	13	–	–
	4 044	6 477	330	1 152

Not 8 Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
Kostnader för material	3 101 406	3 309 856	–	–
Underentreprenörer och köpta tjänster inom produktion	949 206	970 072	–	–
Personalkostnader	4 579 727	4 806 920	–	571
Avskrivningar	14 715	26 436	–	–
Bilkostnader	290 694	307 642	–	–
Lokalkostnader	159 782	184 728	–	–
Konsultarvoden	74 971	82 968	331	1 587
IT-kostnader och telefoni	114 414	121 357	–	–
Resekostnader	46 491	50 689	–	–
Övriga rörelsekostnader	393 265	440 478	635	337
	9 724 671	10 301 146	966	2 495

Not 9 Finansnetto

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG				
Utdelning	–	–	861 789	–
Realisationsresultat vid avyttring av dotterföretag	–	–	–	-1
	–	–	861 789	-1
FINANSIELLA INTÄKTER				
Ränteintäkter, koncernföretag	–	–	36 853	–
Ränteintäkter, övriga	8 600	19 180	723	46
Valutakursvinster	–	686	35	6
Dröjsmålsräntor	2 525	3 039	–	–
Övrigt	1 145	151	–	–
	12 270	23 056	37 611	52
FINANSIELLA KOSTNADER				
Räntekostnader, koncernföretag	–	–	-12 856	-19 286
Räntekostnader, övriga	-26 273	-42 664	-14 141	–
Valutakursförluster	-464	–	–	–
Dröjsmålsräntor	-1 573	-1 874	–	-1
Övrigt	-31 497	-3 432	-29 481	–
	-59 807	-47 970	-56 478	-19 287
Finansnetto	-47 537	-24 914	842 922	-19 236

Not 10 Skatter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
AKTUELL SKATTEKOSTNAD (-)/SKATTEINTÄKT (+)				
Periodens skattekostnad	-91 371	-26 480	19 347	4 903
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-145	928	–	–
	-91 516	-25 552	19 347	4 903
UPPSKJUTEN SKATTEKOSTNAD (-)/SKATTEINTÄKT (+)				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	23 926	-14 795	–	–
Uppskjuten skatt till följd av förändringar av skattesatser	–	-326	–	–
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat underskottsavdrag	–	152 787	–	–
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-67 034	-77 461	-5 009	–
Uppskjuten skatt avseende obesattade reserver	-26 251	68	–	–
	-69 359	60 273	-5 009	–
Totalt redovisad skattekostnad/skatteintäkt	-160 875	34 721	14 338	4 903
AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT				
Resultat före skatt	572 972	510 746	807 262	-18 642
Skatt enl. gällande skattesats för moderföretaget	-150 692	-134 326	-212 310	4 903
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	-1 688	567	–	–
Nedskrivning av koncernmässig goodwill	–	601	–	–
Koncernjustering av kursdifferenser interna lån	-1 986	–	–	–
Andra icke-avdragsgilla kostnader	-9 686	785	-3	–
Avdragsgilla ej resultatpåverkande poster	1 413	1 486	–	–
Ej skattepliktiga intäkter	1 943	–	–	–
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	–	-343	–	–
Aktivering av underskottsavdrag hänförlig till tidigare år	–	162 096	–	–
Aktivering av temporära skillnader utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	–	5 378	–	–
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-34	–	–	–
Skatt hänförlig till tidigare år	-145	-1 197	–	–
Ej skattepliktiga intäkter, utdelning	–	–	226 651	–
Uppskjuten skattefordran hänförlig till tidigare år	–	-326	–	–
Redovisad effektiv skatt	-160 875	34 721	14 338	4 903

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat

Ingen skattekostnad är hänförlig till övrigt totalresultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital				
Uppskjuten skatt hänförlig till förändrade redovisningsprinciper	–	2 872	–	–
	–	2 872	–	–

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 10 Forts.

Redovisade uppskjutna skattefordringar och -skulder

Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:

Koncernen	2010-12-31		2009-12-31	
	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld
Immateriella anläggningstillgångar	-	-	233	-
Materiella anläggningstillgångar	8 421	-	20 169	-
Finansiella anläggningstillgångar	8	-	9	-
Lager	546	-	806	-
Kundfordringar	1 622	-	10 964	-
Pensionsavsättningar	-	-38 496	-	-27 467
Avsättningar projekt	-	-57 829	-	-118 776
Garantiavsättningar	13 939	-	11 835	-
Övriga avsättningar	21 006	-	34 966	-
Periodiseringsfonder	-	-26 251	-	-369
Övrigt	54 955	-	50 174	-
Underskottsavdrag	115 946	-	194 381	-
	216 443	-122 576	323 537	-146 612
Nettotillgång	93 867	-	176 925	-

Sverige har en bolagsskattesats på 26,3 %, Norge har en bolagsskattesats på 28 % och Danmark har en bolagsskattesats på 25 %.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

Koncernen 2010	Belopp per 1 jan 2010	Redovisat över resultaträkning	Redovisat mot eget kapital	Förvärv/avyttring av företag	Belopp per 31 dec 2010
Underskottsavdrag	194 381	-78 435	-	-	115 946
Obeskattade reserver	-555	-25 696	-	-	-26 251
Materiella anläggningstillgångar	20 169	-11 748	-	-	8 421
Kundfordringar	10 964	-9 342	-	-	1 622
Avsättningar projekt	-118 776	60 947	-	-	-57 829
Garantiavsättningar	11 835	2 104	-	-	13 939
Pensioner	-27 467	-11 029	-	-	-38 496
Övrigt	86 374	-9 859	-	-	76 515
Summa	176 925	-83 058¹	-	-	93 867

Koncernen 2009	Belopp per 1 jan 2009	Redovisat över resultaträkning	Redovisat mot eget kapital	Förvärv/avyttring av företag	Belopp per 31 dec 2009
Underskottsavdrag	83 113	111 268	-	-	194 381
Obeskattade reserver	-251	68	-	-372	-555
Materiella anläggningstillgångar	6 054	16 838	-	-2 723	20 169
Kundfordringar	6 788	2 793	-	1 383	10 964
Avsättningar projekt	-44 952	-50 271	-	-23 553	-118 776
Garantiavsättningar	2 469	3 496	-	5 870	11 835
Pensioner	-36 023	-6 666	2 872	12 350	-27 467
Övrigt	24 764	-16 953	-	78 563	86 374
Summa	41 962	60 573²	2 872	71 518	176 925

1) Varav -69 359 redovisas i årets skattekostnad och -13 699 i årets totalresultat. 2) Varav -60 273 redovisas i årets skattekostnad och -300 i årets totalresultat.

Moderbolaget	2010-12-31		2009-12-31	
	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld
Underskottsavdrag	-	-	5 009	-
	-	-	5 009	-

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31

SPECIFIKATION PER LAND AV UPPSKJUTEN SKATT

	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Sverige	-48 640	-15 847	-	5 009
Norge	171 145	223 802	-	-
Danmark	-28 638	-31 030	-	-
	93 867	176 925	-	5 009

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Avdragsgilla temporära skillnader och skattemässiga underskottsavdrag för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i resultat- och balansräkningarna:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Norge	-	343	-	-
	-	343	-	-

Koncernen 2009	Belopp per 1 jan 2009	Redovisat över resultaträkning	Redovisat mot eget kapital	Förvärv/avyttring av företag	Belopp per 31 dec 2009
Underskottsavdrag	83 113	111 268	-	-	194 381
Obeskattade reserver	-251	68	-	-372	-555
Materiella anläggningstillgångar	6 054	16 838	-	-2 723	20 169
Kundfordringar	6 788	2 793	-	1 383	10 964
Avsättningar projekt	-44 952	-50 271	-	-23 553	-118 776
Garantiavsättningar	2 469	3 496	-	5 870	11 835
Pensioner	-36 023	-6 666	2 872	12 350	-27 467
Övrigt	24 764	-16 953	-	78 563	86 374
Summa	41 962	60 573²	2 872	71 518	176 925

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Moderbolaget 2010	Belopp per 1 jan 2010	Redovisat över resultaträkning	Redovisat mot eget kapital	Förvärv/avytt- ring av företag	Belopp per 31 dec 2010
Underskottsavdrag	5 009	-5 009	-	-	0
Summa	5 009	-5 009	0	0	0

Moderbolaget 2009	Belopp per 1 jan 2009	Redovisat över resultaträkning	Redovisat mot eget kapital	Förvärv/avytt- ring av företag	Belopp per 31 dec 2009
Underskottsavdrag	5 009	-	-	-	5 009
Summa	5 009	0	0	0	5 009

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen 2010-12-31	Goodwill	Övriga immateriella	Totalt
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN			
Vid årets början	2 156 783	6 947	2 163 730
Nyanskaffningar	1 838	-	1 838
Omklassificeringar	4 947	-4 947	-
Årets valutakursdifferenser	-18 434	-	-18 434
Vid årets slut	2 145 134	2 000	2 147 134
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN			
Vid årets början	-	-4 982	-4 982
Omklassificeringar	-3 782	3 782	-
Årets avskrivning enligt plan	-	-400	-400
Vid årets slut	-3 782	-1 600	-5 382
ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR			
Vid årets början	-7 644	-	-7 644
Vid årets slut	-7 644	-	-7 644
Redovisat värde vid periodens början	2 149 139	1 965	2 151 104
Redovisat värde vid periodens slut	2 133 708	400	2 134 108

Koncernen 2009-12-31	Goodwill	Övriga immateriella	Totalt
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN			
Vid årets början	1 867 312	2 000	1 869 312
Förvärv av dotterföretag	289 850	-	289 850
Nyanskaffningar	2 100	1 554	3 654
Avyttringar och utrangeringar	-570	-	-570
Omklassificeringar	-3 013	3 013	-
Årets valutakursdifferenser	1 104	380	1 484
Vid årets slut	2 156 783	6 947	2 163 730
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN			
Vid årets början	-	-800	-800
Omklassificeringar	-	-1 170	-1 170
Årets avskrivning enligt plan	-	-2 812	-2 812
Årets valutakursdifferenser	-	-200	-200
Vid årets slut	-	-4 982	-4 982
ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR			
Vid årets början	-1 241	-	-1 241
Årets nedskrivningar ¹⁾	-6 403	-	-6 403
Vid årets slut	-7 644	-	-7 644
Redovisat värde vid periodens början	1 866 071	1 200	1 867 271
Redovisat värde vid periodens slut	2 149 139	1 965	2 151 104

1) Nedskrivningar avser region Baneteknik i Danmark och OK Klima Vest AS i Norge.

Årets nedskrivningar redovisas på raden kostnader för produktion i resultaträkningen.

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 11 Forts.

Nedskrivningsprövningar för kassagenererande enheter innehållande goodwill
Följande kassagenererande enheter – har betydande redovisade goodwillvärden i förhållande till koncernens totala redovisade goodwillvärden:

TSEK	2010-12-31	2009-12-31
Bravida Sverige	1 559 167	1 558 564
Division Danmark	313 884	313 966
Division Norge	260 657	276 609
	2 133 708	2 149 139
Enheter utan betydande goodwillvärden	0	0
	2 133 708	2 149 139

Nedskrivningar av goodwill

För de kassagenererande enheter där beräkning av återvinningsvärdet genomförts och nedskrivningsbehov ej har identifierats, är det företagsledningens bedömning att inga rimligt möjliga förändringar i viktiga antaganden skulle föranleda att återvinningsvärdet skulle understiga det redovisade värdet.

Metod för beräkning av återvinningsvärde

För samtliga goodwillvärden har återvinningsvärdet framtagits genom en beräkning av nyttjandevärdet för den kassagenererande enheten. Beräkningsmodellen bygger på en diskontering av framtida prognostiserade kassaflöden som ställts mot enhetens redovisade värden. De framtida kassaflödena har baserats på 5-årsprognoser framtagna av ledningen för respektive kassagenererande enhet. Vid test av goodwill har en evig horisont antagits och extrapolering av kassaflöden för åren efter prognosperioden har baserats på tillväxttakt för 0 m år 6 på 2–5 procent.

Viktiga variabler vid beräkning av nyttjandevärde:

Följande variabler är väsentliga och gemensamma för samtliga kassagenererande enheter vid beräkning av nyttjandevärdet.

Omsättning: Verksamhetens konkurrenskraft, förväntad konjunkturutveckling för byggproduktion, allmän samhällsekonomisk utveckling, investeringsplaner för offentliga och kommunala beställare, ränteläge och lokala marknadsförutsättningar.

Rörelsemarginal: Historisk lönsamhetsnivå och effektivitet för verksamheten, tillgång till nyckelpersoner och kvalificerad arbetskraft, samarbetsförmåga med kunder/kundrelationer, tillgång till interna resurser, kostnadsutveckling för löner, material och underentreprenörer.

Rörelsekapitalbehov: Bedömning utifrån varje enskilt fall om nivån på rörelsekapitalet återspeglar verksamhetens behov eller behöver justeras för prognosperioderna. För utvecklingen framåt är ett rimligt eller försiktigt antagande att det följer omsättningstillväxten. Hög grad av egenutvecklade projekt kan innebära ett större behov av rörelsekapital.

Investeringsbehov: Verksamheternas investeringsbehov bedöms utifrån de investeringar som krävs för att uppnå prognostiserade kassaflöden i utgångsläget, det vill säga utan expansionsinvesteringar. I normalfallet har investeringsnivån motsvarat avskrivningstakten på materiella anläggningstillgångar.

Skattebelastning: Skattesatsen i prognoserna baseras på Bravidas förväntade skattesituation i respektive land avseende skattesats, underskottsavdrag mm.

Diskonteringsränta: Prognostiserade kassaflöden samt restvärde diskonteras till nuvärde med en vägd kapitalkostnad enligt WACC (Weighted average cost of capital). Räntenivån på lånat kapital är satt till den genomsnittliga räntenivån på koncernens nettoskuldsättning. Avkastningskravet på eget kapital är uppbyggt enligt Capital Asset Pricing Model. I genomförda beräkningar av nyttjandevärde har en vägd diskonteringsränta före skatt om cirka 8 procent använts.

Not 12 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen 2010-12-31	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Totalt
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN			
Vid årets början	2 052	246 039	248 091
Nyanskaffningar	–	7 259	7 259
Avyttringar och utrangeringar	–	-91 695	-91 695
Årets valutakursdifferenser	–	-18 087	-18 087
	2 052	143 516	145 568
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN			
Vid årets början	-584	-193 865	-194 449
Avyttringar och utrangeringar	–	83 919	83 919
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-54	-13 791	-13 845
Årets valutakursdifferenser	–	13 382	13 382
	-638	-110 355	-110 993
ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR			
Vid årets början	–	-5 779	-5 779
Avyttringar och utrangeringar	–	5 040	5 040
Årets valutakursdifferenser	–	423	423
	–	-316	-316
Redovisat värde vid periodens slut	1 414	32 845	34 259
Koncernen 2009-12-31	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Totalt
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN			
Vid årets början	2 052	222 420	224 472
Nyanskaffningar	–	11 428	11 428
Förvärv av dotterföretag	–	37 921	37 921
Avyttringar och utrangeringar	–	-31 786	-31 786
Årets valutakursdifferenser	–	6 056	6 056
	2 052	246 039	248 091
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN			
Vid årets början	-530	-172 112	-172 642
Förvärv av dotterföretag	–	-28 515	-28 515
Avyttringar och utrangeringar	–	29 928	29 928
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-54	-17 084	-17 138
Årets valutakursdifferenser	–	-6 082	-6 082
	-584	-193 865	-194 449
ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR			
Vid årets början	–	-5 132	-5 132
Årets valutakursdifferenser	–	-647	-647
	–	-5 779	-5 779
Redovisat värde vid periodens slut	1 468	46 395	47 863
MSEK		2010-12-31	2009-12-31
Taxeringsvärden, byggnader	(i Sverige)	2 449	2 449
Taxeringsvärden, mark	(i Sverige)	1 130	1 130

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 13 Andelar i intresseföretag

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN		
Vid årets början	-147	48
Försäljning	–	-193
Årets andel i intresseföretags resultat	70	-2
Redovisat värde vid periodens slut	-77	-147

Specifikation av innehav av andelar i intresseföretag

Intresseföretag, org nr, säte	2010-12-31			
	Årets resultat	Ägd andel i %	Kapitalandelens värde i koncernen	Bokfört värde
Mätarspecialisterna i Göteborg AB 556733-7786, Göteborg	4	50%	52	50
Kraftkompaniet Sverige HB 969740-4755, Stockholm	66	50%	66	66
Tunnelentreprenad Bravida-EIAB HB 969669-7862, Stockholm	–	50%	-195	-195
Svensk Berg Energi HB 969753-2852, Stockholm		50%	–	–
			-77	-79

Intresseföretag, org nr, säte	2009-12-31			
	Årets resultat	Ägd andel i %	Kapitalandelens värde i koncernen	Bokfört värde
Mätarspecialisterna i Göteborg AB 556733-7786, Göteborg	-2	50%	48	50
Tunnelentreprenad Bravida-EIAB HB 969669-7862, Stockholm		50%	-195	-195
			-147	-145

Not 14 Pensionstillgångar och avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

I Sverige finns pensionsplaner för samtliga anställda. Huvuddelen av dessa är avgiftsbestämda planer. För tjänstemännen är pensionsplanen förmånsbestämd och redovisas i koncernen i enlighet med IAS 19. Moderbolaget har inga pensionsförpliktelser.

Pensionsplanen i Norge är ändrad. Tidigare hade de anställda i Siemens Installtion AS, bolaget som förvärvades under 2009, en förmånsbestämd pensionsplan. Nu är den ändrad till att ha samma pensionsplan som övriga Bravida i Norge, vilken är en avgiftsbestämd pensionsplan. Ett fåtal ligger dock kvar i den gamla planen. Danmark har en avgiftsbestämd pensionsplan.

2010-12-31	Moderbolaget	Övriga Sverige	Norge	Danmark	Totalt
Aktiva	–	863	77	–	940
Fribrevsinnehavare	–	2 987	–	–	2 987
Pensionärer	–	2 382	43	–	2 425
Totalt	–	6 232	120	–	6 352

2009-12-31	Moderbolaget	Övriga Sverige	Norge	Danmark	Totalt
Aktiva	–	899	1 215	–	2 114
Fribrevsinnehavare	–	3 085	–	–	3 085
Pensionärer	–	2 196	25	–	2 221
Totalt	–	6 180	1 240	–	7 420

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 14 Forts.

Förmånsbestämda förpliktelser och värdet av förvaltningstillgångar

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förpliktelser	-1 282 500	-1 134 129
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	1 214 180	1 197 402
Summa helt eller delvis fonderade förpliktelser	-68 320	63 273
Nuvärdet av ofonderade förmånsbestämda förpliktelser	-19 643	-130 296
Nettoförpliktelser före justeringar	-87 963	-67 023
Justeringar:		
Ackumulerade oredovisade aktuariella vinster(-) och förluster(+)	189 744	121 603
Löneskatt / arbetsgivaravgift	15 298	7 205
Nettobelopp i balansräkningen	117 079	61 785
Nettobeloppet redovisas i följande poster i balansräkningen:		
Pensionstillgångar	168 331	161 990
Andra långfristiga värdepappersinnehav	45 568	59 156
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-96 820	-159 361
Nettobelopp i balansräkningen	117 079	61 785
Nettobeloppet fördelar sig på planer i följande länder:		
Sverige	134 409	126 747
Norge	-17 330	-64 962
Nettobelopp i balansräkningen	117 079	61 785

Förändringar av nuvärdet av förpliktelsen för förmånsbestämda planer

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 1 januari	1 264 425	1 122 294
Kostnad intjänade förmåner under perioden	26 982	22 763
Räntekostnad	42 315	54 020
Pensionsutbetalningar	-53 754	-51 199
Effekter av rörelseförvärv	-	131 511
Aktuariell (vinst) / förlust	83 262	-14 964
Reducering / reglering (-)	-45 103	-
Korrigeringar från föregående år	-9 985	-
Valutakursdifferenser	2 839	-
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 31 dec	1 310 981	1 264 425

Förändringar av förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde per den 1 januari	1 197 402	1 041 762
Förväntad avkastning	53 299	57 710
Uttag	-62 911	-50 344
Effekter av rörelseförvärv	-	62 271
Försäkringspremie (-) betald ur förvaltningstillgångar	1 087	-3 322
Insättningar	20 063	38 077
Aktuariell vinst / (förlust)	9 790	51 248
Valutakursdifferenser	-4 372	-
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde per den 31 dec	1 214 358	1 197 402

Kostnad redovisad i årets resultat

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande period	26 621	25 450
Försäkringspremie (-) betald ur förvaltningstillgångar	3 495	3 322
Räntekostnad på förpliktelsen	42 752	44 669
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-62 800	-47 208
Amortering av aktuariella vinster/förluster	827	4 848
Nettokostnad i årets resultat	10 895	31 081

Kostnaden för pensioner redovisas som en administrativ kostnad i resultaträkningen.

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Koncernen	2010-12-31	2010-12-31	2009-12-31	2009-12-31
	Pensions- tillgångar	Pensions- förpliktelser	Pensions- tillgångar	Pensions- förpliktelser
Förmånsbestämda pensionsplaner	168 331	-17 330	161 990	-77 305
PRI	–	-22 382	–	-22 900
Kapitalförsäkringar	45 568	-56 622	59 156	-59 156
Övriga	–	-486	–	–
	213 899	-96 820	221 146	-159 361

Aktuariella antaganden

Följande väsentliga aktuariella antaganden har tillämpats vid beräkning av förpliktelserna: (vägda genomsnittsvärden)

	Sverige		Norge	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Diskonteringsränta	3,40%	3,60%	4,00%	4,50%
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna	3,20%	5,60%	5,40%	5,70%
Långsiktigt löneökningssantagande	3,00%	3,00%	4,00%	4,50%
Långsiktig ökning av inkomstbasbeloppet	3,00%	3,00%	0,00%	0,00%
Långsiktigt inflationsantagande	2,00%	2,00%	0,00%	0,00%
Förväntad ökning av G-belopp	–	–	3,75%	4,25%
Framtida ökning av pensioner	–	–	1,75%	1,75%

De aktuariella förutsättningarna är baserade på vanligt använda förutsättningar avseende demografiska faktorer och avgång. Fr.o.m. 2007 års aktuarieberäkning har nya dödlighetsantaganden (längre livslängd) beaktats.

Historisk information

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31	2008-12-31	2007-12-31
Nuvärde av förmånsbestämd förpliktelse	-1 299 927	-1 264 425	-1 122 294	-955 593
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	1 214 358	1 197 402	1 041 762	1 032 200
Överskott/underskott i planen	-85 569	-67 023	-80 532	76 607

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Härv kreditförsäkrat via FPG/PRI	–	333

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
STÄLLDA SÄKERHETER FÖR PENSIONS-FÖRPLIKTELSE		
Aktiverad kapitalförsäkring	45 568	59 156
	45 568	59 156

Not 15 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN		
Vid årets början	61 504	56 109
Avyttringar och utrangeringar	-252	-50
Förändring kapitalförsäkringar	-13 818	5 464
Värdeförändringar	-136	28
Årets valutakursdifferenser	-111	-47
Redovisat värde vid periodens slut	47 187	61 504
SPECIFIKATION AV VÄRDEPAPPER		
Fonder, kapitalförsäkringar	45 809	59 156
Övrigt	1 378	2 348
	47 187	61 504

Ovanstående värdepapper värderas inte till marknadsvärde med en resultatförändring över resultaträkningen.

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 16 Långfristiga fordringar och övriga fordringar

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Deposition lokalyror	13 763	15 575
Lån till anställda	4 845	6 051
Övrigt	4 348	5 772
	22 956	27 398
ÖVRIGA FORDRINGAR SOM ÄR OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Fordran pensionsmedel	10 327	16 983
Lån till anställda	7 791	3 979
Mervärdskattefordran	1 181	347
Övrigt	21 462	33 835
	40 761	55 144

Not 17 Kundfordringar

Kundfordringar redovisas efter hänsyn tagen till under året uppkomna kundförluster som uppgick till 3 157 (5 744) TSEK i koncernen. I moderbolaget uppgick kundförlusterna till 0 (0) TSEK. Kundförlusterna består både av konstaterade och befarade kundförluster. Se även not 28 där information om kreditrisker och åldersanalys framgår.

Not 18 Upparbetad men ej fakturerad intäkt

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Upparbetad intäkt på ej avslutade arbeten	3 517 482	3 429 801
Fakturerad på ej avslutade arbeten	-2 973 774	-2 886 844
	543 708	542 957

Upparbetad intäkt från pågående entreprenader redovisas med tillämpning av successiv vinstavräkning. Beräkningen av uppberedningsgraden sker på basis av nedlagda projektkostnader vid periodens utgång i förhållande till den mot projektintäkten svarande projektkostnaden för hela entreprenaden.

I balansräkningen redovisas entreprenaduppdragen brutto projekt för projekt antingen som Upparbetad men ej fakturerad intäkt bland omsättningstillgångarna eller som Fakturerad men ej upparbetad intäkt bland kortfristiga skulder. De projekt som har högre upparbetade intäkter än vad som fakturerats redovisas som tillgång medan de projekt som har fakturerats mer än upparbetade intäkter redovisas som skuld.

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	27 236	22 519	-	-
Förutbetalda försäkringspremier	12 671	3 996	362	-
Upplupna intäkter	88 718	65 258	-	-
Övriga poster	25 139	22 052	-	-
	153 764	113 825	362	-

Not 20 Kortfristiga placeringar och spärrade medel

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Kortfristiga placeringar	541	541
Spärrade medel	7 129	9 741
Likvida medel i externa konsortier	405	405
	8 075	10 687

Not 21 Eget kapital

Moderbolaget	2010-12-31	2009-12-31
ANTAL AKTIER		
Ingående antal aktier	51 313 833	51 313 833
Utgående antal aktier	51 313 833	51 313 833

Aktien avser en serie och varje aktie berättigar till en röst.

Koncern	2010-12-31	2009-12-31
SPECIFIKATION AV EGET KAPITALPOSTEN RESERVER:		
Omräkningsreserv		
Ingående omräkningsdifferens	48 976	27 763
Årets omräkningsdifferenser av utländska dotterföretag	-54 144	21 213
Utgående omräkningsdifferens	-5 168	48 976

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid utvidgad investering i utländska verksamheter samt återlån från utländska verksamheter.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, liksom tidigare kapitalandelsfonder ingår i denna eget kapitalpost.

Utdelning

Efter balansdagen har styrelsen och verkställande direktören föreslagit följande utdelning. Utdelningen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 5 maj 2011. Kontant utdelning 2,93 kr per aktie (7,80), totalt 150 000 000 kronor (400 000 000) beräknat på antalet registrerade aktier. Den totala utdelningen beräknas på vid utdelningstillfället utestående aktier.

Kapitalhantering

Bravidas målsättning är att ha en god kapitalstruktur samt en finansiell stabilitet. På så sätt skapas en stabil grund för den fortsatta affärsverksamheten vilket ger möjligheter att såväl bibehålla befintliga ägare som attrahera nya ägare. En god kapitalstruktur skall också bidra till att relationen med koncernens kreditgivare utvecklas på ett för alla parter bra sätt. Kapital definieras som Eget kapital och avser eget kapital hänförligt till innehavare av andelar i moderbolaget.

Ett av Bravidas finansiella mål är att soliditeten (Eget kapital dividerat med balansslutningen) skall överstiga 25 procent. Det är styrelsens uppfattning att denna nivå är väl anpassad till Bravidas verksamhet på service- och installationsmarknaden i Sverige, Norge och Danmark. Målet är en del av koncernens strategiska planering. Om soliditeten varaktigt bedöms överstiga denna nivå skall kapital överföras till aktieägarna i lämplig form. Soliditeten uppgick vid utgången av 2010 till

Belopp i TSEK om inget annat anges.

27,1 procent (28,2). Styrelsens ambition är att bibehålla en balans mellan en hög avkastning på det egna kapitalet som kan möjliggöras genom en högre belåning och fördelarna och tryggheten som en högre andel eget kapital medför.

Utöver ordinarie utdelning kan kontanta extrautdelningar föreslås om styrelsen finner att medel finns som ej bedöms vara erforderliga för koncernens utveckling.

Bravidas låneavtal innehåller finansiella nyckeltal (covenants) som koncernen skall uppfylla vilket är sedvanligt för denna typ av låneavtal. Bravida uppfyllde dessa nyckeltal med stor marginal vid utgången av året.

Moderbolaget

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel utgör tillsammans med årets resultat fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års balanserade vinstmedel och resultat efter avdrag för under året lämnad vinstutdelning

Resultat per aktie

Koncernen	2010-01-01 -2010-12-31	2009-01-01 -2009-12-31
Årets resultat	412 097	545 467
Genomsnittligt antal aktier före och efter utspädning, tusental*	51 314	51 314
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK	8,03	10,63
Föreslagen utdelning	150 000	400 000

Not 22 Räntebärande skulder

I det följande framgår information om företagets avtalsmässiga villkor avseende räntebärande skulder. För mer information om företagets exponering för ränterisk och risk för valutakursförändringar hänvisas till not 28.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Banklån	–	750 000	–	–
Lån från koncernföretag	–	–	–	508 426
	–	750 000	–	508 426
KORTFRISTIGA SKULDER				
Checkräkningskredit	269 108	–	269 108	–
Kortfristig del av banklån	200 000	50 000	200 000	–
	469 108	50 000	469 108	–
Belopp varmed skuldposten förväntas betalas inom tolv månader från balansdagen	469 108	50 000	469 108	–
Belopp varmed skuldposten förväntas betalas efter mer än fem år från balansdagen	–	–	–	–

Skulderna är förenade med vissa villkor knutna till resultat och ställning, s.k. covenants.

	Förfall	Nom. ränta	2010		2009	
			Nom. värde	Redov. värde	Nom. värde	Redov. värde
Banklån, valuta SEK	2011-01-17	3,7%	200 000	200 000	800 000	800 000
Totala räntebärande skulder			200 000	200 000	800 000	800 000

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 22 Forts.

Checkräkningskredit	Koncernen		Moderbolaget		
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31	
Beviljad kreditlimit	600 000	598 600	–	–	
Outnyttjad del	-330 892	-598 600	–	–	
Utnyttjat kreditbelopp	269 108	–	–	–	
BEVILJAD KREDITLIMIT, FÖRDELAT PER LAND					
Sverige	TSEK	600 000	350 000	600 000	–
Norge	TNOK	–	200 000	–	–
Totalt beviljad kreditlimit	TSEK	600 000	598 600	600 000	–

Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Fastighetsinteckningar	1 800	1 800	–	–
Företagsinteckningar	1 165 800	866 741	1 958 272	–
Aktier i dotterföretag	4 956 930	3 518 565	–	–
	6 124 530	4 387 106	1 958 272	–

Dessutom är kundfordringarna i Bravida Norge AS pantsatta.

Not 23 Avsättningar

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
AVSÄTTNINGAR SOM ÄR LÅNGFRISTIGA SKULDER		
Garantiåtaganden	35 849	53 638
	35 849	53 638
AVSÄTTNINGAR SOM ÄR KORTFRISTIGA SKULDER		
Garantiåtaganden	35 848	53 638
Tvister	62 735	63 060
Avsättning för tomma lokaler	23 627	13 410
Kostnader för omstruktureringsåtgärder	7 998	21 994
Förlustavsättning projekt	7 120	66 357
Övrigt	33 320	3 382
	170 648	221 841

Koncernen	Garanti- åtaganden	Tvister	Tomma lokaler	Omstrukturer- ingsåtgärder	Förlustavsättning projekt och övrigt	Summa
FÖRÄNDRING AVSÄTTNINGAR 2010						
Redovisat värde vid årets ingång	107 276	63 060	13 410	21 994	69 739	275 479
Avsättningar som gjorts under perioden	34 609	50 976	23 228	7 809	92 326	208 948
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-70 188	-51 301	-13 011	-21 805	-121 625	-277 930
Redovisat värde vid årets utgång	71 697	62 735	23 627	7 998	40 440	206 497

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Koncernen	Garanti- åtaganden	Tvister	Tomma lokaler	Omstrukturer- ingsåtgärder	Förlustavsättning projekt och övrigt	Summa
FÖRÄNDRING AVSÄTTNINGAR 2009						
Redovisat värde vid årets ingång	86 439	65 153	26 090	23 184	3 670	204 536
Avsättningar som gjorts under perioden	24 899	1 213	2 816	17 286	45 491	91 705
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-24 333	-3 306	-15 496	-18 476	-15 811	-77 422
Avsättningar i förvärvade företag	20 271	-	-	-	36 389	56 660
Redovisat värde vid årets utgång	107 276	63 060	13 410	21 994	69 739	275 479

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Belopp varmed avsättningen förväntas betalas inom tolv månader.	170 648	221 841

Garantiåtaganden

Avser beräknad kostnad för att åtgärda fel och brister avseende avslutade projekt, som uppkommer under projektens garantitid. Utfloendet av resurser sker under projektens garantitid som huvudsakligen uppgår till två till fem år. Då effekten av när i tiden betalning sker inte är väsentligt, nuvärdeberäknas inte förväntade framtida utbetalningar.

Tvister

Avsättningen baseras på individuell riskvärdering för pågående tvister på balansdagen.

Tomma lokaler

Kopplat till omstrukturering och samordning av verksamheten har en avsättning gjorts för tomma lokaler. Hänsyn har tagits till möjligheten att hyra ut lokalerna i andra hand eller avsluta kontrakten i förtid.

Omstruktureringsåtgärder

Omstruktureringsåtgärder omfattar bland annat kostnader för personalnedsättning. En avsättning redovisas när en detaljerad omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen har antingen påbörjats eller annonserats offentligt. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Förlustavsättning kontrakt

Entreprenaduppdragen redovisas enligt metoden för successiv vinstavräkning. Individuell avsättning förs för beräknade förluster d.v.s. när projektkostnaderna beräknas överstiga den totala projektintäkten.

Not 24 Fakturerad men ej upparbetad intäkt

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Fakturering på ej avslutade arbeten	5 851 773	6 606 857
Upparbetad intäkt på ej avslutade arbeten	-5 054 723	-5 810 631
	797 050	796 226

Upparbetad intäkt från pågående entreprenader redovisas med tillämpning av successiv vinstavräkning. Beräkningen av upparbetningsgraden sker på basis av nedlagda projektkostnader vid periodens utgång i förhållande till den mot projektintäkten svarande projektkostnaden för hela entreprenaden.

I balansräkningen redovisas entreprenaduppdragen brutto projekt för projekt antingen som Upparbetad men ej fakturerad intäkt bland omsättningstillgångarna eller som Fakturerad men ej upparbetad intäkt bland kortfristiga skulder. De projekt som har högre upparbetade intäkter än vad som fakturerats redovisas som tillgång medan de projekt som har fakturerats mer än upparbetade intäkter redovisas som skuld..

Not 25 Övriga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER				
Skulder till moderföretag	29 138	210 359	29 138	210 359
Mervärdskatteskuld	134 094	127 622	6 684	-
Personalens källskatt	90 918	100 046	-	10
Övrigt	51 016	69 743	8 876	145
	305 166	507 770	44 698	210 514

Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Upplupna semesterlöner och löner	609 761	670 312	325	437
Upplupna sociala avgifter	211 458	200 941	71	10
Upplupna räntekostnader	285	4 394	285	-
Övriga poster	48 111	64 442	902	900
	869 615	940 089	1 583	1 347

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 27 Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde

Nedanstående tabell visar redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument. För räntebärande fordringar och skulder har verkligt värde fastställts genom diskontering av framtida betalningsflöden till aktuell marknadsränta på balansdagen. Det redovisade värdet för kundfordringar och leverantörsskulder anses överensstämma med det verkliga värdet. Diskonteringsräntan är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen.

Koncernen 2010-12-31	Låne- och kundfordringar	Övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kundfordringar	1 651 658	–	1 651 658	1 651 658
Övriga fordringar	10 327	–	10 327	10 327
Kortfristiga placeringar och spärrade medel	8 075	–	8 075	8 075
Summa tillgångar	1 670 060	–	1 670 060	1 670 060
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	200 000	200 000	200 000
Checkräkningskredit	–	269 108	269 108	269 108
Leverantörsskulder	–	852 436	852 436	852 436
Övriga skulder	–	29 138	29 138	29 138
Summa skulder	–	1 350 682	1 350 682	1 350 682

Koncernen 2009-12-31	Låne- och kundfordringar	Övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kundfordringar	1 743 726	–	1 743 726	1 743 726
Övriga fordringar	16 983	–	16 983	16 983
Kortfristiga placeringar och spärrade medel	10 687	–	10 687	10 687
Summa tillgångar	1 771 396	–	1 771 396	1 771 396
Långfristiga skulder till kreditinstitut	–	750 000	750 000	750 000
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	50 000	50 000	50 000
Leverantörsskulder	–	883 057	883 057	883 057
Övriga skulder	–	210 359	210 359	210 359
Summa skulder	–	1 893 416	1 893 416	1 893 416

Moderbolaget 2010-12-31	Låne- och kundfordringar	Övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kortfr fordringar hos koncernföretag	–	1 552 446	1 552 446	1 552 446
Summa tillgångar	–	1 552 446	1 552 446	1 552 446
Långfristiga skulder till koncernföretag	–	–	–	–
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	200 000	200 000	200 000
Checkräkningskredit	–	269 108	269 108	269 108
Kortfristiga. skulder till koncernföretag	–	1 427 458	1 427 458	1 427 458
Kortfristiga. skulder till moderföretag	–	29 138	29 138	29 138
Leverantörsskulder	–	726	726	726
Summa skulder	–	1 926 430	1 926 430	1 926 430

Moderbolaget 2009-12-31	Låne- och kundfordringar	Övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga skulder till koncernföretag	–	508 426	508 426	508 426
Kortfristiga skulder till koncernföretag	–	210 359	210 359	210 359
Leverantörsskulder	–	457	457	457
Summa	–	719 242	719 242	719 242

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 28 Finansiella risker och finanspolicys

Finansiella risker och finanspolicys

Finansförvaltningen

Koncernen är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i företagens resultat och kassaflöde till följd av förändringar i valutakurser, räntenivåer, refinansierings- och kreditrisker. Koncernens finansförvaltning styrs i enlighet med gällande finanspolicy, vilken fastställs av Bravidas styrelse och bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten. Stödfunktion Koncernekonomi/Finans svarar för samordningen av koncernens finansverksamhet. Den övergripande målsättningen för finansfunktionen är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat som härrör från finansiella risker.

Likviditetsrisker

Likviditetsrisken är risken att koncernen kan få problem att fullgöra sina skyldigheter som är förknippade med finansiella skulder. Koncernen har rullande en månads likviditetsplanering som omfattar alla koncernens enheter. Planeringen uppdateras löpande. Koncernens prognoser omfattar även likviditetsplanering på medellång sikt. Likviditetsplaneringen används för att hantera likviditetsrisken och kostnaderna för finansieringen av koncernen. Målsättningen är att koncernen skall kunna klara sina finansiella åtaganden i uppgångar såväl som nedgångar utan betydande oförutsedda kostnader. Likviditetsriskerna hanteras av den centrala finansavdelningen för hela koncernen. Vid årsskiftet var lånebindningstiden på utnyttjade krediter 1 (48) månader, på ej utnyttjade krediter 36 (33) månader samt på totala beviljade krediter 36 (42) månader.

Bravidas basfinansiering omförhandlades under 2010. Låneavtalen innehåller finansiella nyckeltal (covenants) som koncernen skall uppfylla, vilket är sedvanligt för denna typ av låneavtal. Bravida uppfyllde dessa nyckeltal med stor marginal vid utgången av året. Totala beviljade kreditlöften, inklusive ej utnyttjade checkräkningskrediter uppgick den 31 december 2010 till 1 081 (1 390). Av totalt beviljade kreditlöften var 469 MSEK (800) utnyttjade. Sammanlagda beviljade kreditlöften uppgår till 1 350 (1 390).

Förfallostruktur finansiella skulder

Koncernen 2010-12-31	2011	2012	2013	2014
Lån	200 000	–	–	–
Checkräkningskredit	269 108	–	–	–
Leverantörsskulder	852 436	–	–	–
Övriga skulder	29 138	–	–	–
Summa	1 350 682	–	–	–

Koncernen 2009-12-31	2010	2011	2012	2013
Lån	50 000	50 000	–	700 000
Leverantörsskulder	883 057	–	–	–
Övriga skulder	210 359	–	–	–
Summa	1 143 416	50 000	–	700 000

Moderbolaget 2010-12-31	2011	2012	2013	2014
Lån	200 000	–	–	–
Checkräkningskredit	269 108	–	–	–
Leverantörsskulder	726	–	–	–
Övriga skulder	1 456 596	–	–	–
Summa	1 926 430	–	–	–

Moderbolaget 2009-12-31	2010	2011	2012	2013
Skulder till koncernföretag	508 426	–	–	–
Leverantörsskulder	457	–	–	–
Övriga skulder	210 359	–	–	–
Summa	719 242	–	–	–

Kreditfaciliteter

Koncernen 2010-12-31	Nominellt	Utnyttjat	Tillgängligt
Banklån	750 000	200 000	550 000
Checkräkningskredit	600 000	269 108	330 892
Likvida medel	34 937	–	34 937
Likviditetsreserv	1 384 937	469 108	915 829

Koncernen 2009-12-31	Nominellt	Utnyttjat	Tillgängligt
Banklån	800 000	800 000	–
Checkräkningskredit	598 600	–	598 600
Likvida medel	904 517	–	904 517
Likviditetsreserv	2 303 117	800 000	1 503 117

Ränterisk

Ränterisk är risken att Bravidas kassaflöde eller värdet på finansiella instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan leda till förändring i verkliga värden och förändringar i kassaflöden. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Räntebärande nettoskulden uppgick den 31 december 2010 till 434 MSEK (nettofordran 105). De totala räntebärande skulderna uppgick totalt till 469 (800) MSEK varav 200 (50) avser kortfristiga lån och 269 (0) avser utnyttjad checkkredit. Räntebärande skulder skall räntebindas med utgångspunkt från likviditetsplanering, ränteuppfattning och gällande finansieringsavtal. Bravida har för närvarande en kort räntebindning för utestående krediter. Som framgår av nedanstående sammanställning löper koncernens hela räntebärande skulder med en räntebindning som är kortare än 1 år. Räntebärande tillgångsposter består av likvida medel som löper med rörlig ränta vilket medför att koncernens nettoskuld om 434 påverkas relativt omgående av en förändring i marknadsräntorna. Eftersom större delen av de finansiella skulderna löper med en kort räntebindningstid är merparten av ränterisken att betrakta som kassaflödesrisk. Se även Känslighetsanalys nedan avseende Bravidas känslighet för ränterisk.

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 28 Forts.

Räntebindning på utnyttjade krediter 2010-12-31

	Belopp	Genomsnittlig effektiv ränta procent	Andel procent
2011	200 000	3,70	100
Summa	200 000	3,70	100

Räntebindning på utnyttjade krediter 2009-12-31

	Belopp	Genomsnittlig effektiv ränta procent	Andel procent
2010	800 000	2,76	100
Summa	800 000	3,70	100

Valutarisk

Valutarisk är risken att förändringar i valutakurser påverkar koncernens resultaträkning, balansräkning eller kassaflöde negativt. Det finns två huvudtyper av valutarisk: transaktionsexponering och omräkningsexponering. Transaktionsexponering uppstår när inköp och försäljning sker i olika valutor. Bravidas transaktionsexponering är låg eftersom både försäljning och inköp i huvudsak görs i lokal valuta. Omräkningsexponering uppstår när tillgångar och skulder är i olika valutor och när utländska dotterbolags resultat och nettotillgångar räknas om till svenska kronor. För koncernen uppstår omräkningsrisker i dotterbolagen i Norge och Danmark. Med anledning av Bravidas låga valutarisk-exponering så görs normalt sett inte några valutasäkringar. Valutakurs-differenser i finansnettot från finansiella exponeringar uppgick under året till 0,5 (0,7) MSEK.

Finansiell exponering

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Exponering av nettotillgångar i utländsk valuta

Den omräkningsexponering som uppkommer genom investeringar i utländska nettotillgångar kurssäkras inte.

Utländska nettotillgångar

Koncernen		
Lokal valuta	2010-12-31	2009-12-31
NOK	389 534	572 908
DKK	81 799	172 689

En 10 procentig förstärkning av den norska kronan per 31 december 2010 skulle innebära en positiv omräkningseffekt av det egna kapitalet med 45 MSEK. En motsvarande förstärkning av den danska kronan skulle ge en positiv omräkningseffekt av det egna kapitalet med 10 MSEK. Effekterna av motsvarande valutakursförändringar på årets resultat är begränsade. Årets valutakursdifferens i totalresultatet uppgick till -54 (21) MSEK.

Kommersiell exponering

Internationella inköp och försäljning av varor och tjänster i utländsk valuta är begränsad till sin omfattning men kan förväntas att öka i takt med koncernens expansion samt den tilltagande konkurrens som sker avseende inköp av varor och tjänster.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att förlora pengar på grund av att motparten inte kan fullfölja sina åtaganden.

Kreditrisk i finansiell verksamhet

Kreditrisken i finansverksamheten är mycket liten då Bravida enbart

handlar med motparter med högsta kreditvärdighet. Det är främst motpartsrisk i samband med fordringar på banker och andra motparter. Finanspolicyn innehåller ett särskilt motpartsreglemente i vilket maximal kreditexponering för olika motparter anges. Beräknad bruttoexponering för motpartsrisker avseende likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick till 42 (916) MSEK.

Kreditrisk i kundfordringar

Risken att företagets kunder inte uppfyller sina åtaganden, dvs. att betalning inte erhålls från kunderna, utgör en kundkreditrisk. Kreditförlusterna är normalt små tack vare ett mycket stort antal projekt och kunder där fakturering sker löpande under produktionstiden. Koncernens kunder kreditkontrolleras innan igångsättning av ett projekt, varvid information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. Koncernen har upprättat en kreditpolicy för hur kundkrediterna ska hanteras. Där finns bland annat angivet var beslut tas om kreditlimiter av olika storlek och om hur osäkra fordringar skall hanteras. Bankgaranti eller annan säkerhet krävs för kunder med låg kreditvärdighet eller otillräcklig kredithistorik. Maximal kreditexponering framgår av det redovisade värdet i koncernens balansräkning. Totala kreditförluster uppgick till 3 MSEK (6). Det föreligger ingen signifikant koncentration av kreditrisker på balansdagen. Utifrån historisk data gör koncernen bedömningen att ingen nedskrivning av kundfordringar som ännu inte är förfallna är nödvändig per balansdagen.

Åldersanalys, förfallna ej nedskrivna kundfordringar

Redovisat värde ej nedskrivna fordringar		
Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Ej förfallna kundfordringar	1 438 734	1 531 640
Förfallna kundfordringar 1-15 dgr	165 408	148 922
Förfallna kundfordringar 16-30 dgr	14 074	11 465
Förfallna kundfordringar 31-60 dgr	24 915	25 515
Fordringar förfallna > 60 dgr	8 528	26 183
Summa	1 651 659	1 743 725

Nedskrivna kundfordringar

Koncernen	2010-12-31	2009-12-31
Ingående balans	73 266	81 758
Årets förändring	-7 749	-8 492
Utgående balans	65 517	73 266

För övriga finansiella fordringar finns inga förfallna fordringar.

Känslighetsanalys

Koncernen	Förändring +- %	Resultateffekt före skatt +- MSEK
Omsättning	1%	6
Rörelsemarginal	1 %-enhet	103
Lönekostnader	1%	46
Material- och underentreprenörer	1%	44
Andel produktiv montörstid	1 %-enhet	55
Låneränta	1 %-enhet	4
Valutakurs DKK	10 %-enhet	2
Valutakurs NOK	10 %-enhet	9

Not 29 Leasingavgifter avseende operationell leasing

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31	2010-01-01 –2010-12-31	2009-01-01 –2009-12-31
TILLGÅNGAR SOM INNEHAS VIA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL				
Minimileaseavgifter	175 167	159 184	–	–
Variabla avgifter	–	–	–	–
Totala leasingkostnader	175 167	159 184	–	–
LEASINGAVGIFTERNA FÖRDELAR SIG PÅ FÖLJANDE AVTAL				
Leasingavgifter bilar	167 586	148 311	–	–
Leasingavgifter IT	4 669	7 743	–	–
Leasingavgifter övrigt	2 912	3 130	–	–
Totala leasingkostnader	175 167	159 184	–	–
FRAMTIDA ÅTAGANDEN LEASINGAVTAL				
Nominellt värde av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara kontrakt förfaller till betalning:				
- Inom ett år	120 813	109 662	–	–
- Mellan ett och fem år	160 616	129 816	–	–
- Senare än fem år	493	4	–	–
	281 922	239 482	–	–
FRAMTIDA ÅTAGANDEN LOKALHYROR				
Nominellt värde av framtida förpliktelser avseende lokalhyror förfaller till betalning:				
- Inom ett år	142 048	136 396	–	–
- Mellan ett och fem år	171 796	234 672	–	–
- Senare än fem år	42 423	63 650	–	–
	356 267	434 718	–	–

Som operationell leasing klassificeras bilar, kontorsutrustning och IT-utrustning. I Sverige, Norge och Danmark finns ramavtal för operationell leasing av bilar med tillhörande administrativa tjänster. Leasingavtalens löptid varierar normalt mellan tre och fem år. Förvärv av objekt eller förlängning av leasingavtal kräver separat överenskommelse.

Not 30 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
STÄLLDA SÄKERHETER			Inga	Inga
För egna skulder och avsättningar				
Fastighetsinteckningar	1 800	1 800	–	–
Företagsinteckningar	1 165 800	866 741	–	–
Aktier i dotterföretag	4 956 930	3 518 565	1 958 272	–
Fonder, kapitalförsäkringar	45 568	59 627	–	–
	6 170 098	4 446 733	1 958 272	–

Dessutom är kundfordringarna i Bravida Norge AS pantsatta.

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 30 Forts.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
EVENTUALFÖRPLIKTELSER				
För egna skulder och avsättningar				
Garantiåtaganden, FPG/PRI	19 696	17 298	16 181	16 391
Garantiåtaganden, SPP	–	–	186	269
	19 696	17 298	16 367	16 660

Not 31 Närstående

Koncernen står under ett bestämmande inflytande från Scandinavian Installation Acquisition AB, moderbolaget till Bravida AB.

Koncernen står under ett betydande inflytande från Triton Fund II. Denna fond förvaltas av Triton Managers. Vid en sammanslagning av deras totala antal röster uppgår deras indirekta innehav totalt till 87,8 procent av rösterna i Bravida AB koncernen. Som en följd av deras inflytande betraktas transaktioner med nedanstående företag som närståendetransaktioner.

Bravida AB är innehavare av huvudkontot i koncernkontostrukturen. Det innebär att alla bolag som ingår i koncernkontostrukturen har ett mellanhavande mot Bravida AB. Dessa mellanhavanden är inte upptagna nedan och inte heller räntor som kommer av att Bravida AB är innehavare av huvudkontot i koncernkontostrukturen.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
TRANSAKTIONER MED SCANDINAVIAN INSTALLATION ACQUISITION AB				
Inköp från Scandinavian Installation Acquisition AB	2 000	–	2 000	–
Lämnat utdelning till Scandinavian Installation Acquisition AB	700 000	–	700 000	–
Lämnat koncernbidrag till Scandinavian Installation Acquisition AB	31 938	63 971	31 938	63 971
Skuld till Scandinavian Installation Acquisition AB	29 138	210 359	29 138	210 359
	763 076	274 330	763 076	274 330
TRANSAKTIONER MED INVESTERINGSSÄLLSKAPET 1999 AB				
Försäljning till Investeringsällskapet 1999 AB	–	–	1 204	–
Erhållet utdelning från Investeringsällskapet 1999 AB	–	–	567 388	–
Erhållet koncernbidrag från Investeringsällskapet 1999 AB	–	–	213 195	–
	–	–	781 787	–
TRANSAKTIONER MED BRAVIDA AS				
Lämnat aktieägartillskott till Bravida AS	–	–	–	273 465
Erhållet utdelning från Bravida AS	–	–	294 401	–
	–	–	294 401	273 465
TRANSAKTIONER MED BRAVIDA INSTALLATION OCH SERVICE AB				
Försäljning till Bravida Installation och Service AB	–	–	–	3 139
Betalt räntor till Bravida Installation och Service AB	–	–	3 254	12 778
Erhållet koncernbidrag från Bravida Installation och Service AB	–	–	–	82 612
Skuld till Bravida Installation och Service AB	–	–	–	228 453
	–	–	3 254	323 843
TRANSAKTIONER MED BRAVIDA SVERIGE AB				
Betalt räntor till Bravida Sverige AB	–	–	2 315	6 508
Skuld till Bravida Sverige AB	–	–	–	279 973
	–	–	2 315	286 481

Belopp i TSEK om inget annat anges.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
TRANSAKTIONER MED TRITON ADVISERS LTD.				
Inköp från Triton Advisers Ltd.	4 500	–	4 500	–
	4 500	–	4 500	–
TRANSAKTIONER MED TRITON MANAGERS II LTD.				
Inköp från Triton Managers II Ltd.	4 500	–	4 500	–
	4 500	–	4 500	–
TRANSAKTIONER MED TRITON MANAGERS LTD.				
Inköp från Triton Managers Ltd.	2	259	2	259
	2	259	2	259
TRANSAKTIONER MED TRITON ADVISERS (NORDIC) AB				
Inköp från Triton Advisers (Nordic) AB	14	–	14	–
	14	–	14	–

Utöver de närstående relationer som anges för koncernen har moderföretaget närstående relationer som innefattar ett bestämmande inflytande med sina dotterföretag, se not 32.

Ledande befattningshavare

Vad gäller styrelsens, VDs och övriga ledande befattningshavares löner och andra ersättningar, kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner samt avtal avseende avgångsvederlag, se not 6.

Not 32 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget	2010-12-31	2009-12-31
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN		
Vid årets början	3 054 739	4 221 076
Inköp	–	273 465
Försäljning	–	-1 439 802
	3 054 739	3 054 739
ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR		
Vid årets början	-1 096 467	-2 536 069
Försäljning	–	1 439 602
	-1 096 467	-1 096 467
Redovisat värde vid periodens slut	1 958 272	1 958 272

Bravida AB äger aktier direkt i Investeringsällskapet 1999 AB och Bravida AS. Övriga dotterföretag nedan är indirekt ägda.

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 32 Forts.

Spec av innehav av andelar i koncernföretag

Dotterföretag / Org nr / Säte	2010-12-31		
	Antal andelar	Andel i % ¹⁾	Bokfört värde
Investerings-sällskapet 1999 AB, 556566-7879, Stockholm	698 800	100,0	1 379 950
Bravida Sverige AB, 556197-4188, Stockholm	20 000	100,0	2 321 843
Bravida Prenad AB, 556454-1315, Malmö	50 000	100,0	73 044
Bravida Säkerhet AB, 556193-1832, Stockholm	5 100	100,0	14 961
Erfator Projektledning AB, 556401-7795, Kista	1 000	100,0	9 072
Bravida Service Mellersta AB, 556181-4020, Norrköping	1 000	100,0	160
E/S Intressenter AB, 556564-6741, Skellefteå	1 000	100,0	14 828
E/S Elconsult AB, 556311-0633, Skellefteå	1 000	100,0	432
E/S Installation AB, 556306-0838, Skellefteå	1 000	100,0	415
E/S Styromatic AB, 556111-9248, Skellefteå	1 000	100,0	1 028
Juhl Air Control AB, 556308-0356, Kävlinge	2 000	100,0	15 289
Appelgrens Elektriska Mölndal AB, 556296-9435, Mölndal	30 000	100,0	7 570
Byggnads AB Konstruktör, 556012-3670, Örebro	6 000	100,0	360
Styltsnäppan AB, 556181-0812, Stockholm	9 500	100,0	1 140
Bravida Väst AB, 556200-3706, Göteborg	20 000	100,0	2 182
AB Elektriska Jibex, 556451-3371, Sundsvall	1 000	100,0	213
Bravida El Stockholm AB, 556439-4681, Stockholm	30 000	100,0	58 727
Bravida Danmark A/S, 14769005, Brøndby Danmark	4	100,0	260 859
Selskabet av 7 oktober 2003 ApS, 10035422, Brøndby Danmark	2 211	100,0	–
Bravida AS, 982 281 024, Oslo Norge	500 001	100,0	578 322
Bravida Norge AS, 987 582 561, Oslo Norge	TNOK 10 796 137	100,0	246 688

1) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Dotterföretag / Org nr / Säte	2009-12-31		
	Antal andelar	Andel i % ¹⁾	Bokfört värde
Investeringsällskapet 1999 AB, 556566-7879, Stockholm	698 800	100,0	1 379 950
Bravida Installation och Service AB, 556056-7298, Stockholm	65 440 929	100,0	2 380 313
Bravida Sverige AB, 556197-4188, Stockholm	20 000	100,0	804 349
Bravida Prenad AB, 556454-1315, Malmö	50 000	100,0	73 044
Bravida Säkerhet AB, 556193-1832, Stockholm	5 100	100,0	14 961
Erfator Projektledning AB, 556401-7795, Kista	1 000	100,0	9 072
Bravida Service Mellersta AB, 556181-4020, Norrköping	1 000	100,0	160
E/S Intressenter AB, 556564-6741, Skellefteå	1 000	100,0	14 828
E/S Elconsult AB, 556311-0633, Skellefteå	1 000	100,0	432
E/S Installation AB, 556306-0838, Skellefteå	1 000	100,0	415
E/S Styromatic AB, 556111-9248, Skellefteå	1 000	100,0	1 028
Juhl Air Control AB, 556308-0356, Kävlinge	2 000	100,0	15 289
Appelgrens Elektriska Mölndal AB, 556296-9435, Mölndal	30 000	100,0	7 267
Byggnads AB Konstruktör, 556012-3670, Örebro	6 000	100,0	360
Styltsnäppan AB, 556181-0812, Stockholm	9 500	100,0	5 403
Bravida Väst AB, 556200-3706, Göteborg	20 000	100,0	2 182
BPA Byggproduktion AB, 556296-2141, Stockholm	1 000	100,0	670
Bravida InterimCo AB, 556714-5627, Stockholm	2 000	100,0	199
Bravida Totalinstallatören AB, 556218-8481, Malmö	10 000	100,0	6 126
AB Elektriska Jibex, 556451-3371, Sundsvall	1 000	100,0	1 746
Hudsonspoven AB, 556262-3123, Stockholm	20 000	100,0	2 155
Timesec Systems AB, 556546-5597, Stockholm	45 000	100,0	65 726
Veltrade Technical Consulting Agency AB, 556247-9989, Linköping	1 000	100,0	992
Bravida El Stockholm AB, 556439-4681, Stockholm	30 000	100,0	75 727
BPA Försäkrings AB, 516401-8375, Stockholm	10 000	100,0	21 000
Bravida Danmark A/S, 14769005, Brøndby Danmark	4	100,0	260 859
Selskabet av 7 oktober 2003 ApS, 10035422, Brøndby Danmark	2 211	100,0	-
Bravida AS, 982 281 024, Oslo Norge	500 001	100,0	578 322
Bravida Norge AS, 987 582 561, Oslo Norge	TNOK 10 796 137	100,0	246 688
Bravida Norge 2 AS, 991 925 147, Oslo Norge	TNOK 200 000	100,0	403 405
Bravida Oil & Energy AS, 977 488 494, Tönsberg Norge	TNOK 2 001	100,0	43 881
OK Klima Vest AS, 984 193 629, Bergen Norge	TNOK 114	100,0	-

1) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

NOTER

Belopp i TSEK om inget annat anges.

Not 33 Rapport över kassaflöden

Belopp i MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2010-01-01 -2010-12-31	2009-01-01 -2009-12-31	2010-01-01 -2010-12-31	2009-01-01 -2009-12-31
BETALDA RÄNTOR OCH ERHÅLLEN UTDELNING					
Erhållen utdelning		-	-	862	-
Erhållen ränta		22	22	38	0
Erlagd ränta		-45	-45	-27	-19
JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET M M					
Av- och nedskrivningar av tillgångar	7, 10	15	26	-	-
Rearesultat avyttring av rörelse/dotterföretag		0	-	-	-
Avsättningar till pensioner		-60	-18	-	-
Förändring i avsättningar		-61	12	-	-
Ej kassaflödespåverkande räntekostnader		-	-	-	18
		-106	21	-	18
EJ UTNYTTJADE KREDITER					
Ej utnyttjade kreditfaciliteter uppgår till:	22	331	599	331	-

Not 34 Händelser efter balansdagen

Efter rapportperiodens slut har division Stockholm förvärvat Ferax Projektstyrning AB samt division Norge förvärvat VS-installationsfirman A Halvorsen & Sønn AS i Oslo. Förvärven är i linje med Bravidas strategi för tillväxt inom prioriterade marknader.

Vidare har beslutats att Torbjörn Torell efter flera framgångsrika år slutar som VD och ersätts av Mats O Paulsson. Mats är idag VD för Strabag Scandinavia AB, var vice VD i PEAB 2000–2007 och VD i PEAB Industri 2007–2009. Under tiden på PEAB Industri ledde Mats bl.a. den lyckade börsnoteringen av bolaget. Mats är styrelseledamot i Bravida sedan 2009. VD-bytet kommer att ske i samband med ordinarie årsstämma den 5 maj.

Torbjörn Torell är föreslagen att kvarstå i Bravidas styrelse.

Not 35 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Vissa viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som gjorts vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Successiv vinstavräkning

Det redovisade resultatet i pågående entreprenadprojekt tas fram genom successiv vinstavräkning baserad på projektets färdigställandegrad. Detta kräver att projektintäkter och projektkostnader kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Förutsättningen är väl fungerande system för kalkylering, prognosrutiner och projektuppföljning. Prognos avseende projektets slutliga utfall är en kritisk bedömning som är väsentligt för resultatredovisningen under projektets gång. Risk kan finnas att slutligt resultat avseende projekt kan avvika från successivt redovisat.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuell nedskrivningsbehov på goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts, en redogörelse av dessa återfinns i not 11. Som förstås av beskrivningen i not 11 skulle ändringar under 2010 av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en väsentlig effekt på värdet på goodwill.

Pensionsantaganden

Företagsledningen har gjort en bedömning om en förväntad avkastning på förvaltningstillgångar som överstiger diskonteringsräntan med en procentenhet eftersom detta är den genomsnittliga avkastning som uppnåtts under de tre senaste åren. I den mån den faktiska avkastningen under 2011 avviker i större utsträckning från den långsiktigt förväntade skulle aktuariella vinster eller förluster kunna ha väsentliga effekter på den redovisade förpliktelsen för förmånsbestämda pensioner. På motsvarande sätt kan det hända att avvikelser och ändrade antaganden avseende beräkningen av pensionsskulden kan ge väsentliga effekter på det redovisade värdet på nettoförpliktelsen.

Leasing

Bravidakoncernen leasar ett betydande antal fordon, i huvudsak servicebilar. Dessa har redovisats enligt reglerna för operationell leasing. Skulle redovisningsprinciperna ändras skulle detta påverka Bravidas uppställning av både resultat- och balansräkning.

Twister

Det faktiska utfallet av tvistiga belopp kan komma att avvika från de, enligt bästa bedömning, redovisade.

Skatter

Förändringar i skattelagstiftningen och förändrad praxis vid tolkningen av skattelagarna kan väsentligt påverka storleken av redovisade uppskjutna skatter.

Not 36 Uppgifter om moderbolaget

Bravida AB är ett svensktregistrerat aktiebolag med säte i Stockholm. Adress till huvudkontoret är Mikrofonvägen 28, 126 81 Stockholm.

Koncernredovisningen för år 2010 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen. I koncernen ingår även ägd andel av innehaven i intresseföretag.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europa- parlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisnings- standarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget och koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 25 mars 2011

Jan Åkesson
Ordförande

Thomas Erséus
Styrelseledamot

Lars-Ove Håkansson
Styrelseledamot

Magnus Lindquist
Styrelseledamot

Mats O Paulsson
Styrelseledamot

Thomas Tarnowski
Styrelseledamot

Kjell Åkesson
Styrelseledamot

Torbjörn Torell
Verkställande direktör

Jan-Erik Arvidsson
Arbetsgarerepresentant

Öivind Fredriksen
Arbetsgarerepresentant

Anders Mårtensson
Arbetsgarerepresentant

Peter Sjöquist
Arbetsgarerepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats 2011-03-25
KPMG AB

Per Gustafsson
Auktoriserad revisor

Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 25 mars 2011. Koncernens rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 5 maj 2011.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Bravida AB

Org nr 556713-6535

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Bravida AB för år 2010. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 34-77. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen samt förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon

styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 25 mars 2011
KPMG AB

Per Gustafsson
Auktoriserad revisor

Definitioner

Finansiella definitioner

Ebitamarginal – Resultat före goodwillnedskrivningar (EBITA) i procent av nettoomsättningen.

Vinstmarginal – Resultat efter finansiella poster i procent av nettoomsättningen.

Sysselsatt kapital – Balansomslutningen (totala tillgångar) med avdrag för ej räntebärande skulder.

Räntabilitet på sysselsatt kapital – Resultat efter finansiella poster med tillägg för finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Soliditet – Eget kapital i procent av balansomslutningen vid årets slut.

Räntetäckningsgrad – Resultat efter finansiella poster med tillägg för räntekostnader i förhållande till räntekostnaderna.

Nettoomsättning – Inom entreprenadrörelsen redovisas nettoomsättningen enligt principen för successiv vinstavräkning. Dessa intäkter redovisas i takt med att entreprenadprojekten successivt har färdigställts. Inom övrig verksamhet motsvaras nettoomsättningen av av årets fakturering.

Orderingång – Värdet av erhållna projekt och förändringar på befintliga projekt under den aktuella perioden.

Orderstock – Värdet vid periodens utgång av återstående ej upparbetade projektintäkter i ineliggande uppdrag.

Operativa definitioner

Installation/entreprenad – Ny- och ombyggnation av tekniska system i fastigheter, anläggningar och infrastruktur.

Service – Drift och underhåll samt mindre ombyggnationer av installationer i fastigheter, anläggningar och infrastruktur.

Antal medarbetare – Beräknas som genomsnittligt antal medarbetare under året, med hänsyn tagen till tjänstgöringsgrad.

Teknikområde EI – Kraftförsörjning, belysning, uppvärmning, styr-, regler- och övervakningssystem. Tele- och andra svagströmsinstallationer. System och produkter inom brand- och inbrottslarm, tillträdessystem, TV-övervakning och integrerade säkerhetssystem.

Teknikområde Vs (värme och sanitet) – Vatten, avlopp, värme, sanitet, kyla och sprinkler. Fjärrvärme och fjärrkyla. Industrirör med kompetens för alla typer av rörsvetsning. Energisparåtgärder i form av kompletta energisystem.

Teknikområde Ventilation – Komfortventilation och komfortkyla i form av luftbehandling, luftkonditionering och klimatisering. Kommersiell kyla i frys- och kylrum. Processventilation, styr & regler. Energiutredningar och energisparåtgärder i form av värmeåtervinning, värmepumpar m.m.

Bravidas styrelse 2010

Jan Åkesson [A]

Partner på Triton

Roll i styrelsen: Ordförande

Invald i styrelsen: 2006

Födelseår: 1964

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Papyrus AB.

Torbjörn Torell [B]

VD och koncernchef Bravida

Roll i styrelsen: Ledamot

Invald i styrelsen: 2006

Födelseår: 1956

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i JM AB och Polygon AB.

Lars-Ove Håkansson [C]

Roll i styrelsen: Ledamot

Invald i styrelsen: 2007

Födelseår: 1937

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i bland annat Malmöhus Invest AB, Elite Hotels AB, Zeonda AB [ordf.], Neo-Dynamics AB [ordf.] och Vasaholmen AB och Corps Consulaire en Suède [vice ordf.].

Thomas Tarnowski [D]

Partner på Triton

Roll i styrelsen: Ledamot

Invald i styrelsen: 2007

Födelseår: 1976

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i DSV Miljö A/S och Ambea AB.

Thomas Erséus [E]

VD Kungsleden AB

Roll i styrelsen: Ledamot

Invald i styrelsen: 2008

Födelseår: 1963

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Chalmersfastigheter AB, Kungsleden AB och DSV Miljö A/S.

Magnus Lindquist [F]

Partner på Triton

Roll i styrelsen: Ledamot

Invald i styrelsen: 2009

Födelseår: 1963

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseordförande i Alimak Hek Group och Polygon AB samt styrelseledamot i Ambea AB, Ovako AB och Micronic Mydata AB.

Mats O Paulsson [G]

VD Strabag Scandinavia AB

Roll i styrelsen: Ledamot

Invald i styrelsen: 2009

Födelseår: 1958

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Paroc OY samt Bösarps Grus och Torrbruk AB.

Kjell Åkesson [H]

Roll i styrelsen: Ledamot

Invald i styrelsen: 2010

Födelseår: 1949

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseordförande i Gullbergs AB, styrelseledamot i Ballingslöv AB, Inwido AB och Ferro-nordic Machines AB.

Arbetstagarrepresentanter

Jan-Erik Arvidsson [I]

Titel/yrke: Elektriker – Elektrikerförbundet i Sverige

Invald i styrelsen: 2007

Födelseår: 1950

Anders Mårtensson [J]

Titel/yrke: Vs-montör – Byggnads i Sverige

Invald i styrelsen: 2007

Födelseår: 1965

Peter Sjöquist [K]

Titel/yrke: Projektledare/tekniker – Ledarna i Sverige

Invald i styrelsen: 2007

Födelseår: 1957

Øivind Fredriksen [ej på bild]

Titel/yrke: Montör – LO Norge

Invald i styrelsen: 2007

Födelseår: 1959

Bravidas koncernledning 2010

Torbjörn Torell [A]
Verkställande direktör och koncernchef
Födelseår: 1956
Anställningsår: 2004

Filip Bjurström [D]
Divisionschef Stockholm
Födelseår: 1969
Anställningsår: 2009

Eirik Frantzen [F]
Divisionschef Norge
Födelseår: 1968
Anställningsår: 2002

Petter Håkanson [H]
Chef affärsutveckling, IT och information
Födelseår: 1967
Anställningsår: 2005

Per Leopoldson [B]
Ekonomi- och finansdirektör
Födelseår: 1960
Anställningsår: 2005

Staffan Pålsson [E]
Divisionschef Syd
Födelseår: 1952
Anställningsår: 1980

Bent Andersen [G]
Divisionschef Danmark
Födelseår: 1961
Anställningsår: 2003

Anders Meldalen [I]
Talent Manager
Födelseår: 1970
Anställningsår: 2009

Göran Lindfors [C]
Divisionschef Nord
Födelseår: 1957
Anställningsår: 2008

Adresser

Huvudkontor

Bravida AB
126 81 Stockholm
Besöksadress:
Mikrofonvägen 28
Sverige
Telefon: +46 8 695 20 00
www.bravida.se

Division Nord

Bravida Sverige AB
Box 786
851 22 SUNDSVALL
Besöksadress:
Ortviksvägen 2
Sverige
Telefon: +46 60 66 39 00

Division Stockholm

Bravida Sverige AB
126 81 STOCKHOLM
Besöksadress:
Mikrofonvägen 28
Sverige
Telefon: +46 8 695 20 00

Division Syd

Bravida Sverige AB
Box 286
421 23 VÄSTRA FRÖLUNDA
Besöksadress:
J A Wettergrens gata 5
Sverige
Telefon: +46 31 709 51 30

Division Norge

Bravida Norge AS
Postboks 103 Økern
0509 Oslo
Norge
Besöksadress:
Økernveien 94
Telefon: +47 2404 80 00
www.bravida.no

Division Danmark

Bravida Danmark A/S
Park Allé 373
2605 Brøndby
Danmark
Telefon: +45 4322 1100
www.bravida.dk

